

واژه آموزی زبان فارسی

سطح متوسط

نویسنده: مهناز عسگری

IRAN LANGUAGE INSTITUTE

Teaching Persian to Speakers of Other Languages
Learning Persian Vocabulary

Intermediate Volumes

Learning Persian Vocabulary is a collection of book in three volumes (Elementary to Advanced) which aims at enabling students to enhance their knowledge of Persian vocabulary. This collection is an efficient guide for students who take courses in Persian language vocabulary. Nevertheless, more advanced students can use this package as a Self-study guide in order to reinforce or organize their knowledge of Persian words. The key to the exercises, at the back of each volume, is intended to help the students have easy access to the answers.

مركز الدراسات والبحوث
البيئية والرياح

واژه‌آموزی زبان فارسی

(سطح متوسط)

تألیف: مهناز عسگری

واژه‌آموزی زبان فارسی (سطح متوسط)

نویسنده: مهناز عسگری
ویراستار: مهدی ضرغامیان
مدیر هنری: زهرا شکرریان
صفحه‌آرا و طراح جلد: حسین معینی
عکاس: علی سلطان محمدی
تصویرگر: زهرا شکرریان
ناظر آماده‌سازی: مانلی نورایی

ناشر: کانون زبان ایران

سال انتشار: ۱۳۸۵

نوبت چاپ: اول

شمارگان: ۳۰۰۰ جلد

چاپ: شرکت افست

نشانی: تهران، خیابان استاد مطهری، خیابان فجر، شماره ۳۷

کد پستی: ۱۵۸۹۷۹۳۴۱۳

صندوق پستی: ۱۴۱۵۵/۶۳۶۸

تلفن: ۸۸۳۰۶۰۶۷ (۰۰۹۸۲۱)

http: www.ili.ir

عسگری، مهناز، ۱۳۴۷-

واژه‌آموزی زبان فارسی / تألیف مهناز عسگری. - تهران: کانون زبان ایران، ۱۳۸۵-
ج ۳: مصور، جدول.

(سطح متوسط) ISBN: 964-8699-52-6

(سطح مقدماتی) ISBN: 964-8699-45-3

فهرست‌نویسی بر اساس اطلاعات فیبا.

(سطح متوسط: ۱۳۸۵).

مندرجات: ج ۱. واژه‌آموزی زبان فارسی (سطح مقدماتی). --

ج ۲. واژه‌آموزی زبان فارسی (سطح متوسط).

۱. فارسی -- راهنمای آموزشی -- غیر فارسی زبان‌ها. ۲. فارسی -- خودآموز.

۳. فارسی -- کتاب‌های درسی برای غیر فارسی زبان‌ها. ۴. فارسی -- واژگان.

الف. کانون زبان ایران. ب. عنوان.

۹خع / PIR2۸۲۷

۴ فا ۸ / ۲۴

کتابخانه ملی ایران ۲۶۰۱۷ - ۸۴ م

فهرست

پیش‌گفتار	۸
مقدمه	۹
بخش اول - زندگی روزمره	♦
۱- شهر و روستا.....	۱۲
۲- تلفن و مخابرات	۱۶
۳- کتاب و کتاب‌خوانی	۲۰
۴- مجله و روزنامه	۲۴
۵- رادیو و تلویزیون	۲۸
۶- سینما، موسیقی و تئاتر	۳۲
۷- مشاغل	۳۶
۸- ابزار کار	۴۰
۹- حمل و نقل	۴۴
۱۰- پول و تجارت	۴۸
بخش دوم- انسان	♦
۱۱- اندام داخلی بدن	۵۲
۱۲- سن و مراحل رشد	۵۶
۱۳- حواس پنج‌گانه	۶۰
۱۴- صفت‌ها و ویژگی‌های افراد (۱).....	۶۴
۱۵- صفت‌ها و ویژگی‌های افراد (۲).....	۶۸
۱۶- پوشاک	۷۲

۱۷- غذا	۷۶
۱۸- بیماری‌ها و جراحی‌ها	۸۰
۱۹- سلام‌علیک و تعارفات روزمره	۸۴
بخش سوم- طبیعت	♦
۲۰- آب و هوا	۸۸
۲۱- اجرام آسمانی	۹۲
۲۲- جانوران	۹۶
بخش چهارم- سایر موضوع‌ها	♦
۲۳- اعداد	۱۰۰
۲۴- زمان	۱۰۲
۲۵- اشکال	۱۰۶
بخش پنجم - ساخت واژه	♦
۲۶- قید	۱۱۰
۲۷- حرف ربط	۱۱۴
۲۸- حرف اضافه	۱۱۸
۲۹- واژه‌های قرضی	۱۲۲
۳۰- نام‌آواها.....	۱۲۶
ضمیمه :	♦
- واژه‌نامه	۱۳۱
- پاسخ‌نامه	۱۵۳

کمبود منابع آموزشی از مهمترین موانع گسترش زبان فارسی به غیر ایرانیان، مخصوصاً علاقه‌مندان فراگیری زبان فارسی در سراسر دنیا است. از این رو همزمان با تأسیس گروه زبان فارسی در کانون زبان ایران در سال ۱۳۸۰ هجری شمسی، تهیه و تدوین مواد آموزشی مهم‌ترین وظیفه‌ی این بخش قلمداد شد.

در حال حاضر، گروه زبان فارسی کانون زبان ایران، ضمن آموزش فارسی به زبان‌آموزان غیر ایرانی، در حال آماده‌سازی مواد آموزشی مناسب برای دوره‌های کوتاه‌مدت و بلند مدت آموزشی و تألیف و انتشار کتاب و منابع آموزشی در زمینه‌های واژه‌آموزی، خواندن، دستور زبان، مکالمه و همچنین فرهنگ یک زبان‌های فارسی ویژه‌ی غیر فارسی زبان‌هاست.

کتاب حاضر دومین جلد از مجموعه‌ی سه جلدی واژه‌آموزی زبان فارسی است که توسط خانم مهناز عسگری برای سطح متوسط نوشته شده است. استفاده از این مجموعه در درس واژه‌آموزی زبان فارسی توصیه می‌شود.

گروه زبان فارسی
کانون زبان ایران

زبان‌آموزان گرامی:

این کتاب به قصد آموزش بخشی از واژه‌های فارسی تهیه شده است و ویژه‌ی کسانی است که با ساختمان زبان فارسی آشنایی نسبی دارند. شما در این کتاب تقریباً با ۱۳۰۰ کلمه‌ی فارسی آشنا می‌شوید. اگرچه ممکن است شما بعضی از این واژه‌ها را بشناسید و حتی آن‌ها را به کار ببرید، اما مطالعه‌ی این کتاب به منزله‌ی نوعی بازنگری به اطلاعات پیشین و تثبیت دانش واژگانی شما در موضوع‌های مورد بحث در این کتاب است. کتاب حاضر شامل ۳۰ درس است و هر درس بر پایه‌ی موضوعی معین در چهار صفحه ارائه می‌شود. در دو صفحه‌ی اول هر درس واژه‌های آموزشی به کمک تصاویر، توضیحات و متن ارائه می‌شوند. سپس در صفحه‌های سوم و چهارم، تمرین‌ها و فعالیت‌های گوناگونی تدوین شده است تا به کمک آن‌ها کلمه‌ها و عبارت‌های تازه را فرا بگیرید و به ذهن بسپارید. این کتاب خودآموز واژه‌آموزی است. در نتیجه، مطالب آن بدون حضور معلم نیز قابل استفاده است. پاسخنامه‌ی تمرین‌ها و واژه‌نامه، در پایان کتاب در بخش ضمیمه آمده است.

واژه‌آموزی زبان فارسی

(سطح متوسط)

چند توصیه

۱. اگرچه در تدوین درس، اصل پیشرفت تدریجی رعایت نشده است، ولی بهتر است درس‌های کتاب را به ترتیب بخوانید.
۲. تکرار، یکی از بهترین روش‌ها برای تثبیت معنای کلمه‌ی جدید و به خاطر سپاری آن است. تکرار موجب یادآوری بعضی از مطالب فراموش شده می‌گردد.
۳. تعداد کلمه‌های هر درس محدود است. بنابراین فقط به یادگیری آن‌ها اکتفا نکنید.
۴. اگر در متن‌ها با کلمه‌ی ناآشنایی روبرو شدید، معنایش را جستجو کنید.
۵. شما برای تلفظ صحیح کلمه‌های مربوط به هر درس می‌توانید به واژه‌نامه در پایان کتاب رجوع کنید. در این فهرست، تلفظ کلمه‌ها به خط آوانگار بین‌المللی ارائه شده است.

۱- شهرداری

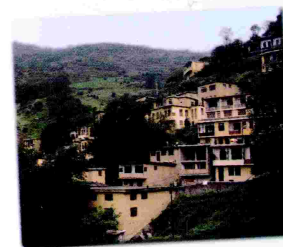
اداره‌ی بیشتر شهرهای دنیا برعهده‌ی شهرداری است. شهرداری مسئولیت‌های زیادی دارد. یکی از خدمات مهم شهرداری جمع‌آوری زباله‌های شهری و خانگی و دفع آن‌ها از سطح شهر است. رفتگران شهرداری، هر شب با وانت‌ها یا کامیون‌های خود در کوچه‌ها و خیابان‌های شهر می‌گردند و زباله‌ها را جمع‌آوری می‌کنند.

نظارت بر ساخت و ساز شهری نیز از دیگر خدمات شهرداری است. مهندسان شهرداری موظفند بر چگونگی ساختن بناها و مقاوم‌سازی آن‌ها در برابر زلزله نظارت کنند. ساختن راه‌ها و شبکه‌های عبور و مرور شهری، حفظ و نگهداری فضاهای سبز، پارک‌های محلی و پارک‌های جنگلی نیز از وظایف شهرداری است.

۲- زندگی در روستا

زندگی در روستا، برخلاف شهر، بسیار ساده است. مردم روستایی، مردمی ساده و پرکارند. آن‌ها به کار کشاورزی و دامداری اشتغال دارند. روستاییان غلات، میوه و گوشت مردم را تأمین می‌کنند. در روستا از بُرج‌های بلند ۳۰ یا ۴۰ طبقه خبری نیست. حتی به زحمت می‌توان ساختمانی ۳ یا ۴ طبقه پیدا کرد. راه‌بندان، آلودگی هوا و صدای پیوسته‌ی بوق اتومبیل‌ها در

روستا وجود ندارد. اما به راحتی می‌توان صدای حرکت تراکتورها و گُم‌باین‌ها را شنید.

۳- زندگی در تهران

تهران پایتخت ایران، بزرگ‌ترین، شلوغ‌ترین و پرجمعیت‌ترین شهر ایران است. بیشتر این جمعیت را مهاجرانی تشکیل داده‌اند که از شهرها و روستاهای سراسر کشور به تهران آمده‌اند و در مناطق مختلف شهر یا حومه (= اطراف) اقامت کرده‌اند.

تهران جاذبه‌های زیادی دارد. ثروت و امکانات رفاهی و تفریحی توجه مردم سراسر کشور را به خود جلب می‌کند. با این‌حال، مشکلات شهر تهران بی‌شمار است. جمعیت زیاد موجب اختلال در نظم شهر و نابسامانی رفت و آمد شهروندان (= مردم شهر) شده است. ساعت‌ها از وقت ساکنان تهران در راه‌بندان روزانه تلف می‌شود.

شورای شهر، شهرداری و اداره‌ی راهنمایی و رانندگی با دشواری‌های زیاد می‌کوشند مشکلات تهران را حل کنند. مهم‌ترین مشکلات این کلان‌شهر (= شهر بزرگ) عبارتند از: راه‌بندان‌های سنگین، آلودگی محیط زیست مخصوصاً هوا، عدم بهره‌برداری از شبکه‌ی فاضلاب شهری، افزایش بی‌رویه‌ی جمعیت، مقاوم نبودن ساختمان‌ها در مقابل زلزله، صنایع مزاحم، کامل نبودن خطوط مترو و ...

۱ کدام یک از کلمه‌های زیر به روستا مربوط می‌شود و کدام یک به شهر؟ هر کلمه را در ستون مربوط به خود بنویسید.

شهر	روستا
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....

فاضلاب شهری، کشاورزی، دژه، تراکتور، کارخانه راه‌بندان، دامداری، هوای تمیز، پُرح، آلودگی هوا، مزرعه

۲ دور کلمه‌های صحیح خط بکشید.

۱. نظارت بر ساخت و ساز شهری یکی از خدمات **شهرداری / شهروندان** است.
۲. ساعت‌ها از وقت **روستاییان / شهروندان** تهران در راه‌بندان روزانه تلف می‌شود.
۳. **رفتگران / دامداران** شهرداری، هر شب زباله‌ها را جمع‌آوری می‌کنند.
۴. **مهندسان شهرداری / روستاییان** میزان مقاومت ساختمان‌ها را در برابر زلزله ارزیابی می‌کنند.
۵. در روستا به راحتی می‌توان صدای حرکت **تراکتورها / مترو** را شنید.
۶. جمعیت زیاد موجب نابسامانی **رفت و آمد / مهاجران** شهروندان می‌شود.

۳ جای خالی جمله‌های زیر را با کلمه‌های مناسب پر کنید.

- شهرداری، کلان شهر، ساخت و ساز، روستا، حومه، شورای شهر
۱. مهندسان شهرداری بر ..... شهری نظارت می‌کنند.
  ۲. اداره‌ی بیشتر شهرهای دنیا بر عهده‌ی ..... است.
  ۳. بسیاری از مهاجران در ..... ی شهری اقامت می‌کنند.
  ۴. در هر شهر، اعضای ..... شهردار را انتخاب می‌کنند.
  ۵. تهران یکی از ..... های دنیاست.
  ۶. مردم ..... بسیار ساده و پرکارند.

۴ هر یک از جمله‌های زیر را با یک خط به تصویر مربوط به آن وصل کنید.

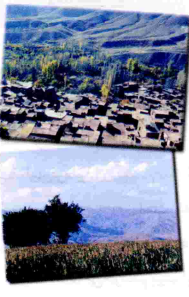
۱. رفتگران زباله‌ها را جمع‌آوری می‌کنند.
۲. مهندسان شهرداری بر کار ساختمان‌سازی نظارت می‌کنند.
۳. روستاییان به کشاورزی و دامداری اشتغال دارند.
۴. راه‌بندان موجب نابسامانی رفت و آمد شده‌است.
۵. هوای روستا بسیار تمیز و پاکیزه است.
۶. اغلب شهرهای بزرگ، هوایی آلوده دارند.

۵ در متن زیر، جای خالی جمله‌ها را با کلمه‌ی مناسب پر کنید.

روستایی‌ها، راه‌بندان‌های، امکانات، روستای، شهر، آلودگی، باغ، برج‌های، بوق

وقتی که آقا و خانم امینی تهران را ترک می‌کردند تا در ..... طالقان اقامت کنند، همه فکر می‌کردند آن‌ها به زودی خسته می‌شوند و به ..... برمی‌گردند. رفاه و ..... تفریحی تهران برای همه جذاب است. اما آقا و خانم امینی واقعاً از ..... هوا و ..... عذاب‌آور تهران خسته شده‌بودند. آقا و خانم امینی در روستا ..... کوچکی خریده‌اند. آن‌ها مانند همه‌ی ..... صبح زود از خواب بیدار می‌شوند و به باغشان می‌روند. آن‌ها به جای ساختمان‌ها و ..... بلند، زیر سایه‌ی درخت‌های باغ خود می‌نشینند و به جای صدای ..... اتومبیل‌ها به صدای پرندگان گوش می‌کنند.

درس دوم تلفن و مخابرات

۱- تلفن و فاکس تلفن

تلفن همراه

تلفن عمومی

فاکس

دفترچه تلفن

کارت تلفن

۲- گشگوی تلفنی

الف: الو ۹۱۱۸؟

ب: بله، بفرمایید.

الف: ببخشید چند روز است که شماره‌ی تلفن ۱۸۸۰۰۹۵ را می‌گیرم ولی با بوق اشغال می‌زند یا کسی گوشه را برنمی‌دارد. گاهی هم شماره اشتباه می‌افتد. دوباره تماس گرفتم ولی خط روی خط افتاد. می‌خواستم ببینم این شماره اشکال دارد.

ب: گوشی دستتان (چند لحظه بعد). نخیر، خط اشکالی ندارد.
الف: پس مشکل کجاست؟
ب: نمی‌دانم، احتمالاً سیم‌کشی داخل ساختمان یا دستگاه
تلفن خراب است. در هر صورت به شرکت مخابرات
مربوط نمی‌شود.

۳- بعضی از اصطلاحات

- تلفن شهری: به ارتباط‌های تلفنی داخل شهر، تلفن شهری گفته می‌شود.
- تلفن بین شهری: به ارتباط‌های تلفنی میان یک شهر با شهرهای دیگر، تلفن بین شهری گفته می‌شود.
- تلفن خارج از کشور: به ارتباط‌های تلفنی میان یک کشور با کشور دیگر، تلفن خارج از کشور گفته می‌شود.
- کُد شهرستان: شماره‌ی مخصوص هر شهر است و در ارتباط‌های تلفنی بین شهری ابتدا باید این شماره را گرفت.
- کُد خارج: شماره‌ی مخصوص هر کشور است و در ارتباط‌های تلفنی خارج از کشور باید این شماره را گرفت.

۴- اشتباه مأمور مخابرات

مدتی بود که تلفن خانه‌ی ما قطع شده بود. سرانجام مأمور شرکت مخابرات سیم‌کشی ساختمان را بررسی کرد و پس از آزمایش اعلام کرد تلفن ما وصل است. ولی تلفن آپارتمان بوق آزاد نمی‌زد. دوباره به اداره‌ی مخابرات محل مراجعه کردیم. مأموران پس از بررسی گفتند خط تلفن هیچ‌گونه اشکالی ندارد. با این حال، تلفن آپارتمان ما وصل نبود.
روز بعد، همسایه‌ی ما تعجب‌زده گفت: «ما در آپارتمان دو تا خط تلفن داریم. ولی شماره‌ی یکی از آنها را نمی‌دانیم.»
به این ترتیب فهمیدیم که مأمور مخابرات، خط تلفن آپارتمان ما را به آپارتمان همسایه‌مان وصل کرده است.

۱ هر یک از جمله‌های زیر را با یک خط به تصویر مربوط به آن وصل کنید.

۱. یوسف از تلفن عمومی به دوستش تلفن می‌کند.
۲. سیمین شماره تلفن دوستش را در دفترچه‌ی تلفن می‌نویسد.
۳. نادر با استفاده از کارت تلفن به دوستش تلفن می‌کند.
۴. کورش با تلفن همراه به دوستش تلفن می‌کند.
۵. حمید از طریق فاکس نامه‌اش را به اداره ارسال می‌کند.

۲ گفتگوی تلفنی زیر را کامل کنید.

- الف: الو، ۱۱۸؟
ب: بله، .....
الف: ببخشید شماره‌ی تلفن ۰۰۴۵ ۲۲۲۳ یا مرتب
بوق اشغال ..... یا کسی گوشی را
ب: .....
ب: چند لحظه گوشی را نگه دارید. این .....
اشکالی ندارد. احتمالاً ..... داخل
ساختمان یا دستگاه تلفن خراب است.
الف: الو، شرکت .....؟

۳ جای خالی جمله‌های زیر را با فعل‌های مناسب پر کنید.

وصل کرد ، اشکالی ندارد ، اشتباه می‌افتد ، خط روی خط افتاده است ، بوق اشغال می‌زند

۱. گاهی اوقات وقتی شماره تلفن را می‌گیرم، کس دیگری گوشی را برمی‌دارد. نمی‌دانم چرا شماره .....؟
۲. یک ساعت است که هر چه به دوستم تلفن می‌کنم، تلفنش ..... .
۳. دیروز مأمور شرکت مخابرات خط تلفن ما را ..... .
۴. صدای کس دیگری می‌آید. مثل این که ..... قطع می‌کنم و دوباره شماره می‌گیرم.
۵. مأمور شرکت مخابرات گفت: «خط تلفن شما هیچ .....» .

۴ جمله‌ی طرف راست را به کلمه‌ی مربوط به آن در طرف چپ وصل کنید.

الف. کُد شهری	۱. به ارتباط‌های تلفنی داخل شهر گفته می‌شود.
ب. تلفن شهری	۲. به ارتباط‌های تلفنی میان کشورها گفته می‌شود.
پ. تلفن بین‌شهری	۳. به ارتباط‌های تلفنی میان شهرها گفته می‌شود.
ت. کُد خارج	۴. شماره‌ی مخصوص هر شهر است که در ارتباط‌های تلفنی بین‌شهری به کار می‌رود.
ث. تلفن خارج از کشور	۵. شماره‌ی مخصوص هر کشور است که در ارتباط‌های تلفنی خارج از کشور به کار می‌رود.

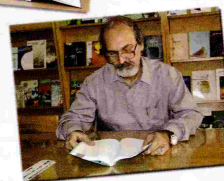
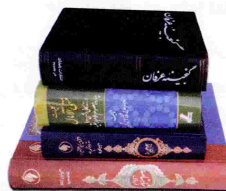
۵ در متن زیر، جاهای خالی را با کلمه‌ی مناسب پر کنید.

گذاشت ، بوق آزاد زد ، شماره ، اشتباه افتاده بود ، تلفن می‌کردم
اشغال بود ، گوشی را برنمی‌داشت ، تماس بگیرید

تقریباً نیم‌ساعت بود که به آژانس هواپیمایی ..... ولی خط تلفن .....
سراپتام تلفن ..... ولی متأسفانه این بار شماره ..... دوباره ..... را
گرفتم. این مرتبه کسی ..... . بالاخره خانمی گوشی را برداشت و گفت: «بفرمایید.» من
هم با عجله گفتم: «آژانس هواپیمایی آسمان آبی؟» خانم جواب داد: «بله، امرتان!» من هم با خوشحالی
گفتم: «ببخشید، سؤالی دارم.» خانم با خونسردی گفت: «لطفاً با شماره‌ی تلفن ۱۱۰۰ ۲۱ ۵۹
.....» «بعد هم سریع گوشی را ..... من هم بلافاصله دنبال شماره تلفن یک
آژانس هواپیمایی دیگر رفتم.

۱- کتاب و کتابخوانی

شما به مطالعه‌ی چه نوع کتاب‌هایی علاقه دارید؟ رُمان، داستان کوتاه، دیوان اشعار، رُمان تاریخی یا داستان پلیسی؟ آیا کتاب‌های علمی را دوست دارید؟ داستان‌های علمی-تخیلی را چطور؟ از خواندن زندگی‌نامه یا کتاب‌های تاریخی لذت می‌برید؟ به شعر نو بیشتر علاقه دارید یا شعر سنتی؟ آثار و نوشته‌های نویسندگان قدیمی را می‌پسندید یا نویسندگان معاصر؟

۲- نویسندگی و مترجمی

اسم	صفت	مصدر
نویسندگی	نویسنده	نوشتن
مترجمی	مترجم	ترجمه کردن
سرایندگی (=شاعری)	سراینده (=شاعر)	سرودن

● سیمین دانشور از نویسندگانی بزرگ ایران است. او رُمان‌نویس معروفی است و آثار زیادی به فارسی نوشته‌است.

● محمد قاضی از مترجم‌های معروف ایران است. او آثار بزرگی را از زبان‌های انگلیسی و فرانسه به فارسی ترجمه کرده‌است.
● شهریار از شاعران بزرگ ایران است. او شعرهای زیادی سروده‌است.

۳- قصه و افسانه

من قصه‌های جن و پری را دوست دارم، به همین دلیل افسانه زیاد می‌خوانم. افسانه‌های هزار و یک شب از زیباترین قصه‌های ادبیات فارسی‌اند. شما در ادبیات فارسی حکایت‌های زیادی از زبان حیوانات می‌توانید. حکایت‌های کلیله و دمنه از پندآموزترین قصه‌های ادبیات فارسی‌اند.

۴- قطع کتاب

کتاب‌ها در اندازه‌های مختلف چاپ می‌شوند. اندازه‌ی کتاب، قطع نام دارد. قطع مورد علاقه‌ی ایرانی‌ها، قطع رُقمی (۱۴/۵ × ۲۱/۵) و قطع وزیری (۱۶/۵ × ۲۳/۵) است. بعضی از ناشرها کتاب جیبی هم چاپ می‌کنند. ولی کتاب‌خوان‌های ایرانی، معمولاً قطع جیبی را نمی‌پسندند. کتاب‌های کودکان غالباً در اندازه‌های کوچک و بزرگ قطع خشتی چاپ می‌شوند.

۱ جمله‌ی طرف راست را به جمله‌ی مربوط به آن در طرف چپ وصل کنید.

۱. چون به مطالعه‌ی کتاب‌های علمی علاقه دارم،
۲. چون به مطالعه‌ی زندگی‌نامه‌ی افراد مشهور علاقه‌مندم،
۳. چون به خواندن رُمان‌های پلیسی علاقه‌مندم،
۴. چون از خواندن داستان‌های علمی-تخیلی لذت می‌برم،
۵. چون آثار و نوشته‌های تاریخی را دوست دارم،
۶. چون افسانه‌های جن و پری را دوست دارم،
۷. چون از خواندن شعر لذت می‌برم،

۲ جای خالی جمله‌های زیر را با کلمه‌های مناسب پر کنید.

آثار و نوشته، نویسنده، ادبیات، افسانه، شاعر، مترجم

۱. نیما یوشیج مهم‌ترین ..... معاصر ایران و پایه‌گذار شعر نو در فارسی است.
۲. جلال آل‌احمد از ..... های مهم ایران است که داستان‌های زیادی نوشته است.
۳. رضا سیدحسینی از ..... های خوب زبان فارسی است و تا به حال کتاب‌های زیادی به فارسی ترجمه کرده است.
۴. چون از سیاست خوشم نمی‌آید، معمولاً ..... های سیاسی را نمی‌خوانم.
۵. حکایت‌های کلبه و دمنه از پندآموزترین قصه‌های ..... فارسی است.
۶. شما با خواندن هزار و یک شب ..... های زیادی از جن و پری می‌خوانید.

۳ اسم طرف راست را به عبارت مربوط به آن در طرف چپ وصل کنید.

- الف. نویسنده‌ی داستان‌های علمی و تخیلی
- ب. رُمان‌نویس
- پ. زندگی‌نامه‌نویس
- ت. شاعر
- ث. نویسنده‌ی داستان‌های پلیسی

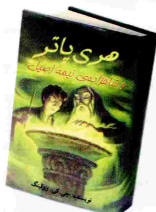
۱. ژول ورن
۲. آگاتا کریستی
۳. رومن رولان
۴. جان اشتاین بک
۵. رابیندرانات تاگور
۶. شارل بودلر
۷. احمد محمود
۸. آرتور کنان دویل
۹. حافظ
۱۰. ایروینگ استون
۱۱. ایراک آسیموف

۴ جای خالی جمله‌های زیر را با کلمه‌های مناسب پر کنید.

۱. کتاب‌ها در اندازه‌های مختلف ..... .
۲. بعضی از ..... ها کتاب جیبی هم چاپ می‌کنند.
۳. قطع ..... در اندازه‌ی ۲۱/۵×۱۴/۵ چاپ می‌شود.
۴. قطع مورد علاقه‌ی ایرانی‌ها، قطع ..... است.
۵. قطع ..... قطع مناسب برای کودکان و نوجوانان است.

۵ در گفتگوی زیر، جاهای خالی را با کلمه‌های مناسب پر کنید.

ترجمه شده است، شعر، مترجم، داستان، دیوان اشعار، خواننده‌ام

- علی: نیما، باز هم که یک کتاب ..... در دست گرفته‌ای.
- نیما: آره، ..... ملک الشعراء بهار است. شعرهای قشنگی دارد.
- علی: تو اصلاً به خواندن ..... علاقه نداری؟
- نیما: چرا، اتفاقاً آخرین جلد هری پاتر را گرفته‌ام و .....
- علی: جدی، مگر .....
- نیما: آره، ..... آن ویدا اسلامیه است.
- علی: پس من هم حتماً این کتاب را می‌گیرم و می‌خوانم.

صفحه اول

۲- گزارش‌گر روزنامه

عمومی من گزارش‌گر اجتماعی یکی از معروف‌ترین روزنامه‌های صبح تهران است. او بیشتر روزهای هفته گزارشی درباره‌ی یکی از مسائل مهم اجتماعی مانند طلاق، اعتیاد، ورزش، جوانان، ترافیک، آلودگی هوا، افزایش جمعیت و ... تهیه می‌کند. او با مردم، متخصصان و مسئولان دولتی مصاحبه می‌کند، اطلاعات و اخبار دقیقی جمع‌آوری می‌کند. سپس نتیجه‌ی تحقیق خود را به صورت یک گزارش

می‌نویسد. سپس گزارش خود را به دبیر سرویس اجتماعی می‌دهد. دبیر سرویس پس از بررسی و تأیید گزارش، آن را به ویراستار می‌دهد تا برای درج در صفحه‌ی گزارش آماده شود.

۳- انواع مجله‌ها

در کشور نشریه‌های گوناگونی منتشر می‌شود. بعضی از آن‌ها روزنامه‌اند. بعضی از نشریات هفته‌نامه و برخی ماه‌نامه‌اند و بعضی دیگر نیز فصل‌نامه‌اند. همچنین نشریاتی به صورت دوهفته‌نامه و دو ماه‌نامه منتشر می‌شوند. بعضی از روزنامه‌های معتبر کتاب سالی به نام سال‌نامه منتشر می‌کنند. هر نشریه یک مدیرمسئول و یک سردبیر دارد که هر کدام وظایف گوناگونی بر عهده دارند.

روزنامه‌ها حاوی اخبار و گزارش‌های روزانه‌اند. معمولاً روزنامه‌ها ستون‌هایی برای تحلیل اخبار سیاسی، اقتصادی، فرهنگی و ورزشی دارند. معمولاً خبرنگارها و گزارش‌گرهای روزنامه، ستون‌های خبر و گزارش را تهیه می‌کنند، اما تحلیل‌های گوناگون را تحلیل‌گرها، مقاله‌نویس‌ها، نویسندگان و دیگر روزنامه‌نگاران تهیه می‌کنند.

۱ عبارت طرف راست را به کلمه‌های مربوط به آن در طرف چپ وصل کنید.

الف. فصل نامه	۱. نشریه‌ای که هفته‌ای یک بار چاپ می‌شود.
ب. دوهفته‌نامه	۲. نشریه‌ای که ماهی یک بار چاپ می‌شود.
پ. ماه‌نامه	۳. نشریه‌ای که هر سه ماه یک بار چاپ می‌شود.
ت. سال‌نامه	۴. نشریه‌ای که هر دو هفته یک بار چاپ می‌شود.
ث. هفته‌نامه	۵. نشریه‌ای که هر دو ماه یک بار چاپ می‌شود.
ج. دو ماه‌نامه	۶. نشریه‌ای که سالی یک بار چاپ می‌شود.

۲ کدام جمله درست و کدام جمله نادرست است؟

۱. گزارش‌گر روزنامه یا مجله گزارش خود را به دبیر سرویس می‌دهد.
۲. هر نشریه یک مدیر مسئول و یک سردبیر دارد.
۳. معمولاً روزنامه‌ها ستون‌هایی برای تحلیل نقاشی ساختمان دارند.
۴. ویراستار تحلیل‌های گوناگون برای روزنامه تهیه می‌کند.
۵. دبیر سرویس پس از بررسی و تأیید خبر و گزارش، آن را به ویراستار می‌دهد.
۶. عکاس‌ها و حروف‌چین‌ها، خبرها و گزارش‌ها را تهیه می‌کنند.

۳ جای خالی جمله‌های زیر را با کلمه‌ی مناسب پر کنید.

۱. مصاحبه می‌کند، ستون‌های، درج، منتشر می‌شود، گزارش، روزنامه‌نگار
..... ها شغل سخت و پر اضطرابی دارند.
۲. برای تهیه یک ..... باید اطلاعات و اخبار دقیقی جمع‌آوری کرد.
۳. خبرنگار با یکی از مسئولان دولتی ..... .
۴. ویراستار گزارش را برای ..... در صفحه‌ی گزارش تحویل می‌دهد.
۵. معمولاً روزنامه‌ها ..... گوناگونی برای تحلیل اخبار دارند.
۶. در ایران نشریه‌های گوناگونی ..... .

۴ جای خالی جمله‌های زیر را با کلمه‌ی مناسب پر کنید.

۱. اخبار مربوط به سیاست در ستون ..... تحلیل می‌شوند.
۲. اخبار مربوط به اقتصاد و تجارت در ستون ..... تحلیل می‌شوند.
۳. اخبار مربوط به کتاب و دانش و فرهنگ در ستون ..... تحلیل می‌شوند.
۴. اخبار حوادث اجتماعی در ستون ..... تحلیل می‌شوند.
۵. اخبار حوادث ورزشی در ستون ..... تحلیل می‌شوند.

۵ در متن زیر، جاهای خالی را با کلمه‌ی مناسب پر کنید.

گزارش‌گر، مصاحبه می‌کند، روزنامه‌نگاری، خبرنگارها
گزارش، تحلیل می‌کند، خبر

اغلب مردم خبرنگارها را آدم‌هایی فضول می‌دانند. ولی من شغل آن‌ها را خیلی دوست دارم. به نظر من ..... آدم‌هایی دقیق، حساس و مسئول هستند. مخصوصاً خبرنگارهای روزنامه‌ها. وقتی که یک ..... برای تهیه‌ی یک گزارش می‌رود، او از تمام هوش و حواس خود استفاده می‌کند تا ..... خوب و دقیقی تهیه کند. وقتی که خبرنگاری با یک مقام مسئول ..... احساس می‌کنم او سؤال‌های مردم را مطرح می‌کند. حتی وقتی که تحلیل‌گر یک روزنامه خبری را ..... مثل این است که به خواننده‌ی خود کمک می‌کند تا آن ..... را بهتر بفهمد. از این روست که من فکر می‌کنم ..... شغلی بسیار مهم است.

۱- رادیو و تلویزیون

آنتن

رادیو

تلویزیون

کنترل از راه دور

شما با نصب آنتن می‌توانید تصویر تلویزیون را خوب و صاف تماشا کنید. اگر از برنامه‌ی تلویزیون یا رادیو خوشتان نیامد، می‌توانید شبکه (= کانال) را عوض کنید. اگر از هیچ‌یک از برنامه‌های شبکه‌ها خوشتان نیامد، می‌توانید رادیو یا تلویزیون را خاموش کنید (# روشن کنید) و روزنامه بخوانید.

۲- کدام شبکه؟

- تلویزیون را روشن کن ببینم چی دارد.
- کدام شبکه را می‌خواهی ببینی؟
- کنترل تلویزیون نیست..... آهان، اینجا است.
- بز شبکه‌ی ۳.
- شبکه‌ی ۳ فقط برنامه‌های ورزشی دارد.
- الان کجا فیلم نشان می‌دهد؟
- شبکه‌ی ۴ برنامه‌ی علمی دارد. شبکه‌ی ۵ پخش زنده است. صبر کن. مجری (=گوینده) شبکه‌ی ۲ دارد اعلام برنامه می‌کند. اینجا ده دقیقه‌ی دیگر سریال دارد.
- بز شبکه‌ی ۶ اخبار ببینم. بعد، سریال شبکه‌ی ۲ را تماشا می‌کنیم.

۳- انواع برنامه‌های رادیویی و تلویزیونی

- شبکه‌ی سراسری رادیو و تلویزیون برای تمام نقاط کشور برنامه پخش می‌کند.
- شبکه‌ی محلی رادیو و تلویزیون فقط برای شهر یا استان برنامه پخش می‌کند.
- برنامه‌ی خانواده شامل اخبار، اطلاعات، نمایش نامه و فیلم‌های مخصوص خانواده، مخصوصاً خانم‌های خانه‌دار است.
- برنامه‌ی کودکان شامل کارتون (= نقاشی متحرک)، فیلم و سرگرمی‌های مخصوص کودکان است.
- برنامه‌ی ورزشی شامل گزارش‌ها و پخش مسابقه‌های ورزشی است.
- فیلم مستند شامل پخش فیلم‌ها و گزارش‌های علمی، ادبی و فرهنگی است.

۴- خرید رادیو

- مشتری: چقدر این رادیو کوچک است!
- فروشنده: با اینکه این قدر کوچک است، ولی چهار موج است.
- مشتری: یعنی موج کوتاه را هم می‌گیرد؟
- فروشنده: هم موج کوتاه، هم موج متوسط.
- هر ایستگاهی را بخواهید، دیجیتالی پیدا می‌کند. ولی باید آنتنش بالا باشد.
- مشتری: صدای خوب و صافی دارد. چند تا باتری می‌خورد؟
- فروشنده: فقط دو تا باتری کوچک.
- مشتری: عالیه. من این رادیو را می‌خرم.

۱ کدام جمله درست و کدام جمله نادرست است؟

۱. شبکه‌ی سراسری رادیو و تلویزیون فقط برای شهر یا استان برنامه پخش می‌کند.
۲. برنامه‌ی ورزشی شامل گزارش‌ها و پخش مسابقه‌های علمی است.
۳. با نصب آنتن صدا و تصویر رادیو و تلویزیون خوب و صاف پخش می‌شود.
۴. تمام رادیوها فقط موج متوسط را می‌گیرند.
۵. برنامه‌ی کودکان شامل کارتون، فیلم و سرگرمی‌های مخصوص کودکان است.

۲ دور کلمه‌های صحیح خط بکشید.

۱. مجری تلویزیون اعلام برنامه می‌کند / پخش می‌کند.
۲. برنامه‌ی خانواده مخصوص خانواده‌ها / دانشجویان است.
۳. این رادیو هم موج کوتاه و هم موج متوسط را می‌گیرد / نشان می‌دهد.
۴. شما می‌توانید شبکه‌های رادیو و تلویزیون را با دکمه‌های مخصوص آن‌ها عوض کنید / خاموش کنید.
۵. شما می‌توانید رادیو و تلویزیون را به کمک دستگاه کنترل از راه دور روشن کنید / عوض کنید.
۶. شبکه‌ی محلی رادیو و تلویزیون برای شهر یا استان / تمام نقاط کشور برنامه پخش می‌کند.

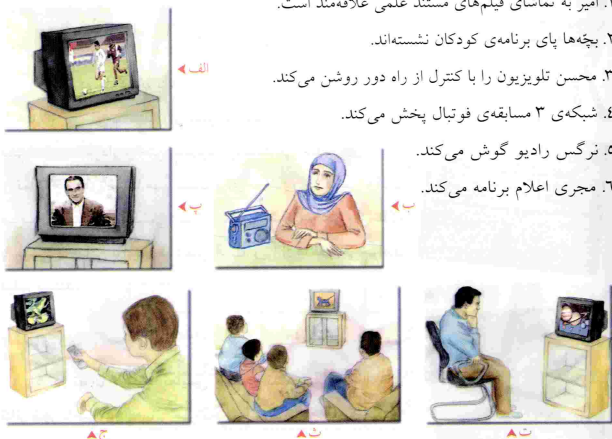
۳ جدول زیر را کامل کنید.

با توجه به تعریف، حروف هر کلمه را در جدول مقابل بنویسید.

				آ
				ف
				ب
				س
				ک

- وسیله‌ای برای پخش یا دریافت امواج رادیویی
- اثری سینمایی که از تلویزیون یا سینما پخش می‌شود.
- وسیله‌ای برای تولید جریان برق مستقیم
- برنامه‌ی تلویزیونی که در چند قسمت پخش می‌شود.
- نقاشی متحرک مخصوص کودکان

۴ جمله‌های زیر را با یک خط به تصویر مربوط به آن وصل کنید.

۱. امیر به تماشای فیلم‌های مستند علمی علاقه‌مند است.
۲. بچه‌ها پای برنامه‌ی کودکان نشسته‌اند.
۳. محسن تلویزیون را با کنترل از راه دور روشن می‌کند.
۴. شبکه‌ی ۳ مسابقه‌ی فوتبال پخش می‌کند.
۵. نرگس رادیو گوش می‌کند.
۶. مجری اعلام برنامه می‌کند.

۵ جای خالی جمله‌های زیر را با کلمه‌ی مناسب پر کنید.

شبکه ، موج کوتاه ، باتری ، سریال ، مستند ، کارتون ، فیلم

۱. .... تلویزیونی «آن شرلی» علاقه‌مندان بسیاری در سراسر جهان داشته است.
۲. معمولاً بینندگان زیادی پای تماشای ..... های سینمایی می‌نشینند.
۳. رادیوی من ..... را هم می‌گیرد.
۴. در حال حاضر، ایرانی‌ها از طریق هشت ..... برنامه‌های مورد علاقه‌شان را تماشا می‌کنند.
۵. بچه‌ها از تماشای ..... لذت می‌برند.
۶. رادیوی پدر بزرگم با ..... کار می‌کند.
۷. تا کنون فیلم‌های ..... زیادی درباره‌ی زندگی حیوانات و طبیعت ساخته شده است.

تُنبک

کمانچه

دَف

تار

نی

ستور

۴- آهنگ و آهنگ‌سازی

مصدر	صفت	اسم
نواختن	نوازنده	نوازندگی
آهنگ‌ساختن	آهنگ‌ساز	آهنگ‌سازی
خواندن	خواننده	خوانندگی

- نوازنده: کسی است که به وسیله‌ی سازی آهنگی را می‌نوازد.
- خواننده: کسی است که ترانه یا آواز می‌خواند.
- آهنگ‌ساز: موسیقی‌دانی است که قطعه‌های موسیقی می‌سازد.
- اُرسکتر: گروه بزرگی از نوازندگان هستند که با راهنمایی رهبر گروه قطعه‌ای موسیقی را می‌نوازند.

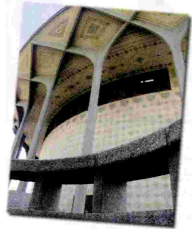
درس نهم سینما، موسیقی و تئاتر

۱- فیلم و سینما

اغلب مردم کارگردان یا هنرپیشه‌ی (= بازیگر) فیلم‌های سینمایی را خیلی خوب می‌شناسند، ولی کمتر به فیلم‌نامه‌نویس (= نویسنده‌ی فیلم‌نامه)، صدابردار و حتی فیلم‌بردار اهمیت می‌دهند. برای بعضی از تماشاچی‌های سینما مهم نیست برای تماشای چه فیلمی وقت صرف می‌کنند. هر نوع فیلمی اعم از کمدی، عشقی، جنگی، ترسناک یا پلیسی و جنایی برای آن‌ها دیدنی است. زیرا آن‌ها فقط می‌خواهند فیلم ببینند.

۲- تئاتر شهر

اگر در تهران خواستید نمایشی را تماشا کنید، حتماً از برنامه‌های تئاتر شهر باخبر شوید. تئاتر شهر مجموعه‌ای از سالن‌های کوچک و بزرگ اجرای نمایش است و معمولاً مهم‌ترین نمایش‌نامه‌ها در یکی از سالن‌های آن اجرا می‌شود. اغلب کارگردان‌ها و بازیگرهای تئاتر ایران در سالن‌های تئاتر شهر، یک یا چند نمایش‌نامه را اجرا کرده‌اند.

۳- ابزارآلات موسیقی

چنگ

گیتار

ویولن

پیانو

۱ هر یک از افراد زیر چه سازی را می‌نوازند؟

۱ ..... ۲ ..... ۳ ..... ۴ ..... ۵ .....

۲ جای خالی جمله‌های زیر را با کلمه‌ی مناسب پر کنید.

ترسناک ، کمدی ، جنایی ، تئاتر شهر ، پلیسی ، نمایش‌نامه‌ها

۱. معمولاً تهرانی‌ها برای دیدن نمایش به ..... می‌روند.
۲. بر اساس اغلب ژمان‌های آگاتا کریستی، فیلم‌های ..... و ..... ساخته شده است.
۳. تماشای فیلم‌های ..... برای بچه‌ها زیان آور است.
۴. غالباً مهم‌ترین ..... در سالن‌های اصلی و بزرگ تئاتر شهر اجرا می‌شود.
۵. لورل و هاردی از مشهورترین هنرپیشه‌های فیلم‌های ..... اند.

۳ کدام یک از جمله‌های زیر درست و کدام یک نادرست است؟

۱. رهبر ارکستر، نوازندگان را هدایت می‌کند.
۲. تئاتر شهر مجموعه‌ای از سالن‌های کوچک و بزرگ برای اجرای نمایش است.
۳. خوانندگی و نوازندگی از مشاغل هنری محسوب می‌شود.
۴. آهنگ‌ساز ترانه و آواز می‌خواند.
۵. تار، سنتور و کمانچه از ابزار تولید موسیقی است.

۴ جمله‌های طرف راست را با یک خط به کلمه‌های مربوط به آن‌ها در طرف چپ وصل کنید.

الف. تماشاچی	۱. کسی که اجرای یک نمایش‌نامه یا ساخت یک فیلم را برعهده دارد.
ب. صدابردار	۲. کسی که نوشته یا داستانی را برای تهیه‌ی فیلم می‌نویسد.
پ. فیلم‌نامه‌نویس	۳. کسی که در نمایش یا فیلم یکی از نقش‌های نمایشی را بازی می‌کند.
ت. کارگردان	۴. کسی که در سالن تئاتر یا سینما مشغول تماشای نمایش یا فیلم است.
ث. هنرپیشه	۵. کسی که به کمک دوربین‌های مخصوص، صحنه‌های مختلف فیلم یا نمایش را فیلم‌برداری می‌کند.
ج. فیلم‌بردار	۶. کسی که کارش ضبط صداهای مربوط به یک فیلم، نمایش یا برنامه‌ی تلویزیونی و رادیویی است.

۵ در متن زیر، جاهای خالی را با کلمه‌های مناسب پر کنید.

سینما ، ترسناکی ، بلیت ، کمدی ، بازیگرهای ، گیتار ، خواننده‌ای

دیروز بعد از ظهر، علی و همسرش برای تماشای فیلمی کمدی به سینما رفتند. تماشاچی‌های زیادی جلوی گیشه صف بسته بودند. خوشبختانه، علی و همسرش توانستند ..... بخرند و وارد سینما بشوند. کارگردان فیلم خیلی معروف نبود، اما ..... مشهوری در آن بازی می‌کردند.

وقتی پردی ..... کنار رفت، ابتدا کارتون کوتاهی به نمایش درآمد. بعد، چند آگهی بازرگانی پخش شد. سپس تصویر ..... به نمایش درآمد که ..... می‌زد و ترانه‌ای می‌خواند. سرانجام، چراغ‌ها خاموش شد و فیلم به نمایش درآمد. عجیب بود، با این که فیلم ..... بود هیچ‌کس نمی‌خندید. حتی یک بار همسر علی ترسید. انگار فیلم ..... بود. علی و همسرش وسط فیلم از سالن سینما بیرون آمدند و برای گردش به پارک رفتند. مثل این که کارتون قشنگ‌تر از فیلم بود.

۱- مشاغل پزشکی

- مردم برای مراقبت از سلامتی خود و درمان بیماری‌ها به متخصصان گروه پزشکی نیاز دارند.
- جراح بیماران را در اتاق عمل بیمارستان جراحی می‌کند.
- مردم برای معاینه چشم و درمان بیماری‌های مربوط به آن به چشم‌پزشک مراجعه می‌کنند.
- وقتی دچار ناراحتی‌های مربوط به دندان و لثه می‌شویم باید به دندان‌پزشک مراجعه کنیم.
- دامپزشک حیوانات را معاینه می‌کند و بیماری‌های آن‌ها را تشخیص می‌دهد.
- داروساز در داروخانه نسخه‌ی بیماران را می‌خواند و داروی آن‌ها را تحویل می‌دهد.

۳- خدمات شهری

- وظیفه‌ی پستیچی رساندن نامه به گیرنده‌ی آن است.
- وظیفه‌ی دربان (= نگهبان) محافظت و مراقبت از ساختمان‌های بزرگ و مکان‌های اداری است.
- مردم برای مرتب کردن موها و اصلاح صورتشان به آرایشگر مراجعه می‌کنند.

- بسیاری از مردم دوست دارند به جای خرید لباس‌های دوخته و آماده، خنطای برایشان لباس بدوزد.
- پختن نان برعهده‌ی نانوا است. نانوا در نانوايي کار می‌کند.
- اغلب رستوران‌ها و اداره‌ها به یک یا چند آشپز ماهر نیازمندند.

۴- سایر مشاغل

بزاز

آهنگر

عکاس

تراش‌کار

شکارچی

ماهیگیر

قناد

کفاش

۲- مشاغل ساختمانی

برقی کار

بنا

نقاش ساختمان

نقشه‌کش

جوش کار

شیشه‌بُر

لوله‌کش

نجار

۱ هر یک از کلمه‌های زیر را با یک خط به تصویر مربوط به آن وصل کنید.

			۱. دامپزشک
			۲. خیاط
			۳. دربان
			۴. قناد
			۵. دندان‌پزشک
			۶. آهنگر

۲ جای خالی جمله‌های زیر را با کلمه‌ی مناسب پر کنید.

لوله‌کش، نقشه‌کش، برق‌کار، آشپز، جراح

۱. وظیفه‌ی اصلی ..... پختن و آماده کردن غذاست.
۲. نقشه‌ی اولیه‌ی یک ساختمان را ..... تهیه می‌کند.
۳. نصب لوله‌های آب و فاضلاب و تأسیسات ساختمان برعهده‌ی ..... است.
۴. کارهای مربوط به برق و سیم‌کشی یک ساختمان را انجام می‌دهد.
۵. در اتاق عمل بیمار را جراحی می‌کند.

۳ دور کلمه‌ی صحیح خط بکشید.

۱. کسی است که برای مردم لباس می‌دوزد،
خیاط / بنا
۲. کسی است که در دریا یا رودخانه ماهی می‌گیرد،
دندان‌پزشک / ماهیگیر
۳. کسی است که در نانوايي نان می‌پزد،
نانوا / آشپز

۴. کسی است که با آهن چیزهای مختلفی درست می‌کند،
آهنگر / کفّاش
۵. کسی است که ساختمان‌ها را رنگ و نقاشی می‌کند،
نقّاش ساختمان / جوش‌کار

۴ جمله‌های زیر را با یک خط به تصویر مربوط به آن وصل کنید.

			۱. آرایش‌گر موی پسر بچه را کوتاه می‌کند.
			۲. عکاس عکس دختر بچه را می‌اندازد.
			۳. شیشه‌بُر مشغول بریدن شیشه است.
			۴. داروساز داروهای بیمار را تحویل می‌دهد.
			۵. نجار در کارگاه نجاری مشغول کار است.

۵ در متن زیر، جاهای خالی را با کلمه‌ی مناسب پر کنید.

نقّاش ساختمان، پزشک، نجار، بنا، لوله‌کش، شیشه‌بُر، برق‌کار

هفته‌ی گذشته همسایه‌مان خانه‌اش را تعمیر کرد. او برای این کار به افراد زیادی نیاز داشت. ابتدا ..... آمد و چند تا از دیوارهای خانه‌ی او را خراب کرد و دوباره ساخت. .... سیم‌کشی‌های خانه‌ی او را عوض کرد. .... برای او چند در و پنجره‌ی تازه ساخت. .... دیوارهای خانه‌ی او را دوباره رنگ کرد. .... چند تا از لوله‌های پوسیده‌ی آب را عوض کرد. سرانجام ..... آمد و دو تا از شیشه‌ها را که در طول این مدت شکسته بود، انداخت. در پایان هفته، وقتی که تعمیر خانه به پایان رسید، ..... محله هم به آقای همسایه سری زد. زیرا او از شدت خستگی بیمار شده بود.

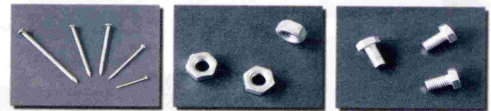
۱- ابزارهای عمومی

قیچی

آچار

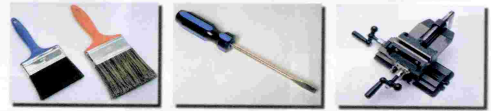
انبردست

میخ

مهره

پیچ

قلم‌مو

پیچ‌گوشتی

گیره

۲- ابزارهای نجاری

چکش

مته

رنده

اره‌ی برقی

سنبلاده

اره‌ی دستی

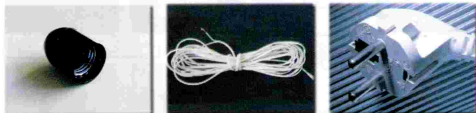
۳- ابزارهای ویژه‌ی کارهای برقی

پریز

سده‌راهی

کلید

سربنج

سیم

دوشاخه

دم‌باریک

سیم‌چین

فازمتر

۴- ابزارهای باغبانی

بیلچه

شن‌کش

بیل

فرغون

شلنگ

آپاش

۱ هر یک از کلمه‌های زیر را با یک خط به تصویر مربوط به آن وصل کنید.

۲ دور کلمه‌های صحیح خط بکشید.

۱. نقاش با قلم‌مو / رنده دیوار را رنگ می‌کند.
۲. نجار با مته / شوره چوب را سوراخ می‌کند.
۳. باغبان خاک را با آبپاش / فرغون جا به جا می‌کند.
۴. علی دو شاخه را در کلید / پریز برق فرو می‌کند.
۵. باغبان با بیل / فازمتر خاک باغ را زیر و رو می‌کند.
۶. نجار با اره‌ی برقی / قیچی چوب‌ها را تکه‌تکه می‌کند.
۷. پروین با پیچ‌گوشی / سیم‌چین پیچ را سفت می‌کند.
۸. برق‌کار با سیم‌چین / فازمتر سیم را کوتاه می‌کند.

۳ جای خالی جمله‌ها را با کلمه‌ی مناسب پر کنید.

شلنگ ، سنبله ، قلم‌مو ، آبپاش ، مته ، اره‌ی دستی

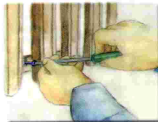
۱. مادرم هر روز با ..... به گل‌ها آب می‌دهد.
۲. علی با ..... سطح چوب را صاف می‌کند.
۳. نجار چوب‌ها را با ..... اره می‌کند.
۴. برق‌کار با ..... دیوار را سوراخ می‌کند.
۵. رنگ‌کار با ..... دیوارها را رنگ می‌کند.
۶. باغبان باغچه را با ..... آب می‌دهد.

۴ جمله‌های زیر را با یک خط به تصویر مربوط به آن وصل کنید.

الف

۱. رضا با شن‌کش خاک باغچه را صاف می‌کند.
۲. نسرين با پیچ‌گوشی پیچ را باز می‌کند.
۳. ساسان با چکش روی میخ می‌کوبد.
۴. مزده با آبپاش گل‌ها را آب می‌دهد.
۵. علی با بیل خاک باغچه را می‌کند.
۶. مریم با قلم‌مو دیوار را رنگ می‌کند.

ب

پ

ج

ت

ث

۵ دور کلمه‌ی غیرمربوط خط بکشید.

۱. بیلچه، سربیچ، دو شاخه، سیم
۲. اره برقی، اره دستی، سنبله، آبپاش
۳. فازمتر، فرغون، انبردست، سیم‌چین
۴. متر، فرغون، بیل، شن‌کش

۶ در متن زیر، جاهای خالی را با کلمه‌ی مناسب پر کنید.

شغل‌های ، اره‌ای ، بیل ، برق ، پیچ‌گوشی ، میخ

به نظر شما فقط برق‌کارها برای پیدا کردن جریان ..... به فازمتر نیاز دارند؟ فقط باغبان‌ها باید از وسیله‌هایی مانند ..... و آبپاش استفاده کنند؟ آیا مردم غیرمتخصص حق ندارند ..... بردارند و پیچی را ببچانند یا با چکش روی ..... بکوبند؟ آیا نباید در هر خانه‌ای ..... برای بریدن چوب وجود داشته باشد؟ آیا با انجام کارهای ساده‌ی دور و برمان، ما اقتصادی‌تر رفتار نمی‌کنیم؟ مطمئناً با این نوع رفتار نیاز ما به ..... دیگر از بین نمی‌رود.

۱- بخش‌های مختلف اتومبیل

۲- ماشین و ماشین‌سواری

پیش از این که ماشین‌تان را روشن کنید، اول دنده را خلاص کنید، بعد استارت بزنید. سپس راهنمای چپ را بزنید و ترمزدستی را بخوابانید. کلاچ را بگیرید و بعد دنده را روی یک بزنید. هر وقت نیاز به توقف داشتید، می‌توانید ترمز کنید، اما اگر خواستید سرعتتان را افزایش دهید، می‌توانید دنده عوض کنید. مطمئنم که کمربند ایمنی‌تان را بسته‌اید، لاستیک‌ها پُر بادند و کمبود بنزین ندارید. اگر باران یا برف می‌بارد، برف پاک‌کن را بزنید. چنانچه اشکالی در کار ماشین وجود دارد، می‌توانید به نزدیک‌ترین تعمیرگاه بروید تا تعمیرکار وضع ماشین‌تان را بررسی کند.

۳- مسافرت با قطار یا هواپیما؟

دوست دارید چطور سفر کنید؟ با قطار یا هواپیما؟ اگر عجله‌ای ندارید قطار وسیله نقلیه بسیار خوب و مطمئن است. شما در کوبه‌ی راحتان می‌خوابید و قطار روی خط آهن (=ریل) با سرعت پیش می‌رود. هر وقت مایل باشید می‌توانید به واگن غذاخوری بروید و از خودتان پذیرایی کنید. اما اگر قصد دارید زودتر به مقصد برسید می‌توانید با هواپیما سفر کنید. خلبان، خدمه‌ی پرواز و مهماندارها تلاش می‌کنند تا سفری راحت و آسوده داشته باشید. امروز هواپیماهای غول‌پیکر با بال‌های بزرگ خود، صدها مسافر را در اندک زمانی به سوی دیگر دنیا می‌برند.

۴- دوچرخه و دوچرخه‌سواری

شاید خیلی‌ها دوچرخه را وسیله‌ی سفر نشناسند، ولی بدون تردید وسیله‌ی نقلیه‌ی خوب، ارزان و سبکی است که در مسیرهای کوتاه قابل استفاده است. وقتی روی زین دوچرخه می‌نشینید و رکاب می‌زنید، هم ورزش خوب و سالمی می‌کنید، هم در حال تلاش برای رسیدن به مقصد خود هستید. هنگام دوچرخه‌سواری مراقب باشید دنده‌ها خوب کار کنند تا زنجیر از جای خود درنرود.

۲. هنگام رانندگی برای گردش به چپ یا راست باید ..... بزنید.
۳. دوچرخه ..... ی خوب، ارزان و سبکی است.
۴. راننده چند بار ..... ولی ماشین روشن نشد.
۵. دوچرخه‌سواران در پیست دوچرخه‌سواری .....

۴ جدول حروف زیر را حل کنید.

با توجه به تعریف، دور حروف مربوط به هر کلمه از بالا به پایین و از راست به چپ خط بکشید.

ط	ج	ع	گ	خ	د
ف	ک	ز	ل	ه	ی
غ	ا	ش	گ	ض	ظ
س	پ	ر	ی	ق	گ
ص	و	ف	ر	م	ا
ژ	ت	ر	م	ز	ز

- بدنه‌ی فلزی است که در جلو و عقب وسایل نقلیه نصب می‌شود و مانع از آسیب‌دیدن وسیله می‌شود.
- دری متحرک است که روی موتور ماشین قرار دارد.
- راننده به کمک آن وسیله‌ی نقلیه را به جهت‌های مختلف هدایت می‌کند.
- راننده به کمک آن وسیله‌ی نقلیه را متوقف می‌کند.
- قابی فلزی روی چرخ‌های وسایل نقلیه است که مانع پاشیده شدن گل و خاک به اطراف می‌شود.

۵ دو متن زیر، جاهای خالی را با کلمه‌ی مناسب پر کنید.

موتور، وسیله‌ی نقلیه، وسیله، رکاب بزند، اتومبیل

آقای جوادی در پارکینگ خانه یک اتومبیل، یک موتورسیکلت و یک دوچرخه دارد. روزها پیش از این که از خانه خارج شود، به اجبار رادیو گوش می‌کند. اگر ترافیک خیابان‌ها سنگین باشد، با ..... به سر کار می‌رود تا سریع‌تر به مقصد برسد. اگر هوا برفی یا بارانی باشد ..... را از پارکینگ در می‌آورد و با آن به سرکار می‌رود. اگر بخواهد ورزش کند، دوچرخه‌اش را برمی‌دارد تا در خیابان ..... در هر صورت، آقای جوادی خودش را با یک ..... به محل کارش می‌رساند، اما انتخاب آن ..... به خبر رادیو بستگی دارد.

۱ دور کلمه‌ی درست خط بکشید.

۱. اگر هنگام رانندگی باران یا برف می‌بارد، دکمه‌ی برف پاک‌کن / کاپوت را بزنید.
۲. هنگام دوچرخه‌سواری دنده‌ها / رکاب باید خوب کار کند تا زنجیر از جای خود در نرود.
۳. اگر قصد دارید زودتر به مقصد برسید، می‌توانید با قطار / هواپیما سفر کنید.
۴. هنگام رانندگی بستن کمربند ایمنی / شیشه‌ی عقب اجباری است.
۵. برای افزایش سرعت ماشین می‌توانید چراغ راهنما / دنده را عوض کنید.
۶. قطار با سرعت روی خط آهن / سکو پیش می‌رود.

۲ جمله‌های زیر را با یک خط به تصویر مربوط به آن وصل کنید.

الف

ب

پ

ج

د

ت

۱. دوچرخه سوار با سرعت رکاب می‌زند.
۲. در صندوق عقب ماشین باز است.
۳. خلبان در کابین هواپیما نشسته است.
۴. زنجیر دوچرخه از جایش در رفته است.
۵. لاستیک‌های ماشین باد ندارند.
۶. راننده آینه‌ی ماشین را تنظیم می‌کند.

۳ جای خالی جمله‌ها را با کلمه‌های مناسب پر کنید.

چراغ راهنما، وسیله‌ی نقلیه، خلاص کنید، استارت زد، رکاب می‌زنند

۱. پیش از روشن کردن ماشین، اول دنده را ..... .

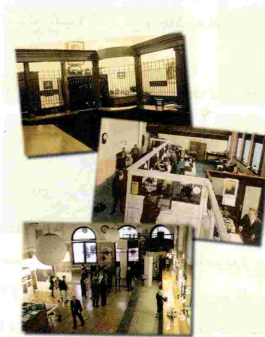
۱- دسته چک

- آیا شما دسته چک دارید؟ اگر از چک استفاده می کنید یادتان باشد:
۱. تاریخ چک را دقیق بنویسید.
  ۲. مبلغ چک را با حروف و عدد بنویسید.
  ۳. نام گیرنده را دقیق بنویسید.
  ۴. چک را امضا کنید.
  ۵. تاریخ، مبلغ و نام گیرنده‌ی چک را بر ته چک بنویسید.

۲- امور بانکی

- هر روز مشتری‌های زیادی به بانک مراجعه می کنند.
- بعضی‌ها چک خود را در بانک نقد می کنند (= به پول تبدیل می کنند).
- بعضی‌ها با گرفتن چک و مزددار مبلغی را در بانک دیگری به حساب بانکی خود واریز می کنند.
- بعضی از مشتری‌ها از بانک وام می گیرند.
- بعضی‌ها در دایره‌ی ارزی، ارز خود را به ریال تبدیل می کنند. البته بعضی‌ها نیز ارز خارجی می خرند.

۳- صادرات و واردات

آقای جباری توزیع کننده‌ی گیاهان دارویی در ایران و در عرصه‌ی بین‌الملل است. او کالاهای (= اجناس) خود را به کشورهای مختلف آسیایی و اروپایی صادر (# وارد) می کند. بسیاری از تولیدکنندگان مواد غذایی و مواد دارویی مصرف کننده‌ی محصولات آقای جباری هستند. به علاوه، آقای جباری با استفاده از وام بانکی در زمینه‌ی تولید انبوه چند قلم از گیاهان دارویی سرمایه گذاری کرده است و به زودی نخستین تولیدات خود را وارد چرخه‌ی تجارت می کند. آقای جباری مانند همه‌ی تولیدکنندگان، بازرگانان و فعالان اقتصادی معتقد است اگر نرخ بهره‌ی بانکی پایین بیاید، چرخ تولید، توزیع و مصرف سریع تر و راحت تر می گردد. با این حال، آقای جباری در زمینه‌ی اقتصاد و بازرگانی، مردی موفق و خوش نام است و اغلب شرکت‌های داخلی و خارجی برای او اعتبار قائلند.

۱ هر یک از جمله‌های زیر را با یک خط به تصویر مربوط به آن وصل کنید.

الف

ب

ث

ت

پ

۱. آقای امینی چک خود را در بانک نقد می‌کند.
۲. آقای جعفری در دایره‌ی ارزی ارز خود را به ریال تبدیل می‌کند.
۳. خانم درخشان از کارمند بانک یک دسته‌چک می‌گیرد.
۴. آقای جباری کالاهایش را در انبار گذاشته‌است.
۵. آقای وزیری محصولات غذایی و دارویی می‌فروشد.

۲ هر یک از عبارتهای سمت راست را با یک خط به کلمه‌ی مربوط به آن وصل کنید.

- الف. توزیع‌کننده
- ب. مصرف‌کننده
- پ. صادرات
- ت. بهره‌ی بانکی
- ث. واردات
- ج. تولیدکننده

۱. ارسال کالاهای مختلف از یک کشور به کشورهای دیگر؛
۲. کسی که محصولی را تولید می‌کند؛
۳. سودی که بانک در ازای پرداخت وام دریافت می‌کند؛
۴. وارد کردن کالاهای مختلف از کشورهای دیگر به یک کشور؛
۵. کسی که محصولی را توزیع می‌کند؛
۶. کسی که محصولی را مصرف می‌کند؛

۳ جای خالی جمله‌های زیر را با کلمه‌ی مناسب پر کنید.

تولید انبوه، وام بانکی، اقتصاد، نرخ، اعتبار، بازرگانی

۱. آقای امینی با استفاده از ..... خانه‌ای خرید.
۲. اغلب شرکت‌های داخلی و خارجی برای فعالان موفق اقتصادی ..... قائلند.
۳. آقای درخشان قصد دارد به ..... چند نوع از گیاهان دارویی بپردازد.
۴. خانم اکبری در زمینه‌ی ..... و ..... تحصیل و مطالعه کرده است.
۵. فعالان اقتصادی معتقدند با کاهش ..... بهره‌ی بانکی بهتر می‌توان کار و سرمایه‌گذاری کرد.

۴ جمله‌ی طرف راست را به جمله‌ی مربوط به آن در طرف چپ وصل کنید.

۱. چون مشتری پول نقد نداشت، الف. بنابراین می‌تواند یک شرکت بازرگانی را
۲. آقای امینی در رشته‌ی مدیریت بازرگانی تحصیل کرده است. ب. چرخ تجارت سریع‌تر و راحت‌تر می‌گردد.
۳. پدیر علی در زمینه‌ی صادرات و واردات مواد غذایی فعالیت می‌کند. پ. او قصد دارد در زمینه‌ی محصولات بهداشتی سرمایه‌گذاری کند.
۴. اگر نرخ بهره‌ی بانکی پایین بیاید، ت. به فروشنده چک داد.
۵. آقای حمیدی از بانک وام گرفته است. ث. او یک بازرگان موفق است.

۵ در متن زیر، جاهای خالی را با کلمه‌ی مناسب پر کنید.

کالاهای، مصرف، مصرف‌کنندگان، چک، نقد، توزیع، فروشنده‌های

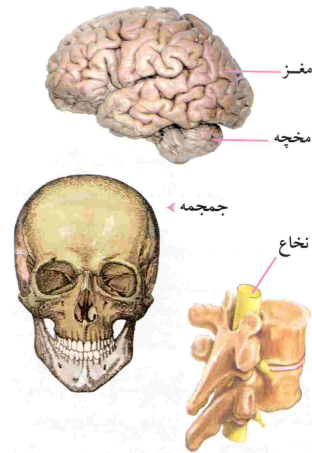
فروشنده‌های جزء نقش مهمی در توزیع کالا دارند. آن‌ها حلقه‌ی ..... کالا هستند و تماس مستقیم با ..... دارند. فروشنده‌ها معمولاً ..... خود را از واسطه‌ها می‌گیرند. اما گاهی اوقات با تولیدکنندگان نیز ارتباط دارند.

فروشنده‌ها معمولاً به معامله با ..... علاقه‌ای ندارند و غالباً در ازای کالا پول ..... دریافت می‌کنند. البته ممکن است این موضوع مشکلاتی را ایجاد کند. اما نکته‌ی مهم این است که جریان تولید، توزیع و ..... با وجود ..... جزء کامل می‌شود.

درس یازدهم اندام داخلی بدن

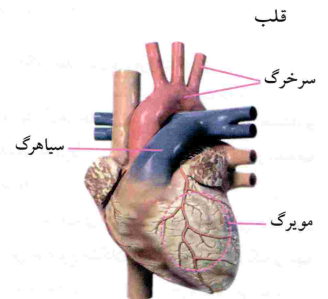
۱- مغز و اعصاب

مغز به کمک رگ‌های عصبی (= عصب‌ها) فرمان لازم را به اندام‌های مختلف بدن منتقل می‌کند.
 جمجمه استخوان محکمی است که مغز درون آن قرار دارد.
 نخاع درون ستون مهره‌ها قرار دارد. ستون مهره‌ها از نخاع محافظت می‌کنند.

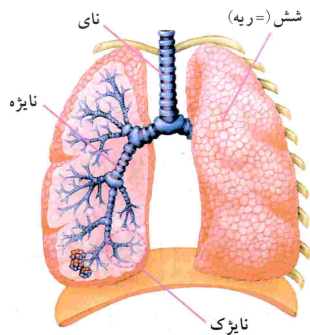
۲- دستگاه گردش خون

دستگاه گردش خون شامل قلب و رگ‌های خونی است.
 قلب هنگام ورزش و انجام کارهای سخت تندتر می‌تپد.
 سیاهرگ‌ها خون حاوی گاز کربنیک را به قلب بازمی‌گردانند.
 سرخرگ‌ها خون حاوی اکسیژن را از قلب به مویرگ‌ها انتقال می‌دهند.

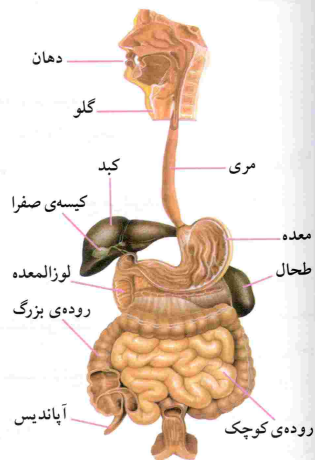
۳- دستگاه تنفس

دستگاه تنفس شامل دهان، بینی، نای و شش‌هاست.
 انسان با عمل دم، هوا را وارد شش‌ها می‌کند و با عمل بازدم، گاز کربنیک را خارج می‌کند.

۴- دستگاه گوارش

به محض این‌که غذا وارد دهان می‌شود، عمل گوارش (= تجزیه‌ی غذا) شروع می‌شود.
 هنگام جویدن غذا، پساز آن در دهان ترشح می‌شود.
 غذا پس از عمل بلع (= قورت دادن) وارد مری و از آن‌جا وارد معده می‌شود.
 غذا در معده به کمک شیره‌های گوارشی هضم می‌شود (= تجزیه می‌شود).
 غذا در روده‌ی کوچک از طریق مویرگ‌ها جذب می‌شود.
 غذاهای هضم‌نشده از طریق روده‌ی بزرگ دفع می‌شوند.

۱ کلمه‌های زیر را زیر ستون مربوط به آن‌ها مرتب کنید.

جمجمه ، نایزک ، کیسه‌ی صغرا ، موبرگ ، سرخرگ ، طحال ، شش ، عصب ، نخاع
نایزه ، لوزالمعده ، سیاهرگ ، قلب ، کبد ، نای ، مخچه

دستگاه تنفس	دستگاه گوارش	مغز و اعصاب	دستگاه گردش خون
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....

۲ دور کلمه‌ی صحیح خط بکشید.

۱. غذا در معده به کمک شیره‌های گوارشی / بزاق هضم می‌شود.
۲. سیاهرگ‌ها / سرخرگ‌ها خون را از قلب به مویرگ‌ها انتقال می‌دهند.
۳. ما با عمل یازدم / دم گازکربنیک را خارج می‌کنیم.
۴. غذاهای هضم‌نشده از طریق روده‌ی بزرگ / روده‌ی کوچک دفع می‌شوند.
۵. قلب هنگام ورزش تندتر جذب می‌شود / می‌تپد.
۶. نخاع درون ستون مهره‌ها / قلب قرار دارد.

۳ جای خالی جمله‌های زیر را با کلمه‌ی مناسب پر کنید.

استخوان ، کبد ، بلع ، عصب ، ترشح می‌شود

۱. غذا پس از عمل ..... وارد مری می‌شود.
۲. مغز به کمک ..... ها فرمان را منتقل می‌کند.

۳. جمجمه ..... محکمی است که مغز درون آن قرار دارد.
۴. هنگام جویدن غذا، بزاق در دهان .....
۵. یکی از بخش‌های مهم دستگاه گوارش است.

۴ جدول زیر را کامل کنید.

با توجه به تعریف، حروف هر کلمه را در جدول بنویسید.

- مغز به کمک این رگ‌ها پیام‌ها را منتقل می‌کند. - به مجموع استخوان‌های بدن گفته می‌شود.
- بخشی از دستگاه عصبی است که درون ستون - عضله‌های گوشتی که روی استخوان‌ها قرار دارند.
- زائده‌ای که در انتهای روده‌ی بزرگ قرار دارد.
- کارش محافظت از نخاع است.

ع									
ن									
ا									
م									
آ									
س									

۵ در متن زیر، جاهای خالی را با کلمه‌ی مناسب پر کنید.

شیره‌های گوارشی ، روده‌های ، رگ‌های عصبی ، می‌جوید
روده‌ی کوچک ، بلعیدن ، معده ، دفع می‌شود ، بدن

هنگامی که ..... شما به مواد غذایی نیاز دارد، مغزتان به کمک .....
معهده و ..... شما را به حرکت می‌اندازد. در این هنگام شما احساس گرسنگی می‌کنید.
بنابر این غذایی برمی‌دارید، به دهانتان می‌گذارید و آن را ..... پس از .....
غذا به مری می‌رود و از آنجا وارد ..... می‌شود. سپس به کمک ..... غذا هضم
می‌شود. آنگاه غذا به ..... می‌رود تا جذب خون شود. سرانجام، غذاهای هضم‌نشده از
طریق روده‌ی بزرگ .....

۱- سن و مراحل مختلف رشد

سن	مراحل مختلف رشد
۰ تا ۱ سالگی	نوزادی (= شیرخوارگی)
۱ تا ۲ سالگی	خردسالی
۲ تا ۱۲ سالگی	کودکی
۱۲ تا ۱۸ سالگی	نوجوانی
۱۸ تا ۴۵ سالگی	جوانی (= بزرگسالی)
۴۵ تا ۷۰ سالگی	میان‌سالگی
۷۰ سالگی به بعد	پیری

حالا سیمین و فرهاد بچه‌دار شده‌اند. پروانه می‌شود و به مدرسه می‌رود. پروانه همچنان رشد می‌کند و به سن بلوغ (= نوجوانی) می‌رسد. در آن هنگام، او نوجوان می‌شود و دوره‌ی نوجوانی را طی می‌کند. از حدود ۱۸ سالگی، همه پروانه را کودک خردسال خواهد بود. سپس کودکی دبستانی

۳- طلاق زود هنگام

علی و نسرین در دانشگاه با هم همکلاس بودند. به زودی آن‌ها از همدیگر خوششان آمد و عاشق هم شدند. آن‌ها خیلی زود با هم ازدواج کردند. متأسفانه، آن‌ها ازدواج موفق‌ی نداشتند و پس از یک سال از هم جدا شدند (= طلاق گرفتند). نسرین مدتی تنها زندگی کرد. طلاق برای او تجربه‌ی تلخی بود. بنابراین، هنگامی که با رضا آشنا شد، تصمیم گرفت ابتدا او را به خوبی بشناسد.

۴- ازدواج مجدد

اکنون سال‌های زیادی از ازدواج مجدد (= ازدواج دوباره) نسرین گذشته است. نسرین در حال حاضر دوره‌ی میان‌سالگی را پشت سر می‌گذارد و زندگی خوب و موفق‌ی دارد. نسرین از همسر دومش صاحب دو فرزند دختر شده است. فرزند اول او ۲۵ سال و فرزند دومش ۲۰ سال دارد. او امیدوار است دخترانش دوره‌ی جوانی را به خوبی طی کنند و زندگی خوبی داشته‌باشند. بدین ترتیب، او هم در دوره‌ی پیری و سالخوردگی از آرامش و آسایش بیشتری برخوردار خواهد بود.

۲- ازدواج و تولد نوزاد

تقریباً پانزده ماه پیش فرهاد با سیمین آشنا شد. آن‌ها هر دو مجرد بودند. پس از مدتی، فرهاد از سیمین خواستگاری کرد. سیمین و خانواده‌اش به فرهاد جواب مثبت دادند. در نتیجه، آن‌ها نامزد یکدیگر شدند. حدود چهار ماه سیمین و فرهاد با هم نامزد بودند. سرانجام با یکدیگر ازدواج کردند. حالا سیمین و فرهاد متأهل شده‌اند. اندکی بعد، سیمین باردار شد و نخستین فرزندشان را به دنیا آورد.

۱ جای خالی جمله‌های زیر را با کلمه‌ی مناسب پر کنید.

۱. امیر ۲ سال بیشتر ندارد، او هنوز ..... است.
۲. سوسن ۲۵ سال دارد، او در دوره‌ی ..... به سر می‌برد.
۳. علی امسال ۵۰ ساله می‌شود، او حالا یک شخص ..... است.
۴. پروین ۳۲ سال و همسرش ۳۳ سال دارد، آن‌ها هر دو ..... هستند.
۵. سارا شش‌ماه پیش به دنیا آمد، او یک ..... است.
۶. پدربزرگ حسین ۸۰ سال دارد، او دوره‌ی ..... را طی می‌کند.
۷. حامد ۷۰ سال دارد، او ..... است.
۸. رضا ۱۵ سال دارد، او هنوز در ابتدای دوره‌ی ..... است.
۹. لیلا امسال ۱۳ ساله شده است، او هنوز ..... است.

۲ جای خالی جمله‌های زیر را با فعل مناسب پر کنید.

خواستگاری می‌کنند، به دنیا آمد، برادر شد، جدا شد، نامزد می‌شوند
عاشق می‌شوند، آشنا شدند، ازدواج کردند

۱. علی و نسرین در دانشگاه با هم .....
۲. جوان‌ها خیلی زود .....
۳. در ایران، معمولاً مردها از زنها .....
۴. معمولاً دختر و پسر پس از خواستگاری .....
۵. علی و نسرین سال‌ها پیش با هم .....
۶. نسرین پس از چند ماه سرانجام .....
۷. نخستین فرزند خواهرم چند روز پیش .....
۸. چند وقت پیش، دوستم از همسرش .....

۳ دور کلمه‌ی صحیح خط بکشید.

۱. شخصی که ازدواج نکرده است، هنوز **متاهل** / **مجرد** است.
۲. فرهاد و سیمین **نامزد** / **خواستگاری** یکدیگر شدند.
۳. پدر و مادرت اشخاصی **متاهل** / **مجرد** هستند.
۴. سیمین اندکی پس از ازدواج **باردار** / **جوان** شد.
۵. سیمین حالا نوزاد **شیرخوار** / **نوجوان** دارد.
۶. **طلاق** / **ازدواج** برای نسرین تجربه‌ی تلخی بود.
۷. پروانه ۱۳ سال دارد. او به سن **بلوغ** / **میان‌سالی** رسیده است.

۴ عبارتهای سمت راست را با یک خط به عبارتهای سمت چپ وصل کنید تا یک

جمله ساخته شود.

الف. تصمیم گرفتند ازدواج کنند.	۱. مریم ۳۰ سال پیش
ب. با بابک آشنا شد.	۲. او تحصیلات ابتدایی و دبیرستانی‌اش را
پ. در همان اراک به پایان رساند.	۳. او در ۱۸ سالگی
ت. بچه‌دار شدند.	۴. اندکی بعد، در دانشگاه
ث. در اراک به دنیا آمد.	۵. مریم و بابک خیلی زود
ج. و از آن‌ها دخترشان را خواستگاری کرد.	۶. پس از گذشت چندماه، مریم و بابک
چ. در امتحان ورود به دانشگاه پذیرفته شد.	۷. بابک نزد خانواده‌ی مریم آمد
ح. عاشق همدیگر شدند.	۸. یک سال بعد آن‌ها

۵ در متن زیر، جاهای خالی را با کلمه‌ی مناسب پر کنید.

عاشق، برادر، خوشش آمد، ازدواج کردند، فرزند، پسندید، راضی، موفق

بهر روز راهنمای موزه بود. روزی ناهید برای بازدید به موزه رفت. هنگام گفتگو، بهروز از ناهید ..... آنها از ..... مدتی بعد، آنها با هم ..... زندگی خود کاملاً ..... بودند. دو سال بعد، ناهید ..... شد و اندکی بعد، ..... دختری به دنیا آورد. بهروز و ناهید هنوز ..... هم هستند و زندگی ..... دارند.

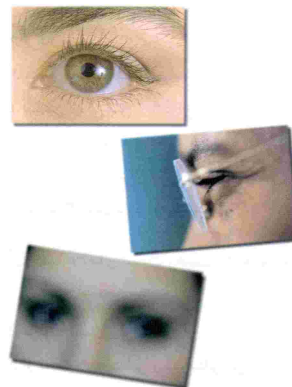
۱- حس بینایی

چشم از اعضای مهم بدن است. چشم وسیله دیدن و تشخیص چیزهاست. بعضی‌ها از حس بینایی خوبی برخوردارند و برخی نمی‌توانند به راحتی نوشته‌ها و چیزهای اطراف را تشخیص دهند، بنابراین از عینک استفاده می‌کنند.

● **کور** (= نابینا): کسی که به کمک چشم‌هایش نمی‌تواند چیزی را ببیند.

● **شب‌کور**: یک نوع بیماری است. شخص شب‌کور نمی‌تواند چیزها و محیط اطرافش را در تاریکی به خوبی تشخیص دهد.

● **دوربین**: کسی است که فاصله‌ی دور را خوب می‌بیند، ولی اشیا و افراد را از نزدیک خوب و شفاف تشخیص نمی‌دهد.

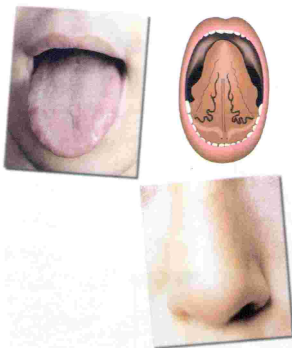
۲- حس شنوایی

گوش عضو اصلی برای شنیدن صداهاست. ما به کمک گوش صداها را می‌شنویم و درک می‌کنیم. بعضی‌ها حس شنوایی قوی و تیزی دارند؛ ولی برخی گوششان سنگین است و باید با صدای بلند با آن‌ها حرف زد. گاهی چنین افرادی مجبورند به کمک سمعک بشنوند. اشخاص کر (= ناشنوا) گوششان نمی‌شنود و صدایی را تشخیص نمی‌دهند.

۳- حس چشایی و بویایی

زبان عضو اصلی برای چشیدن و بینی عضو اصلی برای بوییدن است. ما به کمک زبان مزه و طعم خوراکی‌ها را می‌چشیم و از طریق بینی بو را تشخیص می‌دهیم. حس چشایی بعضی از افراد خیلی حساس نیست. بنابراین آن‌ها به راحتی نمی‌توانند مزه‌های مختلف تلخ، شوری، شیرینی و ترشی را تشخیص دهند. برخی هم قادر نیستند بوهای مختلف را به خوبی از هم تمیز دهند. حس بویایی چنین افرادی ضعیف است.

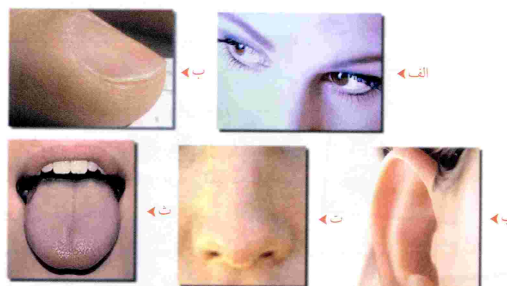

۴- حس لامسه

پوست، عضو اصلی لمس کردن است. ما به کمک پوست چیزها را لمس می‌کنیم و گرمی، سردی، زبری، نرمی، فشار و درد را حس می‌کنیم.

۱ هر یک از حس‌های زیر را با یک خط به عضو مربوط به آن وصل کنید.

۱. بینایی
۲. شنوایی
۳. بویایی
۴. چشایی
۵. لامسه

۲ جمله‌ی طرف راست را با یک خط به کلمه‌ی مربوط به آن در طرف چپ وصل کنید.

الف. دوربین	۱. کسی است که به کمک چشم‌هایش چیزی را نمی‌بیند.
ب. کر	۲. کسی است که به کمک گوش‌هایش صدایی را نمی‌شنود.
پ. نزدیک‌بین	۳. کسی است که شب‌ها چشم‌هایش به خوبی نمی‌بینند.
ت. کور	۴. کسی است که از فاصله‌ی دور چیزها را خوب می‌بیند، ولی از نزدیک خوب نمی‌بیند.
ث. شب‌کور	۵. کسی است که از فاصله‌ی نزدیک چیزها را خوب می‌بیند، ولی از دور خوب نمی‌بیند.

۳ جای خالی جمله‌های زیر را با فعل مناسب پر کنید.

می‌چشیم ، می‌بینیم ، لمس می‌کنیم ، می‌شنویم ، بو می‌کنیم

۱. ما به کمک گوش صداها را .....

۲. ما به کمک چشم چیزها را .....

۳. ما به کمک بینی، چیزها را .....
۴. ما به کمک زبان مزه‌ها را .....
۵. ما به کمک پوست چیزها را .....

۴ هر یک از جمله‌های زیر را با یک خط به تصویر مربوط به آن وصل کنید.

۱. شیرین دستش را بر سطح نرم پارچه می‌کشد.
۲. حامد دستش را بر سطح زیر موکت می‌کشد.
۳. دست سحر به قابلمه‌ی داغ می‌خورد.
۴. حامد از سرما می‌لرزد.
۵. سحر دندان‌درد دارد.

۵ در متن زیر، جاهای خالی را با کلمه‌ی مناسب پر کنید.

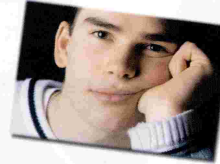
پوست ، حواس پنج‌گانه ، سنگین ، می‌چشیم ، نزدیک‌بین
بوها ، می‌شنویم ، چشم

ما جهان اطراف خود را با ..... درک می‌کنیم. یعنی با ..... چیزها را می‌بینیم، با گوش صداها را ..... ، با زبان مزه‌ها را ..... ، با بینی ..... را می‌بویم و با ..... چیزها را لمس می‌کنیم. البته ممکن است حواس بعضی‌ها خوب کار نکند و دقیق نباشد. مثلاً ممکن است چشمان ..... فاصله‌های دور را تشخیص ندهد یا گوش‌های ..... صداهای ضعیف را نشنود. در هر صورت، حواس برای موجودات زنده نقش بسیار مهم و اساسی دارد و درک کامل زندگی بدون آن امکان‌پذیر نیست.

دربین چهاردهم صفت‌ها و ویژگی‌های افراد

۱- روحیه‌های متفاوت

خواهرم، پری، زنی حساس و زودرنج است. از این رو، از کوچک‌ترین اتفاق ناخوشایندی آزرده و ناراحت می‌شود. با این که او زندگی خوب و راحتی دارد، نسبت به آینده بدبین است. او به راحتی تحت تأثیر هر مسئله یا حرفی قرار می‌گیرد. از این رو، اطرافیان با احتیاط با او حرف می‌زنند. پری پسری به نام سامان دارد. سامان برخلاف پری، پسری آرام و خونسرد (≠ خونگرم) است. او در انجام هیچ کاری عجله ندارد. هر وقت که سامان دیر به خانه می‌آید، پری دلواپس و نگران (≠ آسوده‌خیال) پشت پنجره ایستاده است و بیرون را نگاه می‌کند.

۲- چند صفت

تنبل (= کسی که نمی‌خواهد کار کند و فعال باشد)

احمق (= کسی که از هوش کافی برخوردار نیست)

قاطع (= کسی که نظر و عقیده‌اش به سادگی عوض نمی‌شود)

قانع (= کسی که به پیشرفت و موفقیت در کار فکر نمی‌کند)

پویا (= فعال)

باهوش

منعطف

بلندپرواز (= جاه‌طلب)

۳- چند صفت دیگر

- لجاج (= سمج): هرکاری را با اصرار و پیگیری زیاد انجام می‌دهد.
- ابله (= کودن): از هوش چندان زیاد و قابل توجهی برخوردار نیست.
- ناامید (= مأیوس): به زندگی امیدوار نیست.
- حواس‌پرت (= گیج): از حواس و حافظه‌اش به خوبی بهره نمی‌گیرد.

۴- زن ناراضی

پروین: من از شخصیت زهرا در فیلم زن ناراضی خوشم نیامد. آدم بی‌وجدان و سنگ‌دلی بود.
علی: نه، نکو، اتفاقاً زن جالب و باشعوری بود.
پروین: باشعور؟ زن بی‌رحمی (= سنگ‌دل) که بچهاش را به یک خانواده‌ی غریبه ببخشد، باشعور است؟

علی: بله، زن فقیر و تنهایی که یکی از دو بچهاش را به خانواده‌ی ثروتمندی می‌دهد تا بزرگش کنند، به نظر من دورانندیش و فداکار است. این‌طوری لاقلاً آن یکی بچهاش را می‌تواند بزرگ کند. اتفاقاً او بسیار منطقی و واقع‌بین است.

پروین: نه، رفتار این آدم غیرعاطفی است. اصلاً او نمی‌داند عاطفه یعنی چه، دیوانه!

علی: ولی به نظر من زهرا هم عاطفی بود، هم شجاع. تو خیلی احساساتی به رفتار او نگاه می‌کنی. البته خیلی‌ها جرأت نمی‌کنند کار او را بکنند.

پروین: چون هیچ مادر فداکاری حاضر نیست بچهاش را از دست بدهد.

۱ مترادف کلمه‌های زیر را انتخاب کنید و در مقابلشان بنویسید.

سج ، بی‌رحم ، آرام ، گنج ، مأیوس ، حساس

حواس‌پرت =	لجوج =
زودرنج =	ناامید =
خونسرد =	سگ‌دل =

۲ متضاد کلمه‌های زیر را انتخاب کنید و در مقابلشان بنویسید.

بويا ، احمق ، خونسرد ، بلندپرواز ، منعطف ، آسوده‌خیال

تنبل ≠	باهوش ≠
خونگرم ≠	نگران ≠
قانع ≠	قاطع ≠

۳ دور کلمه‌ی صحیح خط بکشید.

۱. پروین زندگی خوب و راحتی دارد ولی همیشه نگران آینده است. او زنی بدبین / خونسرد است.
۲. اگر علی فقط چنددقیقه دیر به خانه برسد، مادرش پشت پنجره با نگرانی منتظر می‌ایستد. او زود عصبانی / دلواپس می‌شود.
۳. نرگس خیلی زود تحت تأثیر هر حرفی قرار می‌گیرد. او دختری حساس / دوراندیش است.
۴. آقای امینی همیشه اول فکر می‌کند بعد کاری را انجام می‌دهد. او مردی منطقی / فداکار است.
۵. سعید به قدری به دیگران کمک می‌کند که دیگر خودش چیزی ندارد. او مردی بی‌وجدان / فداکار است.

۴ جای خالی جمله‌های زیر را با کلمه‌ی مناسب پر کنید.

تحت تأثیر ، بدبین ، گنج ، منطقی ، واقع‌بین ، احساساتی

۱. پروین دختری ..... است. او معمولاً یادش می‌رود می‌خواهد چه کار کند و به کجا برود.
۲. پرویز پسری ..... است. او با دیدن یک فیلم غمناک به گریه می‌افتد.
۳. دوست من خیلی زود ..... حرف‌های دیگران قرار می‌گیرد.
۴. خواهرم بسیار ..... است. او همواره ناامید است و درباره‌ی زندگی و آینده نظر بدی دارد.
۵. آدم‌های ..... از فکر و احساسات و عاطفه‌ی خود به خوبی استفاده می‌کنند.
۶. افراد ..... همیشه خوب و بد زندگی را با هم می‌بینند.

۵ در متن زیر، جاهای خالی را با کلمه‌ی مناسب پر کنید.

قاطع ، پیشرفت ، تنبل ، بلندپرواز ، موفقیت ، خونسردی ، پول

من آدم ..... و جاه‌طلبی نیستم. هیچ‌وقت آرزو نکرده‌ام مدیر یا وزیر شوم. هرگز هم نخواست‌ام از نردبان ..... و ترقی با سرعت بالا بروم و به اوج ..... برسم. دوستانم معتقدند من آدم ..... و بی‌حالی هستم؛ وگرنه در طول این سال‌ها حتماً باید به پُست و مقام و ثروت می‌رسیدم. البته من هیچ‌وقت به دنبال شهرت و ..... نبوده‌ام. همیشه سعی کرده‌ام کارهایم را درست و دقیق انجام بدهم و آرامش و ..... را در زندگی‌ام حفظ کنم. با این حال، من به افراد ..... و پویا که با درستی و صداقت کار می‌کنند و به شهرت و افتخار می‌رسند، احترام می‌گذارم.

۱- احساسات و هیجانات

صفت	اسم
خوشحال	خوشحالی
ترسو	ترس
تشنه	تشنگی
گرسنه	گرسنگی
خسته	خستگی
خودخواه	خودخواهی
نگران	نگرانی
متعجب	تعجب
خشمگین	خشم
خجالتی	خجالت

۲- کاربرد اسم‌ها و صفت‌ها در جمله

- کودک از ترس (= وحشت) سگ‌ها به گریه افتاد.
- کودک از سگ‌ها ترسیده است.
- کودک ترسو (= شجاع) پشت پدرش مخفی شده است.
- خوشحالی (= ناراحتی) علی به خاطر دیدن برادرش است.
- مرد خوشحال به برادرش لیختد می‌زند.
- لب‌های بهرام از تشنگی خشک شده است.
- جوان تشنه آب می‌خواهد.

- نسرین دیگر طاقت گرسنگی ندارد.
- دختر گرسنه (= سیر) دلش غذا می‌خواهد.
- خستگی بهمن به خاطر کار زیاد و سخت است.
- جوان خسته کنار دیوار نشست.
- پرویز از نگرانی خوابش نمی‌برد.
- مرد نگران خوابش نمی‌برد.
- مریم نمی‌تواند خودخواهی برادرش را باور کند.
- برادر خودخواه مریم با هیچ کس حرف نمی‌زند.
- آرش از تعجب دهانش بازمانده است.
- آرش متعجب است.
- صورت مینا از خجالت سرخ شده است.
- دختر خجالتی گوشه‌ی اتاق ایستاده است.
- رفتار محسن موجب خشم (= عصبانیت) برادرش شده است.
- مرد خشمگین (= عصبانی) پاهایش را بر زمین می‌کوبد.

۳- مهمان مادر

خانم آزاد و خانم مهرابی دوست صمیمی یکدیگرند. روزی آن‌ها در حال گفتگو با هم بودند که ناگهان پسر کوچک خانم آزاد هراسان از اتاق خوابش بیرون پرید. او سراسیمه خودش را درآغوش خانم مهرابی انداخت. اما به محض این که سرش را بلند کرد تعجب کرد. بنابراین خجالت کشید و با شتاب به طرف مادرش دوید. همه خندیدند. او بیشتر ناراحت شد و گریه کرد. خانم مهرابی از کیفش شکلائی درآورد و گفت: «بیا عزیزم، من این شکلات خوشمزه را برای تو آورده‌ام.» پسر بچه اشک‌هایش را پاک کرد، لیختد زد و شکلات را از او گرفت.

تمرین

۱ هر يك از جمله‌های زیر را به تصویر مربوط به آن وصل کنید.

الف

ب

۱. خانم آزاد خسته است.

ت

۲. پروین متعجب است.

ب

۳. پروین عصبانی است.

۴. علی ترسیده است.

۵. نسرین نگران است.

۶. بچه‌ها شاداند.

ج

ث

۲ جمله‌های سمت راست را با یک خط به جمله‌های سمت چپ وصل کنید.

الف. او به آن‌ها آب و دانه می‌دهد.	۱. نسرین هراسان و نگران به کودکش نگاه می‌کند.
ب. آن‌ها به او اسباب‌بازی نمی‌دهند.	۲. دختر مهربان پرنده‌ها را دوست دارد.
پ. کودک تب شدیدی دارد.	۳. افسانه و سحر دوستان بسیار صمیمی هستند.
ت. او شهر و خیابان‌هایش را نمی‌شناسد.	۴. مجید با عصبانیت و دلخوری به دوستانش نگاه می‌کند.
ث. آن‌ها هفته‌ای دوبار همدیگر را می‌بینند.	۵. پیرمرد تعجب‌زده به دور و برش نگاه می‌کند.

۳ با استفاده از کلمه‌های داخل کادر، مترادف کلمه‌های زیر را بنویسید.

خستگی ، سراسیمه ، هراسان ، بامحبت ، تشنه ، تبسم
دلسوز ، متعجب ، خجالتی ، عصبانی

= پریشان	= وحشت‌زده
= مهربان	= خشمگین
= لبخند	= تعجب‌زده

۴ با استفاده از کلمه‌های داخل کادر، متضاد کلمه‌های زیر را بنویسید.

گرسنه ، شجاع ، گریه ، ناراحتی ، هراسان ، سیر
خودخواه ، آرام ، بی‌رحم

= خنده	= گرسنه
= ترسو	= خشمگین
= خوشحالی	= مهربان

۵ در متن زیر، جاهای خالی را با کلمه‌ی مناسب پر کنید.

نگران ، هراسان ، خجالت می‌کشد ، تعجب ، ترس
صمیمی ، می‌ترسد ، ترسو

شاید ..... کنید اگر بدانید آقای حامدی از گربه‌ها ..... البته او ..... نیست.
ولی حتی اگر از فاصله‌ی ۱۰۰ متری گربه‌ای را ببیند، واقعاً ..... می‌شود. راستش او از این
بابت .....

یک بار او با یکی از دوستان ..... خود در خیابان قدم می‌زد. ناگهان گربه‌ای از کنار آن‌ها
رد شد. آقای حامدی ..... فریادی کشید و به عقب پرید. روز بعد، او پیش دکتر رفت؛ ولی
فایده‌ای نداشت. حالا آقای حامدی تصمیم گرفته است در خانه از گربه‌ای نگهداری کند. او فکر می‌کند
به این ترتیب می‌تواند بر ..... از گربه غلبه کند.

۱- جنس پارچه‌ها

جنس و کیفیت پارچه‌ها مختلف است. بعضی از پارچه‌ها با الیاف طبیعی و برخی با الیاف مصنوعی بافته می‌شوند. انسان الیاف طبیعی را از حیوانات و گیاهان به دست می‌آورد. پشم، چرم، ابریشم، جین، جیر و پنبه مهم‌ترین الیاف طبیعی حیوانی و گیاهی است که انسان با آنها پارچه‌های مختلف را آماده می‌کند. نایلون، آکرلیک، پلی‌استر و ابریشم مصنوعی از مهم‌ترین الیاف مصنوعی است. الیاف مصنوعی نخ‌هایی هستند که معمولاً از مواد نفتی ساخته می‌شوند.

۲- طرح و شکل پارچه‌ها

پارچه‌ها در طرح‌ها و شکل‌های گوناگونی بافته می‌شوند. مهم‌ترین طرح‌های پارچه‌ها عبارتند از:

راه راه   گل‌دار   خال‌دار   چهارخانه   ساده   شطرنجی

۳- مغازه‌ی خیاطی

زهره خانم، مادر عاطفه، خیاط است. او در یک مغازه‌ی خیاطی از ۹ صبح تا ۶ بعدازظهر کار می‌کند. مشتری‌ها پارچه‌های رنگارنگی می‌آورند و مدل‌های گوناگونی سفارش می‌دهند (= می‌خواهند که خیاط بدوزد). زهره خانم اول اندازه‌ی لباس مشتری‌ها را

می‌گیرد و آنها را در یک دفترچه یادداشت می‌کند. سپس، با توجه به سلیقه‌ی آنها الگوی لباس را روی کاغذ الگو می‌کشد. پس از آماده‌شدن الگو، او پارچه را روی الگو می‌اندازد و آن را بُرش می‌زند (= می‌برد). بعد زهره خانم بخش‌های مختلف پارچه را با نخ و سوزن به هم می‌دوزد و لباس را برای پُرو (= امتحان لباس) آماده می‌کند. پس از آن که مشتری لباسش را پرو کرد، او با چرخ خیاطی لباس را می‌دوزد و آن را به مشتری تحویل می‌دهد.

قرقره

انگشتانه

متر

سنجاق قفلی

مجله‌ی خیاطی

قیچی

۴- صفت‌های مربوط به بلوز و پیراهن

یقه هفت

یقه اسکی

یقه گرد

آستین حلقه‌ای

آستین بلند

آستین کوتاه

تنگ

گشاد

پیلی‌دار

۱ الفیاف طبیعی و مصنوعی را در دو دسته طبقه‌بندی کنید.

ابریشم مصنوعی، چرم، جیر، آکرلیک، پنبه، نایلون، جین، پلی‌استر، پشم، ابریشم

الفیاف مصنوعی	الفیاف طبیعی
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....

۲ صفت مربوط به هر لباس را در مقابل تصویر مناسب با آن بنویسید.

۲ پیراهن		۱ دامن	
۴ پیراهن		۳ بلوز	
۶ بلوز		۵ بلوز	
۸ بلوز		۷ بلوز	

۳ پارچه‌های زیر چه طرحی دارند؟ عنوان هر طرح را زیر تصویر مربوط به آن بنویسید.

۱..... ۲..... ۳..... ۴..... ۵..... ۶.....

۴ هر یک از جمله‌ها را با یک خط به تصویر مربوط به آن وصل کنید.

الف	۱. خیاط با نخ و سوزن لباس را می‌دوزد.	
ب	۲. خیاط پارچه را از روی الگو برش می‌زند.	
ج	۳. پروین با قیچی پارچه را می‌برد.	
د	۴. زهرا خانم با متر دور کمر مشتری را اندازه می‌گیرد.	
ه	۵. سیمین از روی مجله‌ی خیاطی مدل انتخاب می‌کند.	
و	۶. علی لباس را با چرخ خیاطی چرخ می‌کند.	

۵ در متن زیر، جاهای خالی را با کلمه‌ی مناسب پر کنید.

راه‌راه ، لباس بیوشم ، برف ، یقه اسکی ، پشمی ، پنبه‌ای ، نفتی ، چرمی

امروز صبح، پیش از این که ..... و از خانه خارج شوم و به سرکار بروم، از پنجره بیرون را نگاه کردم. برف سفیدی همه‌جا را پوشانده بود. با دیدن ..... سرما تمام وجودم را در برگرفت. پیراهن ..... روز قلم را کنار گذاشتم و به جایش بلوز ..... را از چمدانم درآوردم. شلوار نازکم را که از جنس مواد ..... بود کنار گذاشتم و شلوار گرم ..... را کنار بلوزم گذاشتم. سرانجام چتر و کت ..... و جوراب ..... را روی تخت گذاشتم. اما وقتی رادیو را روشن کردم، گوینده گفت: «شنوندگان محترم صبح روز جمعه‌تان به‌خیر. با این هوای سرد و برفی چه می‌کنید؟»

۱- غذاهای ایرانی

ایرانی‌ها به غذا و طعم آن زیاد توجه می‌کنند و دوست دارند غذا چرب، خوش‌نمک و جا افتاده باشد. به همین علت در سفره‌ی ایرانی غذاهای متنوع و رنگارنگی دیده می‌شود. هر غذایی طعم و مزه‌ی خاصی دارد و روش پخت و تهیه‌ی آن متفاوت است. یکی از مهم‌ترین مسائل در آشپزی ایرانی جا افتادن غذاست. برخلاف اغلب غذاهای فرنگی (= خارجی) که خیلی زود و سریع آماده می‌شوند، غذای ایرانی مدت طبع (= زمان پختن) طولانی دارد. انواع پلو و خورش از مهم‌ترین غذاهای ایرانی است که همیشه سر هر سفره‌ای هست. آبگوشت، آش، کوفته و کباب هم از جمله غذاهای سنتی و خوشمزه‌ی ایرانی است.

آبگوشت کباب آش کوفته

۲- غذاهای فرنگی

امروزه غذاهای فرنگی در ایران طرفداران زیادی دارد. بعضی از غذاهای فرنگی خیلی زود آماده می‌شوند و از این رو، افراد مجرّد، دانشجویان و بچه‌ها به این نوع غذاها علاقه‌مندند.

همبرگر ماکارونی لازانیا کالباس سوسیس پیتزا

۳- ادویه‌ی ایرانی

ایرانی‌ها در پختن غذاها از ادویه استفاده می‌کنند. ادویه انواع مختلفی دارد و هر یک از آن‌ها بو، مزه و رنگ خاصی دارند. مهم‌ترین ادویه‌ای که ایرانی‌ها به غذا اضافه می‌کنند، عبارتند از:

زعفران دارچین زردچوبه فلفل
هل گل‌پر سُمناک زیره

۴- برخی اصطلاحات در آشپزی ایرانی

- **آبکش کردن:** روشی برای پختن برنج است. در این روش، برنج را در آب نسبتاً زیادی می‌جوشانند و وقتی نیم‌پز شد، آن را در آبکش یا سیدی خالی می‌کنند. سپس آن را دوباره در قابلمه می‌ریزند و روی شعله می‌گذارند.
- **دم کردن / دم کشیدن:** برنج را برای پختن روی شعله‌ی کم می‌گذارند تا کاملاً پخته شود.
- **کنه کردن:** روشی برای پختن برنج است. در این روش، برنج در آب کافی می‌جوشد تا آب آن کاملاً تمام شود.
- **جا افتادن:** خورشی که به اندازه‌ی کافی پخته شده و روغن آن معلوم است.
- **چاشنی زدن:** به بعضی از غذاهای ایرانی چاشنی مخصوصی اضافه می‌شود. چاشنی برای بهتر کردن مزه‌ی غذاست. نمک، زُب، سرکه و ... از انواع چاشنی‌ها هستند.
- **ته‌گرفتن:** وقتی غذایی آن‌قدر روی شعله بماند که آبش تمام‌شود و به ته ظرف بچسبند، می‌گوییم آن غذا ته‌گرفته است.

۱ هر یک از جمله‌های زیر را با یک خط به تصویر مربوط به آن وصل کنید.

	۱. کوفته یکی از انواع غذاهای سنتی در ایران است.
	۲. آش رشته یکی از انواع آش‌های خوشمزه است.
	۳. آبگوشت غذای لذیذ و خوشمزه‌ای است.
	۴. کباب یکی از غذاهای پرطرفدار در ایران است.
	۵. پلو و خورش غذای اصلی مردم ایران است.
	۶. غذاهای فرنگی در ایران طرفداران زیادی دارد.

۲ جای خالی جمله‌های زیر را با کلمه‌ی مناسب پر کنید.

جافخانه ، سفرهی ، آشپزی ، مدت طبخ ، ادویه ، پیتزا

- ..... غذاهای ایرانی طولانی است.
- در ..... ایرانی غذاهای متنوع و رنگارنگی دیده می‌شود.
- ایرانی‌ها دوست دارند غذا چرب، خوش‌نمک و ..... باشد.
- هر یک از ..... بو، مزه و رنگ خاصی دارند.
- یکی از نکته‌های مهم در ..... ایرانی جا افتادن غذاست.
- ..... غذایی فرنگی است که در ایران طرفداران زیادی دارد.

۳ هر یک از عبارتهای طرف راست را به کلمه‌ی مربوط به آن در طرف چپ وصل کنید.

الف. چاشنی زدن	۱. خورشی که به اندازه‌ی کافی پخته شده و به روغن افتاده است
ب. آبکش کردن	۲. روش پختن برنج در آب کافی
پ. جا افتاده	۳. روشی برای بهتر کردن مزه‌ی غذا
ت. دم کردن	۴. تمام شدن آب غذا و چسبیدن غذا به ته ظرف
ث. کته کردن	۵. روش پختن برنج در آب نسبتاً زیاد
ج. ته گرفتن	۶. پختن کامل برنج روی شعله‌ی کم

۴ جدول زیر را کامل کنید.

۵ در متن زیر، جاهای خالی را با کلمه‌های مناسب پر کنید.

لذت می‌برید ، طبخ ، غذاهای ، آشپزی ، ادویه ، جافخانه ، خوشش نمی‌آید

نسرین عاشق ..... ایرانی است. او بیشتر وقتش را در آشپزخانه می‌گذراند. شما هر وقت که به منزل او بروید، از بوی ..... رنگارنگ و خوشمزه‌اش ..... نسرین از انواع چاشنی‌ها و ..... در درست کردن غذا استفاده می‌کند. به نظر او، خانم ایرانی باسلیقه باید همیشه غذاهایی ..... ، معطر و خوشمزه درست کند و وقت کافی برای ..... غذا بگذارد. بنابر این او از برخی غذاهای فرنگی ..... زیرا اغلب این غذاها تند و سریع آماده می‌شوند و زیاد جا نمی‌افتند.

۱- ابزارها و داروهای پزشکی

باند

مایع ضد عفونی کننده

چسب زخم

سیرم

دستگاه اندازه گیری فشار خون

درجه

گوشی پزشکی

۲- تخصص‌های پزشکی

- متخصص کودکان: پزشکی که بیماری‌های مربوط به کودکان را تشخیص می‌دهد و درمان می‌کند.
- متخصص قلب و عروق: پزشک معالج بیماری‌های مربوط به قلب و رگ‌های خونی.
- متخصص زنان و زایمان: پزشک معالج بیماری‌های مربوط به زنان و زایمان و نازایی.
- متخصص پوست و مو: پزشک معالج بیماری‌های مربوط به پوست و مو.
- متخصص دستگاه گوارش: پزشک معالج بیماری‌های مربوط به دستگاه گوارش.
- روان پزشکی: پزشک معالج بیماری‌های مربوط به اعصاب و روان.

۳- آزمایش‌های پزشکی

بیمار: آقای دکتر، دو سه روزی است که سرگیجه دارم. وقتی بلند می‌شوم، چشم‌هایم سیاهی می‌رود. حالت تهوع دارم.
 دکتر: جایی از بدنتان درد نمی‌کند؟
 بیمار: درد .... نه .... ولی پهلویم تیر می‌کشد. در عضله‌هایم احساس ضعف می‌کنم.

دکتر: خوب، بگذارید فشارخونتان را بگیرم.... فشار خونتان کمی پایین است. ضربان قلبتان طبیعی است. سابقه‌ی چربی و قند خون دارید؟
 بیمار: نه آقای دکتر.
 دکتر: من فعلاً نمی‌توانم برایتان نسخه‌ای بنویسم. فعلاً یک آزمایش کامل خون، ادرار و مدفوع می‌نویسم. امشب شام مختصری بخورید و فردا صبح ناشتا (= صبحانه نخورده) به آزمایشگاه بروید. بعد جواب آزمایش را بیاورید.
 بیمار: ممنون آقای دکتر.

۴- جراحی‌ها

وقتی عضوی از بدن بر اثر حادثه‌ای آسیب می‌بیند، می‌گوییم آن عضو دچار جراحی (= زخم) شده است. متداول‌ترین جراحی‌ها عبارتند از:

علی انگششش را با چاقو بریده است. او روی بریدگی انگششش چسب زخم چسبانده است.

پای آرزو ضرب دیده است. پای آرزو بر اثر ضرب دیدگی درد می‌کند. او باید چند روز استراحت کند.

میج پای نادر پیچ خورده است. نادر میج پایش را بر اثر پیچ خوردگی بسته است.

دست سارا سوخته است. او روی سوختگی دستش پماد می‌مالد.

دست امید شکسته است. امید بر اثر شکستگی دستش چند ماه باید استراحت کند.

دست حمید متورم (= باد کرده) شده است. حمید روی کوفتگی دستش یخ می‌مالد.

پشه صورت نوید را گزیده است. گزیدگی پشه مسئله‌ی خطرناکی نیست.

۱ هر یک از افراد زیر نزد چه متخصصی باید بروند؟

۱. معده‌ی پروین درد می‌کند. حالت تهوع هم دارد. او باید نزد متخصص ..... برود.
۲. موهای علی زیاد می‌ریزد. پوستش هم خشک شده‌است. او باید نزد متخصص ..... برود.
۳. مدتی است نسرین شب‌ها خوابش نمی‌برد. گاهی هم خواب‌های بدی می‌بیند. او باید نزد ..... برود.
۴. مدتی است رضا قلبش درد می‌کند. گاهی فشارخونش هم بالا می‌رود. او باید نزد متخصص ..... برود.
۵. همسر علی باردار است. او برای معاینه نزد متخصص ..... می‌رود.
۶. نوزاد منیژه سرما خورده است. تب دارد و گاهی هم سرفه می‌کند. او باید نوزادش را نزد متخصص ..... ببرد.

۲ هر یک از جمله‌های زیر را با یک خط به تصویر مربوط به آن وصل کنید.

۱. سیما روی بریدگی دستش چسب‌زخم می‌چسباند.
۲. پرستار دور میچ پای علی باند می‌پیچد.
۳. پهلوی پرویز تیر می‌کشد.
۴. پرستار برای بیمار سرم وصل کرده است.
۵. پزشک درجه را در دهان بیمار گذاشته است.
۶. پروانه احساس ضعف می‌کند. او سرگیجه دارد.

۳ جای خالی جمله‌های زیر را با کلمه‌ی مناسب پر کنید.

ناشتا ، آزمایش خون ، فشار خون ، ضربان قلب ، جراحی

۱. هنگام ورزش و دویدن ..... تندتر می‌شود.
۲. شما فردا صبح باید ..... به آزمایشگاه بروید.
۳. دست علی بر اثر بریدگی ..... پیدا کرده است.
۴. شما کمی پایین آمده است.
۵. برایتان ..... نوشته‌ام.

۴ هر یک از افراد زیر دچار چه جراحی شده‌اند؟ دور آن خط بکشید.

۱. دست مجید سوخته است. سوختگی / بریدگی
۲. مار پای حمید را گزیده است. گزیدگی / ضرب‌دیدگی
۳. میچ دست پرستو پیچ خورده است. ضرب‌دیدگی / پیچ‌خوردگی
۴. پای نسرین شکسته است. شکستگی / کوفتگی
۵. انگشت رضا بریده است. بریدگی / سوختگی
۶. پای امیر متورم شده است. گزیدگی / کوفتگی
۷. دست محسن ضرب دیده است. ضرب‌دیدگی / پیچ‌خوردگی

۵ در متن زیر، جاهای خالی را با کلمه‌ی مناسب پر کنید.

بوی غذا ، فشارخونم ، سرگیجه ، اندازه گرفت ، گوشی ناراحتی‌ام ، تهوع ، بی‌حالی ، معاینه‌کرد ، سیاهی

دوشنبه‌ی گذشته، صبح کمی احساس سستی و ..... می‌کردم. کم‌کم وقتی می‌خواستم بلند شوم ..... داشتم. یکی دو بار هم چشم‌هایم ..... رفت. ظهر نتوانستم ناهار بخورم، ..... باعث شد که حالت ..... پیدا کنم. عصر به مطب دکتر تلفن کردم و برای همان روز از منشی وقت گرفتم. وقتی که پیش دکتر رفتم ..... را پرسید. من هم هرچه می‌دانستم، گفتم. بعد، او مرا ..... ، با ..... صدای قلم را گوش کرد، ..... را گرفت و با درجه‌دمای بدنم را ..... بعد در حالی که با دست شکم را معاینه می‌کرد، چند سؤال کرد و من جواب‌هایم را دادم. به نظر دکتر، من بد غذا خورده‌بودم. نسخه‌ای برایم نوشت و اطمینان داد که تا دو روز بعد خوب می‌شوم.

درس نوزدهم سلام علیک و تعارفات روزمره

۱- سلام علیک

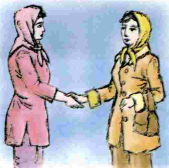
۲- تعارفات روزمره

- معمولاً وقتی می‌خواهیم از پیش کسی برویم، برای خداحافظی یکی از عبارات‌های زیر را به کار می‌بریم: خداحافظ، خدانگهدار، به سلامت
- هنگام سفر یک دوست یا آشنا به او می‌گوییم: سفر به خیر، خوش بگذرد، به امان خدا
- وقتی از کسی چیزی می‌خواهید یا از کسی می‌خواهید کاری برایتان انجام دهد از عبارات‌های زیر استفاده کنید: اگر زحمتی نیست... لطفاً...
- وقتی کسی چیزی به شما می‌دهد یا کاری برایتان انجام می‌دهد، می‌گویید: دست شما درد نکند، زحمت کشیدید، متشکرم، سپاس‌گزارم، خیلی ممنون
- اگر موجب ناراحتی و دل‌خوری کسی شده‌اید، می‌توانید بگویید: ببخشید، معذرت می‌خواهم
- وقتی کسی عطسه می‌کند، می‌توانید بگویید: عافیت باشد

۳- تعارفات خاص

- برای تبریک گفتن سال نو بگویید: عیدتان مبارک، سال نو مبارک
- به منظور تسلیت گفتن به کسی که یکی از نزدیکانش را از دست داده است، می‌توانید بگویید: خیلی متأسفم، تسلیت عرض می‌کنم، غم آخرتان باشد
- به منظور آرزوی موفقیت و پیروزی کسی در انجام کاری، به او می‌گویید: امیدوارم موفق شوید، انشاء... موفق می‌شوید
- وقتی کسی ازدواج می‌کند برای تبریک گفتن به او می‌گویید: مبارک باشد، انشاء... به پای هم پیر شوید
- برای تبریک سال‌روز تولد کسی می‌توانید به او بگویید: تولدت مبارک
- وقتی کسی صاحب نوزادی می‌شود می‌توانید برای تبریک به او بگویید: قدم نورسیده مبارک، چشم شما روشن، انشاء... عروسی‌اش را ببینید

۴- گفتگو

- شیرین: سلام زهرا.
زهرا: سلام، چطوری؟
شیرین: خوبم، راستی از خواهرت چه خبر؟
زهرا: بد نیست، دیروز بچه‌اش به دنیا آمد.
شیرین: چه خوب، به سلامتی. از قول من به خواهرت تبریک بگو. انشاء... عروسی‌اش را ببینید.
- حسین: سلام علی.
علی: سلام، چطوری؟
حسین: خوبم، راستی هفته‌ی گذشته عروسی برادرم بود.
علی: تبریک می‌گویم، مبارک باشد. چرا ما را دعوت نکردی؟
- حسین: ببخشید، معذرت می‌خواهم. خیلی سرمان شلوغ بود، فراموش کردم.
علی: اشکالی ندارد. انشاء... به پای هم پیر شوندم.
- سعید: چرا این قدر ناراحتی؟
فرهاد: هفته‌ی گذشته عموم فوت کرد.
سعید: خیلی متأسفم. خبر نداشتم. تسلیت عرض می‌کنم.

تمرین

۱ هر يك از جمله‌های زیر را با يك خط به تصویر مربوط به آن وصل كنيد.

	الف	۱. به سلامت، خدا نگهدار.	
	ب	۲. تولدت مبارک	
	ت	۳. خیلی ممنون که به من کمک کردی.	
	ج	۴. امیدوارم سفر به شما خوش بگذرد.	
		۵. تسلیت عرض می‌کنم. غم آخرتان باشد.	
		۶. مبارک باشد. امیدوارم به پای هم پیر شوید.	

۲ با توجه به بخش اول، بخش دوم را کامل كنيد.

۱. - بین چه کار کردی، دفترم کثیف شد.
.....
۲. - امروز بعدازظهر به طرف شیراز می‌رویم.
.....
۳. - فردا امتحان ریاضی دارم. خیلی سخت است.
.....
۴. - برادرم فوت کرد.
.....

۵. - من به بازار می‌روم، تو چیزی لازم نداری؟
.....

۲ جای خالی را در گفتگوهای زیر پر کنید.

الف	نرگس: سلام شیرین، چطوری؟	ب	آرش: فردا امتحان کنکور دارم.
	شیرین: سلام، خوب.		امیر: امیدوارم .....
	نرگس: راستی، ما صاحب یک برادر شدیم.		آرش: خیلی ممنون.
	شیرین: آه چه خوب	ت	مجید: حال عمومیت بهتر شد؟
ب	سارا: امشب عروسی خواهرم است.		حمید: نه، متأسفانه دیروز فوت کرد.
	مریم: تبریک می‌گویم		مجید: خیلی متأسفم .....

۴ در هریک از موقعیت‌های زیر چه عبارتی را به کار می‌برید؟

۱. دوستان برای شما یک سبد گل آورده است.
.....
۲. شما تشنه هستید و از دوستان یک لیوان آب می‌خواهید.
.....
۳. دوستان می‌خواهد به مسافرت برود. او برای خداحافظی پیش شما آمده است.
.....
۴. سال‌روز تولد مادرتان است.
.....
۵. برادر دوستان فوت کرده است.
.....
۶. دوستان به تازگی صاحب نوزادی شده است.
.....
۷. دوستان می‌خواهد در امتحان رانندگی شرکت کند.
.....

۱- آب و هوا

کشورهای مختلف آب و هوای گوناگونی دارند. برای تعیین آب و هوا، افزایش یا کاهش دمای هوا، میزان بارندگی را اندازه‌گیری می‌کنند. تصاویر زیر بعضی از این آب و هواها را نشان می‌دهد.

آب و هوای معتدل آب و هوای کوهستانی آب و هوای خشک آب و هوای قطبی آب و هوای استوایی
(اسپانیا) (سوئیس) و بیابانی (مغولستان) (نروژ) (برزیل)

۲- آب و هوای ایران

کشور ایران آب و هوای گوناگونی دارد. شمال ایران دائماً باران می‌بارد و هوایی معتدل و مرطوب دارد. در این ناحیه رطوبت هوا و خاک زیاد است. بندر انزلی، رشت، تنکابن و ساری از شهرهای بسیار مرطوب این ناحیه هستند.

غرب ایران آب و هوای معتدل کوهستانی دارد. میزان بارندگی در این منطقه، مخصوصاً بارش برف، زیاد است. سنندج، یاسوج، خرم‌آباد و همدان از شهرهای این ناحیه هستند.

جنوب ایران آب و هوای گرم و مرطوب دارد. این ناحیه تابستان‌های گرم و زمستان‌های معتدل دارد. بوشهر، اهواز، آبادان و بندرعباس از شهرهای این ناحیه هستند.

نواحی شرقی و مرکزی ایران آب و هوای خشک و بیابانی دارند. این ناحیه زمستان‌های سرد و تابستان‌های گرم دارد. یزد، کرمان، طبس، زاهدان و زابل از شهرهای این ناحیه هستند.

۳- اندازه‌گیری دمای هوا

دمای هوا را با وسیله‌ای به نام **دماسنج** اندازه می‌گیریم. دماسنج اندازه‌ی گرما و سرمای هوا را نشان می‌دهد. دما را با مقیاس‌های سانتی‌گراد یا فارنهایت اندازه‌گیری می‌کنند. در بعضی از مناطق سردسیر کوره‌ی زمین سرمای هوا تا زیر ۴۰ درجه‌ی سانتی‌گراد سرد و در بعضی مناطق گرمسیر هوا تا بالای ۵۰ درجه‌ی سانتی‌گراد گرم می‌شود.

۴- هوای خوب / هوای بد

روزهایی که خورشید می‌درخشد و هیچ ابری در آسمان نیست، می‌گوییم **هوا خوب** است. روزهایی که آسمان پوشیده از ابر سیاه و خاکستری است، باران یا برف می‌بارد. روزهای گرم می‌گوییم **هوا گرم** است. روزهای سرد می‌گوییم **هوا سرد** است. روزهایی که باد بسیار تندی می‌وزد، می‌گوییم **هوا توفانی** است.

تغییرات مربوط به آب و هوا در سازمان **هواشناسی** بررسی می‌شود. کارشناس آب و هوا در رادیو و تلویزیون **وضع هوای ۲۴ ساعت بعد** را گزارش می‌دهد. او **حداقل** (= کمترین) و **حداکثر** (= بیشترین) دمای هوا و چگونگی وضع هوا را **اعلام** می‌کند (= خبر می‌دهد).

۱ با توجه به تصویرها، جمله‌ی صحیح را مشخص کنید.

۱. هوا سرد است الف. هوا گرم است
 ۲. هوا ابری است ب. هوا توفانی است
 ۳. هوا آفتابی است پ. هوا برفی است
 ۴. هوا بارانی است الف. هوا بارانی است
 ۵. هوا توفانی است ب. هوا ابری است
 پ. هوا آفتابی است پ. هوا ابری است

۲ جمله‌های زیر را به کمک کلمه‌ی مناسب کامل کنید.

بارندگی ، معتدل ، رطوبت ، گرمسیر ، سردسیر ، دمای ، بارش

۱. در مناطقی که باران زیاد می‌بارد، ..... خاک هم زیاد است.
 ۲. با داماسنج می‌توان ..... هوا را اندازه‌گیری کرد.
 ۳. هر چقدر میزان ..... در یک ناحیه بیشتر باشد، آن ناحیه سرسبزتر می‌شود.
 ۴. شمال ایران آب و هوای ..... دارد.
 ۵. مناطقی که تابستان‌های بسیار گرم و زمستان‌های معتدل دارند، ..... هستند.
 ۶. در نواحی کوهستانی ..... برف زیاد است.
 ۷. مناطقی که تابستان‌های نسبتاً گرم و زمستان‌های بسیار سرد دارند، ..... هستند.

۳ آب و هوای مربوط به هر تصویر را نشان دهید.

۱. آب و هوای معتدل
 ۲. آب و هوای کوهستانی
 ۳. آب و هوای قطبی
 ۴. آب و هوای استوایی
 ۵. آب و هوای خشک و بیابانی

۴ آب و هوای شهرهای زیر را با علامت ضریب تعیین کنید. برای این کار از نقشه‌ی زیر استفاده کنید.

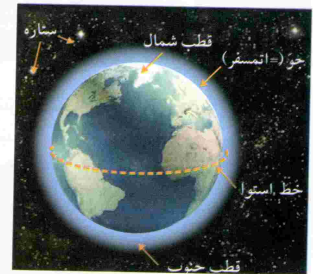
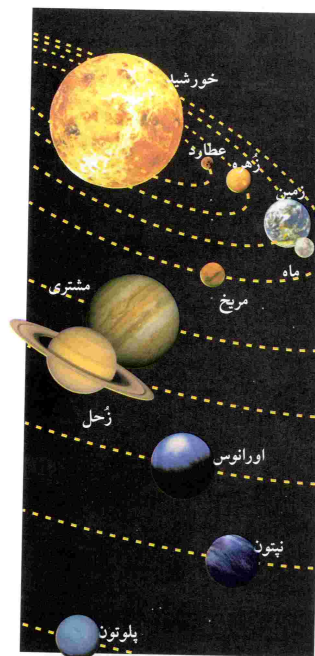

شهر	خشک و بیابانی	معتدل و مرطوب	گرم و مرطوب	معتدل کوهستانی
سنندج				
رشت				
اهواز				
طبس				

دریس بیست و یکم اجرام آسمانی

۱- منظومه شمسی

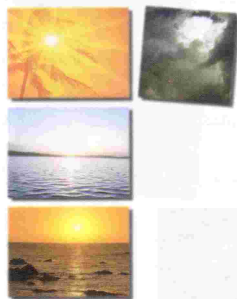
۲- آسمان شب

- هلال ماه در آسمان می‌درخشد.
- بدر کامل ماه در آسمان می‌درخشد.
- مهتاب زمین را روشن کرده است.
- شهاب‌سنگی از جو زمین عبور کرده و در حال فرو افتادن است.

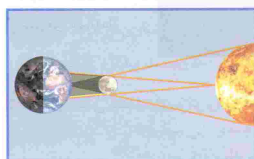
- ستاره‌های دنباله‌دار در فضا سیر می‌کنند.
- ستاره‌ها در آسمان سوسو می‌زنند (= چشمک می‌زنند).
- بچه‌ها به دنبال دب اکبر و دب اصغر می‌گردند.
- ستاره‌شناس‌ها در حال بررسی کهکشان راه شیری‌اند.
- نپتون و پلوتون دورترین سیاره‌های منظومه شمسی هستند.

۳- آسمان روز

- پرتو خورشید زمین را روشن کرده است.
- خورشید به منطقه‌ای استوا عمود می‌تابد.
- خورشید به مناطق قطبی مایل می‌تابد.
- ابرهای ضخیم جلوی تابش خورشید را گرفته است.
- خورشید از جانب مشرق طلوع می‌کند. طلوع خورشید زیباست.
- خورشید در جانب مغرب غروب می‌کند. غروب خورشید نیز زیباست.

۴- خورشیدگرفتگی و ماه‌گرفتگی

می‌دانیم که ماه به دور زمین می‌گردد. هنگام گردش ماه به دور زمین، گاهی اوقات زمین بین ماه و خورشید قرار می‌گیرد، در این صورت، سایه‌ی زمین روی ماه می‌افتد و ماه تیره به نظر می‌رسد. به چنین وضعی **ماه‌گرفتگی** (= خسوف) گفته می‌شود. اما اتفاق نادرتر هنگامی است که ماه بین زمین و خورشید قرار می‌گیرد و سایه‌ی ماه به روی زمین می‌افتد. به چنین حالتی **خورشیدگرفتگی** (= کسوف) گفته می‌شود. کسوف کامل فقط در منطقه‌ای از زمین دیده می‌شود که سایه‌ی ماه آن را فرا می‌گیرد.

۱ جمله‌ی طرف راست را به کلمه‌ی مربوط به آن در طرف چپ وصل کنید.

الف. زمین	۱. یکی از سیاره‌های غول‌پیکر منظومه‌ی شمسی است.
ب. قطب جنوب	۲. دور زمین می‌چرخد.
پ. راه شیری	۳. زمین دور آن می‌چرخد.
ت. مشتری	۴. زمین را به دو نیم‌کره‌ی شمالی و جنوبی تقسیم می‌کند.
ث. خورشید	۵. شمالی‌ترین نقطه در سطح زمین است.
ج. ماه	۶. جنوبی‌ترین نقطه در سطح زمین است.
چ. قطب شمال	۷. هر ۳۶۵ روز یک بار دور خورشید می‌چرخد.
ح. خط استوا	۸. منظومه‌ی شمسی در این کهکشان قرار دارد.

۲ هر یک از کلمه‌های زیر را با یک خط به تصویر مربوط به آن وصل کنید.

			۱. خورشیدگرفتگی
			۲. منظومه‌ی شمسی
			۳. مهتاب
			۴. هلال ماه
			۵. غروب خورشید
			۶. ستاره‌ی دنباله‌دار

۳ جای خالی جمله‌های زیر را با فعل مناسب پر کنید.

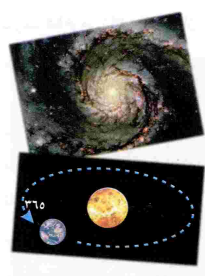
سیر می‌کند ، طلوع می‌کند ، سوسو می‌زند ، غروب می‌کند
عمود می‌تابد ، مایل می‌تابد

۱. ستارگان زیادی در آسمان شب .....
۲. ستاره‌ی دنباله‌دار هالی در فضا .....

۳. در تابستان، پرتو خورشید .....
۴. خورشید از سمت مشرق .....
۵. در زمستان، پرتو خورشید .....
۶. خورشید در طرف مغرب .....

۴ جای خالی جمله‌های زیر را با کلمه‌ی مناسب پر کنید.

جو ، گردش ، نور ، سایه‌ی ، سیاره ، کهکشان ، فضا ، ماه

۱. هنگام خورشیدگرفتگی ..... ماه روی زمین می‌افتد.
۲. منظومه‌ی شمسی ما در ..... راه‌شیری قرار دارد.
۳. گاهی اوقات، شهاب‌سنگ‌ها از ..... زمین عبور می‌کنند.
۴. تاکنون کهکشان‌های زیادی در ..... کشف شده‌اند.
۵. شب‌های ابری ..... پشت ابرها پنهان می‌شود.
۶. عطارد نزدیک‌ترین ..... منظومه‌ی شمسی به خورشید است.
۷. ..... کامل زمین به دور خورشید ۳۶۵ روز طول می‌کشد.
۸. در روزهای ابری و بارانی، ابرها جلوی ..... خورشید را می‌گیرند.

۵ در متن زیر، جاهای خالی را با کلمه‌ی مناسب پر کنید.

زندگی ، سیاره‌هایی ، خورشید ، زمین ، راه شیری
منظومه‌ی شمسی ، ستاره ، کهکشان ، تمدن‌هایی

اکنون می‌دانیم که در هیچ جای ..... به غیر از زمین زندگی وجود ندارد. اما در ..... ما تقریباً دویست میلیارد ..... وجود دارد و بسیاری از آن‌ها در اطراف خود ..... دارند. در جهان به غیر از ..... حدود صد میلیارد کهکشان دیگر وجود دارد. اگر فقط یک درصد از ستاره‌های این کهکشان‌ها شبیه ..... ما باشند، باز هم میلیاردها سیاره‌ی مشابه زمین وجود خواهد داشت. شاید در همه‌ی این سیاره‌ها ..... به وجود آمده‌باشد، شاید در بعضی از آن‌ها تمدن‌هایی شبیه تمدن ..... به وجود آمده‌باشد. شاید هم‌اکنون در بعضی از آن‌ها زندگی در حال شکل گرفتن است. شاید در بعضی از آن‌ها ..... پیشرفته‌تر از زمین به وجود آمده‌باشد.

۱- انواع جانوران

جانوران به پنج طبقه اصلی تقسیم می‌شوند: پستانداران، پرندگان، خزندگان، دوزیستان و ماهی‌ها. بدن حیوانات غالباً از پشم، مو، خز، پر و پولک پوشیده شده است. شیوه‌ی دفاع و اندام‌های دفاعی نیز در میان حیوانات متفاوت است. مثلاً پرندگان نوک می‌زنند، خزندگان نیش می‌زنند، حیواناتی که شاخ دارند، شاخ می‌زنند، بعضی از جانوران با پنجه یا چنگال‌هایشان پنجه می‌کشند و بعضی‌ها هم با پاهایشان لگد می‌زنند.

پرواز کردن، خزیدن، دویدن و شنا کردن شیوه‌های معمول حرکت در میان جانوران است. پرندگان با بال‌های خود پرواز می‌کنند. خزندگان روی شکم می‌خزند. چهارپایان روی پاهایشان می‌دوند و ماهی‌ها شنا می‌کنند. حیوانات به لحاظ شیوه‌ی تولید مثل یا تخم‌گذارند یا بچه‌زا. جنین جانوران تخم‌گذار تا پیش از تولد در تخم رشد می‌کند. اما بچه‌ی جانوران بچه‌زا در شکم مادر رشد می‌کند.

۲- پستانداران

کرگدن   گوزن   روباه   شتر

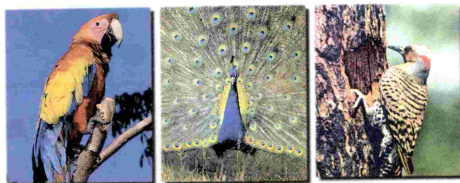

سنجاب   آهو   جوجه تیغی   پلنگ

۳- پرندگان

شانه به سر   جغد   مرغابی   عقاب

طوطی   طاووس   دارکوب

۴- خزندگان و دوزیستان

مارمولک   مار   آفتاب‌پرست

قورباغه   لاک‌پشت   تمساح

۵- آبزیان

خرچنگ   کوسه   ماهی

عروس دریایی   ستاره‌ی دریایی   هشت‌پا

۱ هر یک از حیوانات زیر را با یک خط به طبقه‌ی مربوط به آن وصل کنید.

۱. آفتاب‌پرست	الف. پستانداران
۲. هشت‌پا	ب. پرندگان
۳. گوزن	پ. خزندگان
۴. دارکوب	ت. دوزیستان
۵. قورباغه	ث. ماهی‌ها
۶. جوجه‌تیغی	

۲ هر یک از جمله‌ها را با یک خط به تصویر مربوط به آن وصل کنید.

۱. عقاب در آسمان پرواز می‌کند.	الف	
۲. ماهی در آب شنا می‌کند.	ب	
۳. تمساح روی زمین می‌خزد.	ت	
۴. گوزن‌ها به هم شاخ می‌زنند.	پ	

۳ هر یک از جانوران زیر چه نوع پوششی دارند؟

الف. پشم	۱. طوطی
ب. تیر	۲. ماهی
ت. پولک	۳. شتر
ث. بند	۴. مار
	۵. گوزن
	۶. سنجاب

۴ جای خالی جمله‌های زیر را با کلمه‌ی مناسب پر کنید.

تولیدمثل ، تخم‌گذار ، بچه‌زا ، جنگال ، نیش ، بال

۱. جنین جانوران ..... در شکم مادر رشد می‌کند.
۲. عقاب با ..... های نیرومندش شکار می‌کند.
۳. شیوه‌ی ..... در میان حیوانات متفاوت است.
۴. مار زهرآلود و سمی است.
۵. جنین جانوران ..... در تخم رشد می‌کند.
۶. پرندگان با ..... هایشان در آسمان پرواز می‌کنند.

۵ در متن زیر، جاهای خالی را با کلمه‌ی مناسب پر کنید.

تمساح ، پوستش ، روباه ، بی‌رحمی ، مار ، طوطی
هشت‌پاهای ، شکار ، طاووس ، حیوانات

حیوانات و آدم‌ها همیشه در نزدیک هم بوده‌اند و بر زندگی همدیگر اثر گذاشته‌اند. انسان ..... را مظهر دروغ و فریب‌کاری دانسته و همیشه در پی ..... این حیوان بوده است. او ..... را مظهر خودخواهی و تکبر و کوسه را مظهر درندگی و ..... می‌دانسته است.

انسان از نیش ..... و حتی از چشم‌هایش می‌ترسد. اما این حیوان را می‌کشند تا از ..... کیف و کمر بند بسازد. فیلم‌ها و داستان‌های ترسناک از ..... خطرناک می‌سازد. اما با گوشت این حیوان سوپ درست می‌کند و می‌خورد. پرواز را از ..... و بلبل یاد می‌گیرد و آن‌ها را در قفس جلوی چشمش می‌اندازد تا ترانه‌های آن‌ها را بشنود.

آیا اینک انسان انتقام خود را از ..... نمی‌گیرد؟ انتقام دخترانی را که فدای ..... نیل می‌کرده است؟ انتقام افسانه‌هایی که خودش درباره‌ی حیوانات ساخته است و بعد به پرستش آن‌ها پرداخته است: گاو بالدار، اژدهای هفت سر و پری دریایی.

۱- اعداد کسری و اعشار

به خواندن عددهای کسری و اعشاری زیر توجه کنید:

$\frac{9}{10}$ را می‌خوانیم: پنج ششم	$\frac{1}{10}$ را می‌خوانیم: یک دهم
$\frac{2}{100}$ را می‌خوانیم: دو سوم	$\frac{10}{100}$ را می‌خوانیم: پنج صدم
$\frac{1}{1000}$ را می‌خوانیم: یک و چهار پنجم	$\frac{2}{1000}$ را می‌خوانیم: دو ممیز چهاردهم
$\frac{1}{10000}$ را می‌خوانیم: یک و یک سوم	$\frac{135}{10000}$ را می‌خوانیم: یک ممیز سی و پنج صدم

۲- اعداد توان‌دار

به خواندن عددهای توان‌دار زیر توجه کنید:

5^4 را می‌خوانیم: پنج به توان چهار	$(\frac{1}{4})^2$ را می‌خوانیم: یک ممیز چهاردهم به توان دو
10^{100} را می‌خوانیم: ده به توان صد	$(\frac{1}{2})^3$ را می‌خوانیم: دو دهم به توان سه
25^2 را می‌خوانیم: بیست و پنج به توان دو	$(\frac{1}{5})^5$ را می‌خوانیم: چهار پنجم به توان پنج

۳- اعداد درصدی

به خواندن عددهای درصدی زیر توجه کنید:

27% را می‌خوانیم: بیست و هفت درصد	$\frac{2}{4}\%$ را می‌خوانیم: دو ممیز چهاردهم درصد
100% را می‌خوانیم: صد درصد	$5\frac{6}{10}\%$ را می‌خوانیم: شش ممیز پنج دهم درصد

۴- چهار عمل اصلی در ریاضیات

در ریاضیات برای انجام محاسبه‌ها چهار عمل اصلی وجود دارد که عبارتند از:

+	به علاوه (= جمع)	-	منها (= تفریق)	x	ضربدر	÷	تقسیم بر
$16 = 10 + 6$	را می‌خوانیم: ده به علاوه شش مساوی است با شانزده	$4 = 10 - 6$	را می‌خوانیم: ده منهای شش مساوی است با چهار	$60 = 10 \times 6$	را می‌خوانیم: ده ضربدر شش مساوی است با شصت	$3 = 6 \div 2$	را می‌خوانیم: شش تقسیم بر دو مساوی است با سه

۱- عددهای زیر را بخوانید.

۱. $\frac{42}{100}$ را می‌خوانیم: .....
۲. $\frac{1}{5}$ را می‌خوانیم: .....
۳. $\frac{2}{23}$ را می‌خوانیم: .....
۴. $\frac{7}{10}$ را می‌خوانیم: .....
۵. 8^4 را می‌خوانیم: .....
۶. 23^3 را می‌خوانیم: .....
۷. $\frac{4}{100}\%$ را می‌خوانیم: .....
۸. 23% را می‌خوانیم: .....

۲- محاسبه‌های ریاضی را به شکل حروف بنویسید.

۱. $7 = 28 \div 4$ را می‌خوانیم: .....
۲. $20 = 5 \times 4$ را می‌خوانیم: .....
۳. $10 = 20 - 10$ را می‌خوانیم: .....
۴. $30 = 20 + 10$ را می‌خوانیم: .....

۳- محاسبه‌های زیر را با نشانه‌های اعداد ریاضی بنویسید.

۱. پنجاه و شش تقسیم بر هفت مساوی است با هشت .....
۲. هفت ضربدر هشت مساوی است با پنجاه و شش .....
۳. دوازده منهای شش مساوی است با شش .....
۴. دوازده به علاوه شش مساوی است با هجده .....
۵. دو ممیز پنج دهم تقسیم بر یک دهم مساوی است با بیست و پنج .....

۱- وقت دندان پزشکی

چند روز بود که می‌خواستم به دندان-پزشکی بروم تا دکتر دندان‌هایم را معاینه کند. ولی نمی‌رسیدم (= وقت نمی‌کردم). سرانجام امروز صبح وقتی از خواب بلند شدم، احساس کردم دندانم درد گرفته است. به مطب دکتر تلفن کردم تا از منشی وقت بگیرم. منشی می‌خواست برای فردا وقت بدهد. من خیلی اصرار کردم. عاقبت او به من گفت که آخر وقت به مطب مراجعه کنم. کم‌کم درد دندانم ساکت شد. دقیقاً رأس ساعت پنج یکی از دوستانم آمد و با عجله گفت: «سر ساعت آمدم. بیا زودتر برویم.»

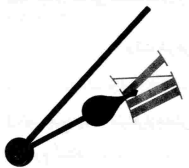
ابتدا حواسم نبود. بعد یادم افتاد که قرار گذاشته بودیم امروز با هم به سینما برویم. کمی طول کشید تا آماده شدم. سالانه‌سالانه به طرف سینما راه افتادیم. ولی به موقع نرسیدیم. چند دقیقه دیر کرده بودیم. البته به نظر من خیلی مهم نبود، ولی از نظر دوست وقت‌شناس من مسئله‌ی مهمی بود. پس از تماشای فیلم به رستورانی رفتیم و شام خوردیم. بعد هم وقتی گذاشتیم و در پارک گردش کردیم.

۲- گردش بی‌موقع

الان شب از نیمه گذشته است، دیر وقت است. دندانم درد گرفته است. فراموش کرده بودم که از دکتر وقت گرفته‌ام. الان چند ساعت است که از وقت دکتر گذشته است. نمی‌دانم بهتر است به یک درمانگاه شبانه‌روزی بروم یا باید تا صبح صبر کنم و به محض این که مطب باز شد، یکسره پیش دکتر بروم. در هر صورت می‌دانم که دیروز سینمای بی‌موقعی رفتم، شام بی‌موقعی خوردم و در پارک هم بی‌موقع گردش کردم.

۳- برخی اصطلاحات با کلمه‌ی وقت

- **وقت آزاد:** زمانی که شخص کار یا وظیفه‌ای ندارد و تمام وقتش متعلق به خودش است.
- **وقت اداری:** ساعت‌هایی از روز که اداره‌ها باز هستند و کار دارند.
- **وقت شرعی:** وقت و زمان تعیین شده برای انجام عبادت.
- **وقت ملاقات:** وقت و زمان تعیین شده برای دیدن کسی.
- **وقت‌گیر:** کاری که نیازمند به صرف وقت و زمان زیاد است.
- **وقت شناس:** کسی که کارها را در وقت و زمان تعیین شده انجام می‌دهد.
- **تمام وقت:** به هر کاری که یک روز کامل کاری (برابر با تقریباً ۸ ساعت) را به خود اختصاص دهد، کار تمام وقت گفته می‌شود.
- **نیمه‌وقت:** به هر کاری که بخشی از ساعت‌ها یا روزهای کاری را به خود اختصاص می‌دهد، کار نیمه‌وقت گفته می‌شود.

1 جای خالی جمله‌های زیر را با فعل مناسب پر کنید.

کمی طول کشید ، دیر کرده است ، نمی‌رسم
وقتی بگذارم ، وقت بدهد ، وقت گرفتم

1. دوست دارم به سینما بروم ولی .....
2. دیروز از منشی دکتر یک .....
3. تا غذا را آماده کردم. ....
4. منشی می‌خواست برای فردا .....
5. پدرم چند ساعت ....., من خیلی نگرانم.
6. باید ....., و این کتاب را بخوانم.

2 دور کلمه‌ی صحیح خط بکشید.

1. منشی به من گفت که **وقت شناس** / **آخر** وقت به مطب مراجعه کنم.
2. اتوبوس دیر آمد، بنابراین **به موقع** / **دقیقاً** به محل کار نرسیدم.
3. شب از نیمه گذشته است، **الان** / **دیروقت** است.
4. دیروز در پارک **بی‌موقع** / **رأس** گردش کردیم.
5. **سرانجام** / **دقیقاً** توانستم پیش دکتر بروم.
6. **نمی‌رسم** / **الان** نمی‌توانم به سینما بیایم.

3 جای خالی جمله‌های زیر را با اصطلاح مناسب پر کنید.

وقت شرعی ، وقت گیر ، وقت آزاد ، وقت ملاقات ، وقت اداری
تمام وقت ، نیمه وقت ، وقت شناس

1. امیر هیچ وقت سر قرارهایش دیر نمی‌رسد. او شخصی ..... است.
2. پدرم استاد ..... دانشگاه است.

3. اداره‌ها فقط در ..... فعالیت می‌کنند.

4. ترجمه و تألیف کاری ..... است.

5. اغلب کارمندان دولت به طور ..... در اداره کار می‌کنند.

6. مسلمانان در ..... نماز می‌خوانند.

7. امیر روزهای جمعه ..... دارد. او می‌تواند به بیشتر کارهایش رسیدگی کند.

8. امروز ساعت پنج بعد از ظهر با ریسم ..... دارم.

4 کدام جمله درست و کدام جمله نادرست است؟

1. اگر شما در اداره یک کار تمام‌وقت داشته باشید، فرصت دارید در اداره‌ی دیگری کار دوم داشته باشید.
2. درمانگاه شبانه‌روزی شب‌ها هم باز است.
3. شخص وقت‌شناس هیچ‌وقت به موقع نمی‌رسد.
4. شخصی که وقت آزاد دارد، تمام وقتش متعلق به خودش است.
5. اداره‌ها در وقت اداری باز هستند و فعالیت می‌کنند.

5 در متن زیر، جاهای خالی را با کلمه‌ی مناسب پر کنید.

شب ، به محض این که ، وقت‌شناس ، به صدا درآمد ، زودتر
سر ساعت ، وقتی ، دیروقت

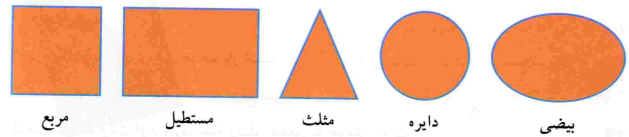
خواه‌ری دارم که بسیار ..... است. او هیچ‌وقت به موقع و ..... سرقرارهایش حاضر نمی‌شود. هفته‌ی گذشته ساعت ۱۱ شب بود که ناگهان زنگ خانه ..... و با کمال تعجب او و همسرش به خانه‌مان آمدند. .... از او پرسیدم چرا ..... نیامدید. او با خونسردی جواب داد: «مگر حالا خیلی ..... است؟»

چند وقت پیش ساعت ۸/۳۰ دقیقه ..... قرار دکتر داشت، ولی تازه ساعت ۹ از خانه راه افتاد ..... به مطب رسید، دکتر داشت از مطب می‌رفت. خوشبختانه دکتر او را خوب می‌شناخت. بنابراین دوباره در مطب را باز کرد و او را معاینه کرد.

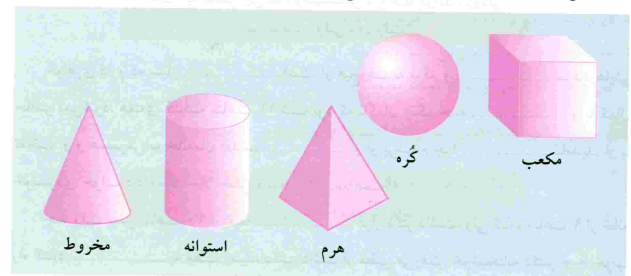
۱- شکل‌های دو بُعدی

شکل‌های دو بُعدی طول (= درازا) و عرض (= پهنا) دارند.

۲- شکل‌های سه بُعدی

شکل‌های سه بُعدی طول، عرض و ارتفاع دارند.

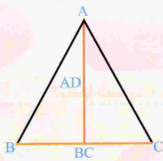

۳- بعضی از اصطلاحات

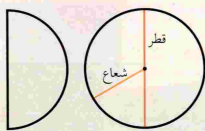
مربع و مستطیل چهار زاویه (= گوشه) دارند. دور تا دور یک شکل محیط آن شکل است. سطح یا فضای داخلی هر شکل مساحت آن شکل را تشکیل می‌دهد.

خط AB یکی از ضلع‌های مثلث روبروست. مثلث ABC سه ضلع AB، AC و BC دارد. AD ارتفاع مثلث است.

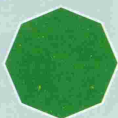

خطی که از مرکز (= وسط) دایره می‌گذرد و آن را به دو قسمت مساوی تقسیم می‌کند، قطر نامیده می‌شود. هر کدام از قسمت‌های دایره، نیم‌دایره هستند.

فاصله‌ی بین مرکز تا محیط دایره شعاع نامیده می‌شود.

۴- چند ضلعی‌ها

هشت ضلعی

شش ضلعی

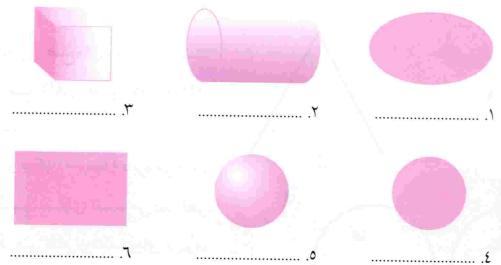

پنج ضلعی

۱ کدام یک از شکل‌های زیر دو بعدی و کدام سه بعدی‌اند؟ زیر آن‌ها بنویسید.

۲ در تصویر زیر شکل‌های دو بعدی و سه بعدی را پیدا کنید. شکل‌های دو بعدی را با علامت × و شکل‌های سه بعدی را با ✓ مشخص کنید.

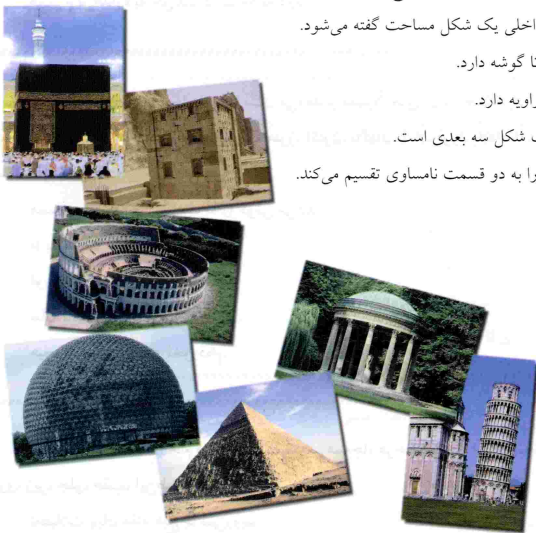

۳ در جای خالی جمله‌های زیر را با کلمه‌ی مناسب پر کنید.

۱. شکلی است که هشت ضلع دارد.
۲. دایره به دو قسمت مساوی تقسیم می‌شود. هر قسمت یک ..... است.
۳. فاصله‌ی بین مرکز تا محیط دایره ..... نامیده می‌شود.
۴. شکل‌های ..... طول و عرض دارند.
۵. شکل‌های ..... طول و عرض و ارتفاع دارند.

۴ کدام یک از جمله‌های زیر درست و کدام یک نادرست است؟

۱. عرض مستطیل بیشتر از طولش است.
۲. هرم شکل دو بعدی است و ارتفاع ندارد.
۳. به محیط داخلی یک شکل مساحت گفته می‌شود.
۴. مثلث سه تا گوشه دارد.
۵. دایره پنج زاویه دارد.
۶. استوانه یک شکل سه بعدی است.
۷. قطر دایره را به دو قسمت نامساوی تقسیم می‌کند.

درس بیست و نهم

● قید کلمه‌ای است که در جمله به کار می‌رود تا درباره‌ی فعل یا کلّ جمله توضیحی بدهد.

۱- **قید مقدار:** کمیت و مقدار را نشان می‌دهد و معمولاً پیش از فعل می‌آیند: کاملاً، تقریباً، کمی، زیاد، خیلی، بسیار، کمتر، بیشتر، بی‌اندازه، این‌قدر، آن‌قدر، هرقدر، چندان، کم، او خیلی حرف می‌زند.

این‌قدر راه نرو، پاهایت درد می‌گیرد.

من کاملاً با حرف تو موافقم.

هر چه بیشتر ورزش کنی، کمتر چاق می‌شوی.

همسرم بی‌اندازه به خواندن کتاب علاقه دارد.

۲- **قید زمان:** زمان انجام فعل را نشان می‌دهد و معمولاً جای آن در جمله آزاد است: همیشه، معمولاً، گاهی، به ندرت، هیچ‌وقت، هرگز، هنوز، اکنون، ناگهان، فعلاً، فوراً، بلافاصله، هفته به هفته، سال تا سال.

همسرم همیشه اخبار ساعت نه را گوش می‌کند.

ما به ندرت به سفر می‌رویم.

فوراً خودت را به خانه برسان.

سال تا سال هم به ما سر نمی‌زنند.

هیچ‌وقت غذای چینی نخورده‌ام.

۳- **قید مکان:** مکان انجام فعل را نشان می‌دهد: همه‌جا، هرجا، هیچ‌جا، اینجا، آنجا، بالا، پایین،

رو، زیر، جلو، عقب، این‌طرف، آن‌طرف.

تعطیلات پایان هفته هیچ‌جا نمی‌رویم.

کیف را آنجا روی میز گذاشته‌ام.

سامان دوست دارد جلوی ماشین بنشیند.

ماشین را آن طرف حیاط پارک کردم.

هرجا بروی باز هم پیدایت می‌کنند.

۴- **قید تأکید:** اطمینان‌گوینده را نسبت به مفهوم جمله نشان می‌دهد و معمولاً در آغاز جمله می‌آید: حتماً، مسلماً، واقعاً، اصلاً، بی‌شک، البته، بی‌گمان، مطمئناً، به هیچ‌وجه.

حتماً فردا به سینما می‌رویم.

اصلاً موسیقی سنتی دوست ندارم.

بی‌گمان حافظ شاعر بزرگ و مشهوری است.

عمویم واقعاً مرد عجیبی است.

۵- **قید تردید و آرزو:** تردید یا آرزو را نشان می‌دهد: شاید، احتمالاً، به گمانم، کاش، کاشکی، ای کاش.

شاید او رفته باشد.

احتمالاً فردا باران می‌بارد.

به گمانم سرما خورده‌ام.

کاش در امتحان موفق شوم.

کاشکی / ای کاش امسال به مسافرت می‌رفتیم.

۶- **قید پرسش:** معمولاً در آغاز بعضی از جمله‌های پرسشی می‌آید: آیا، مگر، چطور.

آیا او را دیدی؟

مگر امروز کلاس داری؟

چطور می‌توانی این همه کار کنی؟

۱ جای خالی جمله‌ها را به کمک قید مناسب پر کنید.

کاشکی ، هنوز ، مگر ، همه‌جا ، مسلماً ، هرقدر

۱. کثیف و به هم ریخته است.

۲. غذا حاضر نیست.

۳. من ساعت ده خانه هستم و می‌توانم به شما تلفن کنم.

۴. یک خواهر داشتم.

۵. کارکنی، باز هم کم است.

۶. فردا تعطیل نیست؟

۲ فعل و قید مناسب را انتخاب کنید و جای خالی جمله‌ها را به کمک آن‌ها پر کنید.

نمی‌روم ، می‌ماند ، نداری
می‌دیدي ، می‌خریم ، نمی‌کند

چطور، هرگز ، فعلاً ، سال تا سال
ای کاش ، به گمانم

۱. می‌رفتی و او را .....

۲. ما امسال خانه‌ی بزرگی .....

۳. من ..... به جنگل‌های آمازون .....

۴. پرویز آتاقش را ..... مرتب .....

۵. آقای امینی ..... در خانه .....

۶. از او خبر .....؟

۳ دور کلمه‌ی صحیح خط بکشید.

۱. خانم کریمی هیچ‌وقت / بیشتر به مسافرت نرفته است.

۲. سارا بی‌اندازه / به هیچ وجه تمیز است.

۳. بی‌شک / کاشکی فردا برف می‌بارد.

۴. آقای رضایی واقعاً / مگر مرد زحمت‌کشی است.

۵. این طرف / آنجا خیابان از آن طرف خلوت‌تر است.

۶. بچه‌ها شکلات را خیلی / چندان دوست دارند.

۷. غذای دیشب پایین / کاملاً سوخته بود.

۴ جمله‌ی سمت راست را با یک خط به جمله‌ی مربوط به آن در طرف چپ وصل کنید.

۱. آب و هوای طیس گرم و خشک است. الف. مگر خیلی عجله داری؟

۲. لطفأ کمی صبر کن! ب. به هیچ وجه نمی‌خواهد او را ببیند.

۳. عجب راننده‌ی شجاعی! پ. کاشکی موفق شود.

۴. پدرام از دست دوستش عصبانی است. ت. آنجا به ندرت باران یا برف می‌بارد.

۵. شاهین فردا امتحان سختی دارد. ث. سرعتش خیلی زیاد است.

۵ جای خالی متن زیر را با قید مناسب کامل کنید.

هرگز ، مطمئناً ، هنوز ، ناکهان ، خیلی ، بیشتر
همه‌جا ، این طرف و آن طرف ، همان‌جا

صبح روز جمعه تصمیم گرفتیم برای گردش و تفریح به بیرون شهر برویم. هوا آفتابی بود و ..... به ما خوش می‌گذشت. وسایل مورد نیازمان را برداشتیم و راه افتادیم. در طول راه، می‌گفتیم و می‌خندیدیم.

نزدیک ظهر، به پای کوهی رسیدیم. هوا داشت ابری می‌شد. .... تعجب کردیم.

..... چند قدم ..... نرفته بودیم که ..... رگبار تندی شروع شد. کمی

..... چرخیدیم. درخت بزرگی پیدا کردیم و زیر آن رفتیم. .... منتظر ماندیم تا

باران قطع شود. .... خیس آب و گل آلود شده بود. با این وضع نمی‌توانستیم از کوه بالا برویم.

بنابر این به خانه برگشتیم. من خاطره‌ی این گردش را ..... فراموش نمی‌کنم.

درس بیست و هفتم حرف ربط

حرف ربط دو کلمه یا دو بخش از یک جمله یا دو جمله را به هم پیوند می‌دهد و به کمک آن اجزای گوناگون جمله با هم ارتباط پیدا می‌کنند. حروف ربط در زبان فارسی به صورت ساده و مرکب به کار می‌روند.

حروف ربط ساده

حروف ربط	نقش و معنی	مثال
اگر	حرف شرط	اگر باران نیارد، به پارک می‌رویم. اگر خسته هستید، زودتر به خانه برمی‌گردیم.
و	پیوند دو جمله، پیوند دو اسم	ما به خانه رفتیم و استراحت کردیم. من کاغذ و قلم می‌خواهم.
اما	ولی	او خسته است اما خوابش نمی‌برد. من به کلاس رفتم، اما استادم نیامد.
زیرا / چون	دلیل و علت	ما به خانه رفتیم زیرا خسته بودیم. دوستم به مطب دکتر رفت زیرا حالش خوب نبود. به مسافرت نرفتم، چون بلیت گیرمان نیامد. چون باران می‌بارید، در خانه ماندیم.
یا	اختیار و انتخاب را نشان می‌دهد	یا با ما یا در خانه بمان.
نیز	هم، همچنین	برادرم نیز همراه ما به مسافرت می‌آید. دوستم نیز مثل من مطالعه را دوست دارد.
پس	در نتیجه، بنابراین	هوا بارانی است، پس در خانه می‌مانیم. کارهایم هنوز تمام نشده است، پس به سینما نمی‌روم.

حروف ربط	نقش و معنی	مثال
که	در بند موصول برای توضیح درباره‌ی اسم، تا، برای اینکه	مردی را که دیدی پدربزرگ من است. او گفت که من هم بروم. به خانه‌ی او رفتم که پولش را بدهم.
تا	پیش از این که، همین که، برای این که	تا تمام کارهایش را انجام ندهد، نمی‌خوابد. تا حقوقش را گرفت، هم‌هانش را خرج کرد. کوشش کن تا موفق شوی.

حروف ربط مرکب

حروف ربط مرکب	معنی و نقش	مثال
همین که، وقتی که، هنگامی که، به محض این که	بیان هم‌زمانی وقوع دو فعل	همین که به خانه رسیدم، برق رفت. به محض این که از مسافرت آمدم، سر کار رفتم.
در نتیجه، بنابراین، به همین علت، به خاطر این که، برای آن که، به این دلیل که	بیان علت	خوب درس نخواندم، در نتیجه / بنابراین در امتحان قبول نشدم. من نتوانستم به همه‌ی کارهایم برسم، به این علت که / به خاطر آن که / برای آن که / به این دلیل که حسابی خسته بودم.
مگر این که، اگرچه، به شرط آن که، به این شرط که	بیان شرط	نمی‌گذارم به پارک بروی، مگر این که بچه‌ی خوبی باشی. مطمئناً موفق می‌شوی، به شرط آن که / به این شرط که خوب تلاش کنی.
با وجود این که	بیان تضاد و تقابل	با وجود این که همیشه به او کمک می‌کردم، او مرا دوست نداشت.
قبل از آن که، پس از آن که	بیان تقدم و تأخر زمانی	قبل از آن که اتوبوس حرکت کند، به ایستگاه برو. پس از آن که کارهایش را انجام داد، خوابید.
همان‌قدر که، تا حد امکان	بیان مقدار و اندازه	تا جایی که / تا آن‌جا که می‌توانی، سعی کن که بکن. همان‌قدر که می‌توانی کار کن.

۱ عبارات سمت راست را با یک خط به عبارت مربوط به آن در سمت چپ وصل کنید.

الف. چون خیابانها شلوغ بود.	۱. وقتی که از خانه بیرون رفتم،
ب. پنجرهها را بستم.	۲. مادرم تا به خانه رسید،
پ. پس رادیو گوش کنیم.	۳. ما نتوانستیم به موقع به ایستگاه قطار برسیم،
ت. باران می بارید.	۴. مادر نمی گذارد به سینما برویم،
ث. امسال قبول می شدم.	۵. با وجود این که پدرم خسته و بی حال بود،
ج. مگر این که اتاقمان را مرتب کنیم.	۶. قبل از آن که از خانه بیرون بروم،
چ. مشغول پختن غذا شد.	۷. تلویزیون برنامه ی جالبی ندارد،
ح. ما را به پارک برد.	۸. اگر خوب درس خوانده بودی،
خ. تا شما بیایید.	۹. من در خانه می مانم،

۲ به تصویرها نگاه کنید و به کمک حروف ربط ولی، چون، در نتیجه، و، بنابراین جمله ها را کامل کنید.

۱. هوا خیلی گرم است، .....

۲. بچه ها نمی توانند در حیاط بازی کنند، .....

۳. ما دسته جمعی به موزه رفتیم، .....

۴. مجید گرسنه نیست، .....

۵. نرگس از دوستش خداحافظی کرد، .....

۳ دور کلمه ی صحیح خط بکشید.

۱. یا / که پیراهن سبزه را بهوش یا بلوز آبی ات را.
۲. برادرم پس از آن که / تا جایی که بتواند به نیازمندان کمک می کند.
۳. با وجود این که / مگر این که داشت حرف می زد، سخنش را قطع کردم.
۴. همان قدر که / قبل از آن که پول داری، خرج کن.
۵. دیروز همکارم سر کار نیامد، اما / برای آن که مریض بود.

۴ جمله های زیر را کامل کنید.

۱. من زبان فارسی را دوست دارم، زیرا .....
۲. اگر ..... ، روح و جسممان سالم باشد و با نشاط باقی می ماند.
۳. دوستم از من خداحافظی کرد و ..... .
۴. مادرم خسته بود، پس ..... .
۵. هنگامی که ..... ، شروع به خواندن کتاب کردم.
۶. برادرم خیلی درس خواند، اما ..... .
۷. با وجود این که ..... ، او جواب سلام من را نداد.

۵ جای خالی متن زیر را با حروف ربط مناسب پر کنید.

به همین علت، یا، همین که، که، تا حد امکان، و، ولی
اما، اگر، اگرچه، به محض این که

من سال هاست ..... با نسرین دوست هستم، ..... به طور دقیق او را نمی شناسم. مثلاً هنوز نمی دانم او از چه رنگی خوشش می آید ..... چه غذایی را بیشتر دوست دارد یا به کدام ورزش علاقه دارد ..... بخواهد کتابی بخواند، نمی دانم چه کتابی را انتخاب می کند. البته می دانم که او روحیه ی شادی دارد ..... به کسی می رسد، می گوید ..... می خندد ..... خیلی ها دوست دارند با او رفت و آمد کنند. گاهی تصمیم می گیرد ..... ساکت و کم حرف گوشه ای بنشیند. اما ..... کسی می خندد، او هم می خندد ..... او زنی میان سال است ..... همیشه مثل آدم های جوان سر حال و پرانرژی است.

درس بیست و هفتم حرف اضافه

حروف اضافه کلمه‌هایی هستند که کلمه یا گروهی از کلمه‌ها را به فعل جمله نسبت می‌دهند. در زبان فارسی، حروف اضافه یا ساده‌اند یا مرکب.

حروف اضافه‌ی ساده

حروف اضافه	مثال
به	همین که اداره تعطیل شد به خانه آمدم.
از	وقتی کارم تمام شد از خانه بیرون رفتم.
در	در خیابان پدربزرگم را دیدم.
با	دیروز با دوستم به سینما رفتم.
تا	از خانه تا مدرسه با اتوبوس رفتم.
جز	جز خانواده‌ام به کس دیگری اطمینان ندارم.
برای	دیروز برای دوستم یک نامه پست کردم.

حروف اضافه‌ی مرکب

حرف اضافه	مثال
از طرف	پدرم از طرف شرکت به مأموریت رفته‌است. باد از طرف شمال می‌وزد.
بر اثر	دستم بر اثر تصادف با ماشین شکست.
بر خلاف	شناگر بر خلاف جریان آب شنا می‌کرد.
بر طبق، بر اساس	بر طبق / بر اساس آخرین گزارش‌ها، فردا باران می‌بارد.

حرف اضافه	مثال
به محض	به محض دیدن دوستم به او سلام کردم.
نسبت به / در مقایسه با	برادرم نسبت به / در مقایسه با من قوی‌تر است.
از نظر / به نظر	از نظر / به نظر من شما اصلاً پیر نیستید.
بر عکس	من برعکس خواهرم از نقاشی خوشم نمی‌آید.
در زمینه‌ی / درباره‌ی	پدرم در زمینه‌ی / درباره‌ی محیط زیست تحقیق می‌کند.
به منظور	آقای کارتر به منظور یادگیری زبان فارسی به ایران آمده است.
علاوه بر	من علاوه بر درس خواندن کار هم می‌کنم.
به وسیله‌ی / با	دوستم به وسیله‌ی / با یک پیچ‌گوشی و یک انبردست همه کار می‌کند.
بالای	چمدان بالای کمد است.
درمقابل	پیرمردی در مقابل / روبه‌روی من روی صندلی نشسته بود.
جلوی	مریم بشقاب را جلوی مهمان گذاشت.
زیر	زهر گل‌دان را زیر پنجره گذاشت.
روی	محسن کتاب را روی میز گذاشت.
پشت	مردی پشت دیوار ایستاده است.
بین	من بین / میان مادر و خواهرم نشسته‌ام.
کنار	قاشق را کنار بشقاب گذاشته‌ام.
به طرف	باد به طرف شمال می‌وزد.

۱ به تصویرها نگاه کنید و جمله‌ها را با حروف اضافه‌ی مناسب کامل کنید.

۱. ماشین قرمز ..... ماشین مشکی و نقره‌ای است.
۲. من هر روز ..... مترو به محل کارم می‌روم.
۳. هواپیما ..... آسمان پرواز می‌کند.
۴. گلدان ..... پنجره قرار دارد.
۵. خودنویس ..... دفترچه است.
۶. کودک ..... پنجره نشسته است.
۷. گربه ..... صندلی است.
۸. یک درخت بزرگ ..... خانه قرار دارد.

۲ دور کلمه‌ی صحیح خط بکشید.

۱. یاد از طرف / از نظر شمال می‌وزد.
۲. برادرم بر عکس / در زمینه‌ی ادبیات داستانی تحقیق می‌کند.
۳. برادرم به محض / برعکس من از تئاتر خوشش نمی‌آید.
۴. دوستم در مقایسه با / به منظور من قد بلندتر است.
۵. آقای امینی علاوه بر / بر طبق تدریس، نقاشی هم می‌کند.

۳ جای خالی جمله‌های زیر را با حروف اضافه‌ی مناسب پر کنید.

به وسیله‌ی ، به منظور ، به محض ، بر طبق ، بر اثر ، در مقابل

۱. شنیدن خبر ازدواج آن‌ها خیلی خوشحال شدم.
۲. برادرم همیشه ..... سختی‌های زندگی مقاومت می‌کند.
۳. کارگردان ..... طناب کُمد را جابه‌جا کردند.
۴. گزارش سازمان آمار، جمعیت ایران به هفتاد میلیون نفر رسیده است.
۵. جلوگیری از افزایش جمعیت باید سطح سواد و آموزش را گسترش داد.
۶. بعضی از خانه‌ها ..... زمین لرزه، خسارت دیده‌اند.

۴ در هر یک از جمله‌های زیر، برای حروف اضافه از یک مترادف استفاده کنید.

۱. بر طبق / ..... آمارهای بین‌المللی، گرمای کره‌ی زمین چند برابر شده است.
۲. خواهرم نسبت به / ..... من استعداد و خلاقیت بیشتری دارد.
۳. از نظر / ..... من رشته‌ی علوم انسانی جذاب‌تر از رشته‌ی علوم تجربی است.
۴. دوستم در زمینه‌ی / ..... انرژی خورشیدی مطالعه می‌کند.
۵. من جعبه‌ها را به وسیله‌ی / ..... آسانسور به طبقه‌ی بالا بردم.

۵ جای خالی متن زیر را با حروف اضافه‌ی مناسب کامل کنید.

..... تپه‌ای بلند ..... درخت چناری ایستاده بودم و ..... جریان آب رودخانه نگاه می‌کردم. خورشید آرام‌آرام داشت غروب می‌کرد. پرندگان ..... آسمان پرواز می‌کردند. ساعتی بعد، هوا تاریک شد. آرام ..... تپه پایین آمدم و ..... روستا حرکت کردم ..... رسیدن ..... خانه بخاری را روشن کردم و ..... آن نشستم. شب ساکت و آرام و سردی بود. رادیو را روشن کردم و ..... موسیقی ملایمی گوش سپردم.

درس بیست و نهم واژه‌های قرصی

◆ زبان فارسی از برخی زبان‌های دیگر کلمه‌هایی را قرض گرفته است. این کلمه‌ها در حوزه‌های مختلف علمی، ادبی، سیاسی، فنی، ورزشی و آشپزی است.

واژه‌های انگلیسی

آدامس، آی‌سی‌یو، آپک، اسکیت، بدمیتون، بسکتبال، بیس‌بال، فوتبال، والیبال، بوستر، پیت، واشر، جیب، چیپس، رول‌پلاک، زیپ، سوپر، سی‌سی‌یو، شامپو، فریزر، کامپیوتر، فکس، لنز، لیگ، ترمینال، یونیسف، یونسکو

واژه‌های فرانسوی

آبازور، آپارتمان، آژانس، آسانسور، آمبولانس، اتوبوس، اسکی، اطلس، بانک، بلوز، بودجه، پلیس، پوتین، پسانو، پیل، تراژدی، تمبر، دموکراسی، دیکته، دیپلم، رژیم، ژاکت، ژله، سانسور، سوپ، سوفله، سیفون، سینما، فاشیسم، فیلم، کنلت، کمدی، گاز، گرم، لامپ، ماشین، مترو، نفتالین، واکسن، هال، یون

واژه‌های روسی

آتو، استکان، اسکناس، پُشکه، پیراشکی، ترمز، چمدان، درشکه، سماور، سینی، شنل، کالیاس، کالسکه، کوپه، مدال، واکسن، وان

واژه‌های آلمانی

آتویان، برزنت، دیزل، ریشتر، شنلنگ، شینتسل، گشتاپو

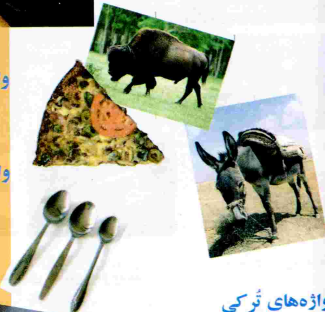

واژه‌های ایتالیایی

اسکله، بوفالو، پیتزا، گمرک، لازانیا

واژه‌های مغولی

آقا، آردو، آلاخ، ایل، تومان، چریک، سوغات، نوکر، یاغی

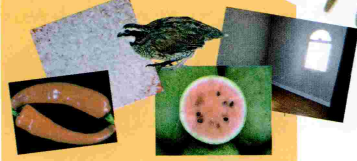

واژه‌های ترکی

أتاق، بلدرچین، فاشق، یونجه

واژه‌های هندی

بادمجان، برنج، فلفل، هندوانه

۱. هریک از کلمه‌های زیر را به شکل مربوط به آن وصل کنید.

			
ب	الف		
			
پ	د		
			
ت	خ		
			
ث	ج		
			
ح	چ		

۲. کلمه‌های مربوط به هر حوزه را در جاهای خالی بنویسید.

			
--	---	---	---

۳. کلمه‌های سمت راست را با یک خط به کلمه‌های مربوط به آن‌ها در سمت چپ وصل کنید.

۱. سازمان	۶. اتاق	الف. غذایی	ج. قرمز
۲. کالباس	۷. رژیم	ب. نعنایی	چ. گمدی
۳. فلفل	۸. واکسن	پ. سی‌سی‌یو	ح. مرغ
۴. شلنگ	۹. اسکناس	ت. دوپست تومانی	خ. آب
۵. آدامس	۱۰. فیلم	ث. یونیسف	د. هاری

۴. در هر دسته از کلمه‌های زیر، یک کلمه با بقیه فرق دارد. زیر آن خط بکشید.

- پوشاک: ژاکت، کت، لیگ، بلوز، پوتین
- غذا: کالباس، سوپ، چیپس، لازانیا، آتو
- وسایل آشپزخانه: استکان، پوستر، سماور، قاشق، سینی
- وسایل نقلیه: درشکه، جیب، آمبولانس، مترو، ترمینال
- گیاهان: هندوانه، بادمجان، برنج، کتلت، فلفل
- پزشکی: سوغات، آی‌سی‌یو، واکسن، سی‌سی‌یو، پانسمان
- ابزارآلات: واشر، رول‌پلاک، اتوبان، سیفون، شلنگ
- ابزار ارتباطی: نوکر، فکس، رادیو، کامپیوتر، تلگراف

۵. در متن زیر، واژه‌های قرضی را مشخص کنید و زیر آن‌ها خط بکشید.

تعطیلات آخر هفته‌ی گذشته را با چند نفر از افراد فامیل در شمال ایران گذراندیم. ما با یک اتوبوس به چالوس رفتیم. جاده‌ی تهران - شمال از وسط کوه‌های البرز می‌گذرد. ما از تونل‌های زیادی گذشتیم. قرار است این جاده‌ی کوهستانی به اتوبان تبدیل شود. در طول جاده بارها به مأموران پلیس و ماشین‌های آمبولانس برخوردیم. آن‌ها همواره مراقبتند تا در صورت وضعیت اورژانس به کمک مسافران بیایند. خوشبختانه ما در طول این سفر کوتاه با حادثه‌ی بدی مواجه نشدیم. فقط یکی از بچه‌ها پس از خوردن پیراشکی چند ساعتی دچار دل‌درد شد. ولی پیش از این که او را نزد دکتر ببریم، مشککش برطرف شد.

◆ نام‌آواها کلمه‌هایی هستند که برای تقلید صداهای طبیعی و نامیدن آن صداها به کار می‌رود.

۱- نام‌آواهای مربوط به انسان

هِن هِن: صدای نفس زدن انسان بر اثر تلاش و خستگی ناشی از آن.

شالاپ شلوپ: صدای برخورد مکرر دست یا پا به آب.
مِن مَن: حالت حرف زدن نامفهوم و همراه با تردید و شک.

بیج بیج: صدای گفت و گوی آهسته و آرام.
قرج قرج: صدای خُرد شدن چیزی در زیر دندان یا پا.

تالاپ تلوپ: صدای کوبیدن پا بر زمین.

۲- نام‌آواهای مربوط به حیوانات

میو میو: صدای گربه

ماما: صدای گاو

واق واق: صدای سگ

کیش کیش: صدایی که برای فرستادن پرنده‌ها به لانه درمی‌آورند.

قارقار: صدای کلاغ

قُدقُد: صدای مُرغ

مع مع: صدای بُز

عرعر: صدای آلاغ

قو قو قو: صدای خروس
بیج بیج: صدای گوسفند
چیک چیک: صدای گنجشک
وز وز: صدای زنبور و پشه

۳- نام‌آواهای دیگر

تَق تَق: صدای در زدن

تیک تیک: صدای ساعت

تَلَق تَلوق: صدای حرکت قطار

جلز و ولز: صدای سوختن چیزی

دلنگ دلنگ: صدای زنگوله

خَش خَش: صدای آرام برگ‌ها و شاخه‌های درخت

تَرَق تَروق: صدای شکستن چیزی خشک مثل

چوب

فَش فَش: صدای پاشیده شدن آب

قُل قُل: صدای جوشیدن مایعات

جَر جَر: صدای باران

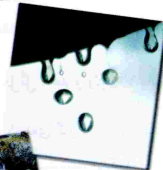
چَک چَک: صدای افتادن قطره‌های آب

گُر گُر: صدای شعله‌های آتش

هو هو: صدای وزیدن باد

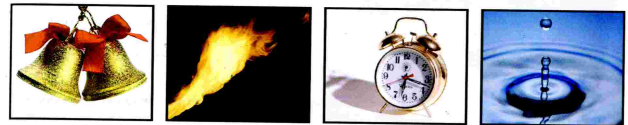
شُر شُر: صدای جریان آب

جَبرینگ: صدای شکستن چیزی

۱ نام آوای مربوط به هر تصویر را زیر آن بنویسید.

۱..... ۲..... ۳..... ۴.....

۲ عبارت سمت راست را با یک خط به نام آوای مربوط به آن در سمت چپ وصل کنید.

الف. بیج	۱. صدای خرد شدن چیزی زیر دندان
ب. فش فش	۲. صدای افتادن قطره‌های آب
پ. قرچ قروچ	۳. صدای گفتگوی آهسته و آرام
ت. تلق تلوچ	۴. صدایی که برای فرستادن پرندگان به لانه درآورده می‌شود.
ث. چک چک	۵. صدای پاشیده شدن آب
ج. کیش کیش	۶. صدای حرکت قطار

۳ جای خالی جمله‌های زیر را با نام آوای مناسب کامل کنید.

قُلْ قُل ، جِلز و ولز ، تالاب تلوب ، شالاب شلوب ، تَقْتَق ، هِن هِن

۱. قابلمه‌ی آب روی شعله‌ی گاز ..... می‌کرد، ولی کسی سُرِاغش نمی‌رفت.
۲. بیچه‌ها در آب ..... می‌کنند.
۳. مرد جوان ..... به در زد و وارد اتاق شد.
۴. کتلت در تابه ..... می‌کرد و سرخ می‌شد.
۵. نرگس به قدری تند دویده است که به ..... افتاده است.
۶. بیچه‌های آقای نوری همیشه از پله‌ها با ..... بالا و پایین می‌روند.

۴ نام آوای مربوط به هر تصویر را زیر آن بنویسید.

۱..... ۲..... ۳..... ۴..... ۵.....

۵ زیر نام آوای متن زیر خط بکشید.

چند روز پیش به جنگلی در شمال تهران رفتم. جز صدای هوهوی باد و خش خش برگ درخت‌ها و جیک‌جیک پرندگان و گاه قارقار کلاغ‌ها صدای دیگری شنیده نمی‌شد. در حالی که قدم می‌زدم، صدای شُرشر آبی شنیدم. به طرف صدا رفتم. نهر کوچکی بود. سر و صورتم را شستم و کمی در آب شالاب شلوب کردم. بعد آتش کوچکی درست کردم. چوب‌های خیس در آتش جلز و ولز می‌کردند و می‌سوختند. اگر جرجر باران شروع نشده بود و من زیر باران خیس آب نشده بودم، می‌گفتم روزی بسیار خوب و عالی بود.

واژه نامه

afšane	افسانه	buq-e āzād nemizand	بوق آزاد نمی‌زند
adabiyāt	ادبیات	xat-e telefon	خط تلفن
hekāyat	حکایت		
čāp šodan	چاپ شدن	romān	رمان
qat'	قطع	dāstān-e kutāh	داستان کوتاه
roq'i	رقعی	divān-e ašār	دیوان اشعار
vaziri	وزیری	romān-e tārixi	رمان تاریخی
jibi	جیبی	dāstān-e polisi	داستان پلیسی
nāšer	ناشر	elmi	علمی
ketābxān	کتابخوان	elmi-taxayyoli	علمی - تخیلی
xešti	خششی	zendegināme	زندگی‌نامه
		še'r-e now	شعر نو
gozārešgar	گزارش‌گر	sonnati	سنّتی
ejtemā'i	اجتماعی	nevešte	نوشته
ruznāme	روزنامه	mo'āser	معاصر
gozāreš	گزارش	nevisandegi	نویسندگی
mosāhebe kardan	مصاحبه کردن	nevisande	نویسنده
ettelā'āt	اطلاعات	neveštan	نوشتن
axbār	اخبار	motarjemi	مترجمی
dabir-e servis	دبیر سرویس	motarjem	مترجم
virāstār	ویراستار	tarjome kardan	ترجمه کردن
darj	درج	sorāyandegi	سراینندگی
safhe-ye gozāreš	صفحه‌ی گزارش	sorāyande	سرایننده
našriyye	نشریه	sorudan	سرودن
montašer šodan	منتشر شدن	romān nevis	رمان‌نویس
haftenāme	هفته‌نامه	qesse	قصه
māhnāme	ماه‌نامه	jen	جن
faslnāme	فصل‌نامه	pari	پری

درس چهارم

درس دوم

telefon	تلفن	šahrdār-i	شهرداری
guši	گوشی	xadamāt	خدمات
šomāre-ye telefon	شماره‌ی تلفن	zobāle	زباله
šomāregir	شماره‌گیر	roftegarān	رفتگاران
dahani	دهنی	nezārat	نظارت
sim	سیم	sāxt-o-sāz	ساخت‌وساز
faks	فکس	mohandes	مهندس
daftarče-ye telefon	دفترچه‌ی تلفن	šabakehā-ye obur va morur	شبکه‌های عبور و مرور
telefon-e omumi	تلفن عمومی	fazā-ye sabz	فضای سبز
telefon-e hamrāh	تلفن همراه	pārk-e mahalli	پارک محلی
kārt-e telefon	کارت تلفن	pārk-e jangali	پارک جنگلی
befarmāyid	بفرمایید	rustā	روستا
buq-e ešqāl mizand	بوق اشغال می‌زند	rustā-yi	روستایی
guši rā barnemidārad	گوشی را بر نمی‌دارد	kešāvarzi	کشاورزی
eštebāh mi-oftad	اشتباه می‌افند	dāmdāri	دامداری
tamās gereftam	تماس گرفتم	borj	برج
xat ru-ye xat oftād	خط روی خط افتاد	rāh-bandān	راه‌بندان
eškāl dārad	اشکال دارد	āludgi-ye havā	آلودگی‌ی هوا
guši dastetān	گوشی دستتان	kombāyn	کمپاین
simkeši	سیم‌کشی	mohājerān	مهاجران
šerkat-e moxāberāt	شرکت مخابرات	hume	حومه
telefon-e šahri	تلفن شهری	raft-o-āmad	رفت‌وآمد
telefon-e beyn-e šahri	تلفن بین شهری	šahrvandān	شهروندان
telefon-e xārej az kešvar	تلفن خارج از کشور	sākenān	ساکنان
kod-e šahrestān	کد شهرستان	šowrā-ye šahr	شورای شهر
kod-e xārej	کد خارج	kālān šahr	کلان شهر
qat' šode bud	قطع شده بود	fāzelāb-e šahri	فاضلاب شهری
vasl ast	وصل است		

درس اول

dārusāz	داروساز	viyolon	ویولن
naqşekes	نقشه‌کش	gitār	گیتار
naqqāš-e sāxtemān	نقاش ساختمان	čang	چنگ
bannā	بنا	santur	ستور
barqkār	برق‌کار	ney	نی
najjār	نجار	tār	تار
lulekes	لوله‌کش	daf	دف
šišebor	شیشه‌بر	kamānče	کمانچه
juškār	جوشکار	tonbak	تنبک
postči	پستیچی	navāzandegi	نوازندگی
darbān	دربان	navāzande	نوازنده
ārāyeshgar	آرایشگر	navāxtan	نواختن
xavyāt	خیاط	āhangsāzi	آهنگ‌سازی
nānvā	نانوا	āhangsāz	آهنگ‌ساز
āspaz	آشپز	āhangsāxtan	آهنگ‌ساختن
tarāškār	تراشکار	xānandegi	خوانندگی
akkās	عکاس	xānande	خواننده
āhangar	آهنگر	xāndan	خواندن
bazzāz	برآز	sāz	ساز
kaffāš	کفّاش	tarāne	ترانه
qannād	قنّاد	āvāz	آواز
māhigir	ماهیگیر	orkestr	ارکستر
šekārci	شکارچی		
		درس هفتم	
		motexasses	متخصص
anbordast	انبردست	jarrāh	جراح
āčār	آچار	češmpezešk	چشم‌پزشک
qeyči	قیچی	dandānpezešk	دندان‌پزشک
pič	پیچ	dāmpezešk	دام‌پزشک

درس هشتم

šabake-ye mahalli	شبکه‌ی محلی	dohaftanāme	دوهفته‌نامه
barnāme-ye xānevāde	برنامه‌ی خانواده	domāhnāme	دوماه‌نامه
film	فیلم	sālnāme	سال‌نامه
barnāme-ye kudakān	برنامه‌ی کودکان	modir-e mas'ul	مدیر مسئول
kārtun	کارتون	sardabir	سردبیر
film-e mostanad	فیلم مستند	sotun	ستون
čāhār mowj	چهار موج	tahlil	تحلیل
mowj-e kutāh	موج کوتاه	siyāsi	سیاسی
mowj-e motevasset	موج متوسط	eqtesādi	اقتصادی
bātri	باتری	farhangi	فرهنگی
		varzeši	ورزشی
		xabarnegār	خبرنگار
kārgardān	کارگردان	tahlilgar	تحلیل‌گر
honarpiše	هنرپیشه	maqālenevis	مقاله‌نویس
sināmā-yi	سینمایی	ruznāmenegār	روزنامه‌نگار
filmnāmenevis	فیلم‌نامه‌نویس		
sedābardār	صدابردار		
filmbardār	فیلم‌بردار	rādiyo	رادیو
tamāšāci	تماشاچی	televiziyon	تلویزیون
komedi	کمدی	ānten	آنتن
ešqi	عشقی	kontorol az rāh-e dur	کنترل از راه دور
jangi	جنگی	šabake	شبکه
tarsnāk	ترسناک	xāmuš kardan	خاموش کردن
polisi	پلیسی	barnāmeḥā-ye varzeši	برنامه‌های ورزشی
jenā-yi	جنایی	paxš-e zende	پخش زنده
namāyeši	نمایشی	mojri	مجری
te'ātr-e sāhr	تئاتر شهر	e'lām-e barnāme	اعلام برنامه
namāyeshnāme	نمایش‌نامه	seryāl	سریال
piyāno	پیانو	šabake-ye sarāsari	شبکه‌ی سراسری

درس نهم

درس پنجم

sarmāyegozāri	سرمایه‌گذاری	kābin	کابین
čarxe-ye tejārat	چرخه‌ی تجارت	motor	موتور
nerx	نرخ	bāl	بال
bahre-ye bānki	بهره‌ی بانکی	lokomotiv	لوکوموتیو
towlid	تولید	sakku	سکو
towzi'	توزیع	zin	زین
masraf	مصرف	rekāb	رکاب
eqtesād	اقتصاد	zanjir	زنجیر
bāzargāni	بازرگانی		
e'tebār	اعتبار		
		دسته‌چک	دسته‌چک
		daste ček	دسته‌چک
		ček	چک
rag-e asabi	رگ عصبی	bānk	بانک
jomjome	جمع‌همه	naqd kardan	نقد کردن
ostoxān	استخوان	ček-e ramzdār	چک رمزدار
maqz	مغز	vāriz kardan	واریز کردن
noxā'	نخاع	vām gereftan	وام گرفتن
sotun-e mohre	ستون مهره	dāyere-ye arzi	دایره‌ی ارزی
moxče	مخچه	arz	ارز
qalb	قلب	tabdil kardan	تبدیل کردن
sorxrag	سرخ‌رگ	arz-e xāreji	ارز خارجی
siyāhrag	سیاهرگ	towzi' konande	توزیع‌کننده
muyrag	موی‌رگ	kālā	کالا
dastgāh-e gardeš-e xun	دستگاه گردش خون	sāder kardan	صادر کردن
rag-e xuni	رگ خونی	towlidkonandegān	تولیدکنندگان
tapidan	تپیدن	masrafkonande	مصرف‌کننده
gāz karbonik	گاز کربنیک	mahsul	محصول
oksižen	اکسیژن	vām-e bānki	وام بانکی
dastgāh-e tanaffos	دستگاه تنفس	towlid-e anbuħ	تولید انبوه

درس دهم

درس یازدهم

āyane	آینه	mohre	مهره
gelgir	گلگیر	mix	میخ
separ	سپر	gire	گیره
čarx	چرخ	pičgušti	پیچ‌گوشتی
kāput	کاپوت	qalam mu	قلم‌مو
čerāq-e jelo	چراغ جلو	rande	رنده
šiše-ye aqab	شیشه‌ی عقب	matte	مته
čerāq-e aqab	چراغ عقب	čakkoš	چکش
čerāq-e rāhnamā	چراغ راهنما	arre-ye dasti	اره‌ی دستی
sandoq aqab	صندوق عقب	sonbāde	سنباده
barf pākkon	برف پاک‌کن	arre-ye barqi	اره‌ی برقی
dāšbord	داشبورد	kelid	کلید
farmān	فرمان	serāhi	سهراهی
kelāč	کلاچ	piriz	پریرز
tormoz	ترمز	došāxe	دوشاخه
gāz	گاز	sim	سیم
dande	دنده	sarpič	سریچ
xalās kardan	خلاص کردن	fāzmetr	فازمتر
estārt zadan	استارت زدن	simčīn	سیم‌چین
tormoz dasti	ترمز دستی	dambārik	دم‌باریک
tormoz kardan	ترمز کردن	bil	بیل
kamarband-e imeni	کمربند ایمنی	šenkeš	شن‌کش
lāstik	لاستیک	bilče	بیلچه
ta'mirgāh	تعمیرگاه	ābpāš	آبپاش
ta'mirkār	تعمیرکار	šelang	شلنگ
vasile-ye naqliyye	وسیله‌ی نقلیه	forqun	فرغون
kupe	کوپه		
xat-e āhan	خط آهن		
vāgon	واگن	šiše-ye jelo	شیشه‌ی جلو

درس نهم

fešār	فشار		
dard	درد		
		درس چهاردهم	
		didan	دیدن
		hes	حس
hassās	حساس	binā-yi	بینایی
zudranj	زودرنج	kur	کور
āzorde	آزرده	šabkuri	شب‌کوری
badbin	بدبین	durbin	دوربین
taht-e ta'sir	تحت‌تأثیر	nazdikbin	نزدیک‌بین
ārām	آرام	šenidan	شنیدن
xunsard	خونسرد	šenavā-yi	شنوایی
ajale	عجله	sangin	سنگین
delvāpas	دل‌و‌پاس	sam'ak	سمک
negarān	نگران	kar	کر
puyā	پویا	češidan	چشیدن
bāhuš	باهوش	bu'idan	بوییدن
mon'atef	منعطف	bu	بو
bolandparvāz	بلندپرواز	češā-yi	چشایی
tanbal	تنبل	talxi	تلخی
ahmaq	احمق	šuri	شوری
qāte'	قاطع	širini	شیرینی
qāne'	قانع	torši	ترشی
lājuj	لجوج	buyā-yi	بویایی
ablah	ابله	lams kardan	لمس کردن
nā-omid	نامید	lānese	لامسه
havāspart	حواس‌پرت	garmi	گرمی
bivojdān	بی‌وجدان	sardi	سردی
sangdel	سنگ‌دل	zebri	زبری
bāšo'ur	باشعور	narmi	نرمی

درس سیزدهم

xordsāli	خردسالی	dahān	دهان
kudaki	کودکی	bini	بینی
nowjavāni	نوجوانی	nāy	نای
javāni	جوانی	šoš	شش
miyānsālegi	میان‌سالگی	nāyže	نایژه
piri	پیری	nāyžak	نایزک
āšnā šodan	آشنا شدن	dam	دم
mojarrad	مجرد	bāzdam	بازدم
xāstegāri kardan	خواستگاری کردن	dastgāh-e govāreš	دستگاه گوارش
nāmzad	نامزد	govāreš	گوارش
bā ham nāmzad budan	با هم نامزد بودن	bozāq	بزاق
ezdevāj kardan	ازدواج کردن	taraššoh šodan	ترشح شدن
mote'ahhel	متأهل	bal'	بلع
bārdār šodan	باردار شدن	šire-ye govāreši	شیره‌ی گوارشی
be donyā āvardan	به دنیا آوردن	hazm šodan	هضم شدن
baččedār	بچه‌دار	jazb šodan	جذب شدن
nowzād	نوزاد	daf' šodan	دفع شدن
širxār	شیرخوار	gelu	گلو
zabān bāz kardan	زبان باز کردن	meri	مری
xordsāl	خردسال	me'de	معدّه
boluq	بلوغ	kabed	کبد
nowjavān	نوجوان	kise-ye safrā	کیسه‌ی صفرا
javān	جوان	tahāl	طحال
bozorgsāl	بزرگ‌سال	lozolme'de	لوزالمعدّه
āšeq-e ham šodan	عاشق هم شدن	rude-ye kučak	روده‌ی کوچک
az ham jodā šodan	از هم جدا شدن	rude-ye bozorg	روده‌ی بزرگ
talāq	طلاق	āpāndis	آپاندیس
ezdevāj-e mojjaddad	ازدواج مجدد		
miyānsāli	میان‌سالگی		
sālخوردگی	سال‌خوردگی	nowzādi	نوزادی

درس دوازدهم

درس هفدهم

jā oftāde	جا افتاده	goldār	گل‌دار
sofre	سفره	rāhrāh	راه‌راه
āšpazi	آشپزی	xayyāt	خیاط
jā oftādan	جا افتادن	model	مدل
farangi	فرنگی	sefāreš dādan	سفارش دادن
tabx	طبخ	olgu	الگو
polo	پلو	boreš zadan	برش زدن
xoreš	خورش	duxtan	دوختن
ābgušt	آبگوشت	porov	پرو
āš	آش	porov kardan	پرو کردن
kufte	کوفته	čarx-e xayyāti	چرخ خیاطی
kabāb	کیباب	suzan	سوزن
pitzā	پیتزا	nax-e kuk	نخ کوک
sosis	سوسیس	kāqaz-e olgu	کاغذ الگو
kālbās	کالباس	angoštāne	انگشتانه
lāzāniyā	لازانیایا	qerqere	قرقره
mākāroni	ماکارونی	sanjāq qofli	سنجاق قفلی
hamburger	همبرگر	metr	متر
advīye	ادویه	qeyčī	قیچی
felfel	لفل	majalle-ye xayyāti	مجله‌ی خیاطی
zardčube	زردچوبه	yaqe gerd	یقه‌گرد
dārčīn	دارچین	yaqe eski	یقه اسکی
za' ferān	زعفران	yaqe haft	یقه هفت
zire	زیره	āstin kutāh	آستین کوتاه
somāq	سماق	āstin boland	آستین بلند
golpar	گل‌پر	āstin halqe'i	آستین حلقه‌ای
hel	هل	pilidār	پیل‌دار
		gošād	گشاد
		tang	تنگ

xejālāti	خیجالتی	birahm	بی‌رحم
tarsidan	ترسیدن	durandiš	دوراندیش
samimi	صمیمی	fadākār	فداکار
harāsān	هراسان	manteqi	منطقی
sarāsime	سراسیمه	vāqe' bin	واقع‌بین
xejālat kešidan	خیجالت‌کشیدن	qeyr-e ātefi	غیرعاطفی
ta' ajob kardan	تعجب کردن	ātefi	عاطفی
nārāhat	ناراحت	ehsāsāti	احساساتی
labxand zadan	لیبختن زدن		

درس شانزدهم

alyāf	الیاف	xošhāli	خوشحالی
tabi-yi	طبیعی	xošhāl	خوشحال
masnu' i	مصنوعی	tars	ترس
pašm	پشم	tarsu	ترسو
čarm	چرم	tešnegi	تشنگی
abrišam	ابریشم	tešne	تشنه
jin	چین	gorosnegi	گرسنگی
jir	جیر	gorosne	گرسنه
panbe	پنبه	xastegi	خستگی
nāylon	نایلون	xaste	خسته
ākriilik	آکریلیک	xodxāhi	خودخواهی
poliyester	پلی‌استر	xodxāh	خودخواه
abrišam-e masnu' i	ابریشم مصنوعی	negarāni	نگرانی
nafti	نفتی	negarān	نگران
šatranji	شطرنجی	ta' ajob	تعجب
sāde	ساده	mote' ajjeb	متعجب
čāhārxāne	چهارخانه	xašm	خشم
xāldār	خال‌دار	xašmgin	خشمگین
		xejālat	خیجالت

انشاءالله به پای هم پیر شوید			
enšā' allāh be pā-ye ham pir šavid		xodāhāfez	خداحافظ
tavalloḍat mobārak	تولدت مبارک قدم نو رسیده مبارک	xodānegahdār	خدا نگه‌دار
qadam-e nowreside mobārak		be salāmat	به سلامت
češm-e šomā rowšan	چشم شما روشن	safar be xeyr	سفر به خیر
	انشاءالله عروسی‌اش را ببینید	xoš begozarad	خوش بگذرد
enšā' allāh arusi-yaš rā bebinid		be amān-e xodā	به امان خدا
be salāmāti	به سلامتی	agar zahmatī nist	اگر زحمتی نیست...
	درس بیستم	lotfān	لطفاً...
āb-o havā	آب و هوا	dast-e šomā dard nakonad	دست شما درد نکند
afzāyeš	افزایش	zahmat kešidid	زحمت کشیدید
kāheš	کاهش	motešakkeram	متشکرم
damā-ye havā	دمای هوا	sepāsgozāram	سیاس گزارم
bārandegi	بارندگی	xeyli mamnon	خیلی ممنون
āb-o havā-ye mo'tadel	آب و هوای معتدل	bebaxšid	ببخشید
āb-o havā-ye kuhestāni	آب و هوای کوهستانی	ma?zerat mixāham	معذرت می‌خواهم
āb-o havā-ye xošk va biyābāni	آب و هوای خشک و بیابانی	āfiyat bāšād	عافیت باشد
āb-o havā-ye qotbi	آب و هوای قطبی	eydetān mobārak	عیدتان مبارک
āb-o havā-ye ostovā-yi	آب و هوای استوایی	sāl-e now mobārak	سال نو مبارک
mo'tadel	معتدل	xeyli mote?assefam	خیلی متأسفم
martub	مرطوب	tasliyat arz mikonam	تسلیت عرض می‌کنم
rotubat	رطوبت	qam-e āxaretān bāšād	غم آخرتان باشد
mo'tadel-e kuhestāni	معتدل کوهستانی	omidvāram movaffaq bāšid	امیدوارم موفق باشید
bāreš	بارش	enšā' allāh movaffaq mišavid	انشاءالله موفق می‌شوید
garm va martub	گرم و مرطوب	mobārak bāšād	مبارک باشد

درس نوزدهم

tahavvo'	تیره‌کردن	ābkeš kardan	آبکش کردن
tir kešidan	تیر کشیدن	dam kardan	دم کردن
ehsās-e za'f kardan	احساس ضعف کردن	dam kešidan	دم کشیدن
fešār-e xun	فشار خون	kate kardan	کنه کردن
zarabān-e qalb	ضربان قلب	čašni zadan	چاشنی زدن
čarbi	چربی	tah gereftan	ته گرفتن
qand-e xun	قند خون		
āzmāyeš-e kām-e xun	آزمایش کامل خون		درس هجدهم
edrār	ادار	serom	سرم
madfu'	مدفوع	časb-e zaxm	چسب زخم
nāštā	ناشتا	māye'-e zedd-e ofunikonande	مایع ضد عفونی‌کننده
āzmāyešgāh	آزمایشگاه	bānd	باند
javāb-e āzmāyeš	جواب آزمایش	guši-ye pezeški	گوشی پزشکی
jerāhat	جراحی	daraje	درجه
boridan	بریدن		دستگاه اندازه‌گیری فشار خون
boridegi	بریدگی	dastgāh-e andāzegiri-ye fešār-e xun	
zarb didan	ضرب دیدن	motexasses-e kudakān	متخصص کودکان
zarbdidegi	ضرب دیدگی		متخصص قلب و عروق
pič xordan	پیچ خوردن	motexasses-e qalb va oruq	
pičxordegi	پیچ خوردگی		متخصص زنان و زایمان
suxtan	سوختن	motexasses-e zanān va zāyemān	
suxtegi	سوختگی	motexasses-e pust va mu	متخصص پوست و مو
šekastan	شکستن		متخصص دستگاه گوارش
šekasteqi	شکستگی	motexasses-e dastgāh-e govāreš	
motevarrem	متورم	ravānpezešk	روان‌پزشک
kuftegi	کوفتگی	sargije	سرگیجه
gazidan	گزیدن		چشم‌هایم سیاهی می‌رود
gazidegi	گزیدگی	češmhāyam siyāhi miravad	

šotor	شتر	māhgereftegi	ماه گرفتگی (= خسوف)
āhu	آهو	xoršidgereftegi	خورشید گرفتگی (= کسوف)
sanjāb	سنجاب		
Jujectiqi	جوجه تیغی		
palang	پلنگ	pestāndārān	پستانداران
rubāh	روباه	parandegān	پرندگان
dārkub	دارکوب	xazandegān	خزندگان
tāvus	طاووس	dozistān	دوزیستان
tuti	طوطی	māhi-hā	ماهی‌ها
oqāb	عقاب	pašm	پشم
joqd	جغد	mu	مو
šāne be sar	شانه به سر	xaz	خز
morqābi	مرغابی	par	پر
mār	مار	pulak	پولک
āftābparast	آفتاب پرست	nok zadan	نوک زدن
mārmulak	مارمولک	niš zadan	نیش زدن
temsāh	تمساح	šāx zadan	شاخ زدن
lākpošt	لاک پشت	panje kešidan	پنجه کشیدن
qurbāqe	قورباغه	lagad zadan	لگد زدن
ābziyān	آبزیان	parvāz kardan	پرواز کردن
māhi	ماهی	xazidan	خزیدن
kuse	کوسه	davidan	دویدن
xarčāng	خرچنگ	šenā kardan	شنا کردن
arus-e daryā-yi	عروس دریایی	towlid-e mesl	تولید مثل
hašt pā	هشت پا	toxmgozār	تخم گذار
setāre-ye daryā-yi	ستاره‌ی دریایی	baččezā	بچه‌زا
		janin	جنین
		gavazn	گوزن
		kargadan	کرگدن

درس بیست و دوم

درس بیست و سوم

orānus	اورانوس	damāsanj	داماسنج
nepton	نپتون	garmā	گرما
poloton	پلوتون	sarmā	سرما
setāre	ستاره	sāntigerād	سانتی‌گراد
qotb-e šomāl	قطب شمال	fārenhāyt	فahrenheit
qotb-e junub	قطب جنوب	sardsir	سردسیر
jāv	جو (= اتمسفر)	garmsir	گرمسیر
xatt-e ostovā	خط استوا	havā xub ast	هوا خوب است
helāl-e mäh	هلال ماه	tufāni	توفانی
badr-e kāmēl	بدر کامل	havā garm ast	هوا گرم است
mahtāb	مهتاب	havā sard ast	هوا سرد است
šāhāb sang	شهاب سنگ	havāšenāsi	هواشناسی
setāre-ye donbāledār	ستاره‌ی دنباله‌دار	kāršenās-e āb-o havā	کارشناس آب و هوا
fazā	فضا	vaz'-e havā	وضع هوا
seyr kardan	سیر کردن	gozāreš dādan	گزارش دادن
su su zadan	سوسو زدن	hadd-e aqal	حداقل
dobb-e akbar	دب اکبر	hadd-e aksar	حداکثر
dobb-e asqar	دب اصغر	e'lām kardan	اعلام کردن
setārešenās	ستاره شناس		
kahkešān-e rāh-e širi	کهکشان راه شیری		
sayyāre	سیاره	manzume-ye šamsi	منظومه‌ی شمسی
partow	پرتو	xoršid	خورشید
amud tābidan	عمود تابیدن	atārod	عطارد
māyel tābidan	مایل تابیدن	zohre	زهره
tābeš	تابش	zamin	زمین
tolu' Kardan	طلوع کردن	mäh	ماه
qorub kardan	غروب کردن	merrix	مریخ
gardeš	گردش	moštari	مشتری
sāye	سایه	zohal	زحل

درس بیست و یکم

hanuz	هنوز	qotr	قطر
aknun	اکنون	nim dāyere	نیم دایره
nāgahān	ناگهان	šo'ā?	شعاع
fe'lan	فعالاً	čand zel'-i	چند ضلعی
fowran	فوراً	panj zel'-i	پنج ضلعی
belāfāsele	بلافاصله	šeš zel'-i	شش ضلعی
hafte be hafte	هفته به هفته	hašt zel'-i	هشت ضلعی
sāl ta sāl	سال تا سال		
hame jā	همه جا		

درس بیست و هشتم

har jā	هر جا	kāmelan	کاملاً
hič jā	هیچ جا	taqriban	تقریباً
in jā	اینجا	kami	کمی
ān jā	آنجا	ziyād	زیاد
bālā	بالا	xeyli	خیلی
pā'in	پایین	besyār	بسیار
ru	رو	kamtar	کمتر
zir	زیر	bištar	بیشتر
jelo	جلو	bi andāze	بی اندازه
aqab	عقب	inqadr	این قدر
intaraf	این طرف	ānqadr	آن قدر
āntaraf	آن طرف	harqadr	هر قدر
hatman	حتماً	čandān	چندان
mosallaman	مسئلاً	kam	کم
vāqe'an	واقعاً	hamiše	همیشه
aslan	اصلاً	ma'mulan	معمولاً
bišak	بی شک	gāhi	گاهی
albatte	البته	be nodrat	به ندرت
bigomān	بی گمان	hičvaqt	هیچ وقت
motma'ennan	مطمئناً	hargez	هرگز

vaqt-e āzād	وقت آزاد	a'sār	اعشار
vaqt-e edāri	وقت اداری	tavāndār	توان‌دار
vaqt-e šar'i	وقت شرعی	darsadi	درصدی
vaqt-e molāqāt	وقت ملاقات	mohāsebe	محاسبه
vaqtgir	وقت‌گیر	be alāve	به علاوه
tamām vaqt	تمام وقت	menhā	منها
nime vaqt	نیمه وقت	zarbdar	ضرب‌دار
		taqsim bar	تقسیم بر

درس بیست و پنجم

do bo'di	دو بعدی		
tul	طول	naresidan	نرسیدن
arz	عرض	vaqt gereftan	وقت گرفتن
beyzi	بیضی	vaqt dādan	وقت دادن
dāyere	دایره	āxar-e vaqt	آخر وقت
mosallas	مثلث	daqiqan	دقیقاً
mostatil	مستطیل	ra's	رأس
morabba'	مربع	sar-e sā'at	سر ساعت
se bo'di	سه بعدی	tul kešidan	طول کشیدن
ertefā'	ارتفاع	be moqce' naresidan	به موقع نرسیدن
moka'ab	مکعب	dir kardan	دیر کردن
kore	کره	vaqtšenās	وقت‌شناس
heram	هرم	vaqt gozaštan	وقت گذاشتن
ostovāne	استوانه	alān	الآن
maxrut	مخروط	az nime gozaštan	از نیمه گذاشتن
zāviye	زاویه	dirvaqt	دیر وقت
mohit	محیط	az vaqt gozaštan	از وقت گذاشتن
masāhat	مساحت	šabāneruz-i	شبانه‌روزی
zel'	ضلع	be mahz-e inke	به محض این‌که
markaz	مرکز	bimoqe'	بی‌موقع

درس بیست و چهارم

vaşer	واشر	az nazar-e	از نظر
jip	جیب	be nazar-e	به نظر
çips	چیپس	bar aks-e	برعکس
rolpelâk	رول‌پلاک	dar zamine-ye	در زمینه‌ی
zip	زب	be manzur-e	به منظور
super	سوپر	alâve bar	علاوه بر
sisiyu	سی‌سی‌یو	be vasile-ye	به وسیله‌ی
şampu	شامپو	bâlâ-ye	بالای
fırizer	فریزر	dar moqâbel-e	در مقابل
kâmpiyoter	کامپیوتر	jelo-ye	جلوی
faks	فکس	zir-e	زیر
lenz	لنز	ru-ye	روی
lig	لیگ	pošt-e	پشت
terminâl	ترمینال	beyn-e	بین
yunisef	یونیسف	kenâr-e	کنار
yunesko	یونسکو	be taraf-e	به طرف
âbâzur	آبازور		
âpârtemân	آپارتمان		
âžâns	آژانس	âdâms	آدامس
âsânsor	آسانسور	âysiyu	آی‌سی‌یو
âmbolâns	آمبولانس	opek	اپک
otobus	اتوبوس	eskeyt	اسکیت
eski	اسکی	badminton	بدمیتون
atlas	اطلس	basketbâl	بسکتبال
bânk	بانک	baysbâl	بیس‌بال
boluz	بولز	futbâl	فوتبال
bujje	بودجه	vâlibâl	والیبال
polis	پلیس	poster	پوستر
putin	پوتین	pit	پیت

درس بیست‌ونهم

be xâter-e in ke	به خاطر این که	be hiç vajh	به هیچ وجه
barâye ân ke	برای آن که	şâyad	شاید
be in dalil ke	به این دلیل که	ehtemâlan	احتمالاً
magar in ke	مگر این که	be gomânam / be gamânam	به گمانم
agar çe	اگرچه	kâş	کاش
be şart-e ân ke	به شرط آن که	kâşki	کاشکی
be in şart ke	به این شرط که	eykâş	ای کاش
bâ vojud-e in ke	با وجود این که	âyâ	آیا
qabl az ân ke	قبل از آن که	magar	مگر
pas az ân ke	پس از آن که	çetor	چطور
hamân qadr ke	همان قدر که		
tâ hadd-e emkân	تا حد امکان		
		agar	اگر
		va	و
		ammâ	اما
be	به	zirá	زیرا
az	از	çon	چون
dar	در	yâ	یا
bâ	با	niz	نیز
tâ	تا	pas	پس
joz	جز	ke	که
barâye	برای	tâ	تا
az taraf-e	از طرف	hamin ke	همین که
bar asar-e	بر اثر	vaqti ke	وقتی که
bar xalâf-e	بر خلاف	hengâmi ke	هنگامی که
bar tebq-e	بر طبق	be mahz-e in ke	به محض این که
bar asâs-e	بر اساس	dar natije	در نتیجه
be mahz-e	به محض	banâbar in	بنابراین
neşbat be	نسبت به	be hamin ellat	به همین علت
dar moqâyeseh bâ	در مقایسه با		

درس بیست‌وهفتم

درس بیست‌وهشتم

mā mā	ما ما	lāzāniyā	لازانيا
vāq vāq	واق واق	āqā	آقا
kiš kiš	کیش کیش	ordu	اردو
qār qār	قار قار	olāq	الاق
qod qod	قد قد	il	ایل
ma' ma'	مع مع	tufān	توفان
ar ar	عر عر	čerik	چریک
qu quli qu qu	قوقولی قوقو	soqāt	سوغات
ba' ba'	بع بع	nowkar	نوکر
jik jik	جیک جیک	yāqi	یاغی
vez vez	وز وز	otāq	اتاق
taq taq	تق تق	belderč'in	بلدرچین
tik tik	تیک تیک	qāšoq	قاشق
talaq toluq	تلق تلوق	yonje	یونجه
jelezz-o velez	جلز و ولز	bādemjān	بادمجان
dalang dalang	دلنگ دلنگ	berenj	برنج
xeš xeš	خش خش	felfel	فلفل
taraq toruq	ترق تروق	hendevāne	هندوانه
feš feš	فش فش		
qol qol	قل قل		
jar jar	جر جر	hen hen	هن هن
ček ček	چک چک	šālāp šolup	شالاپ شلوب
gor gor	گر گر	men men	من من
hu hu	هو هو	peč peč	پچ پچ
šor šor	شور شور	qereč qoruč	قرچ قورچ
jiring	جیرینگ	tālāp tolup	تالاپ تلوب
		miyu miyu	میومیو

درس سی ام

otu	اتو	piyāno	پیانو
estekān	استکان	pil	پیل
eskenās	اسکناس	terāžedi	تراژدی
boške	بشکه	tamr	تمبر
pirāški	پیراشکی	demokrāsi	دموکراسی
tormoz	ترمز	dikte	دیکنه
čamedān	چمدان	diplom	دیپلم
doroške	درشکه	režim	رژیم
samāvar	سماور	žakat	زاکت
sini	سینی	žele	ژله
šenel	شنل	sānsor	سانسور
kālbās	کالباس	sup	سوپ
kāleske	کالسکه	sufle	سوفله
kupe	کوپه	sifun	سیفون
medāl	مدال	sinamā	سینما
vāksan	واکسن	fāšism	فاشیسم
vān	وان	film	فیلم
otubān	اتوبان	kotlet	کتلت
berezent	برزنت	komedi	کمدی
dizel	دیزل	gāz	گاز
rišter	ریشتر	girim	گریم
šelāng	شلنگ	lāmp	لامپ
šenitsel	شینیتسل	māšin	ماشین
geštāpo	گشتاپو	metro	مترو
eskele	اسکله	naftālin	نفتالین
bufālo	بوفالو	vāks	واکسن
pitzā	پیتزا	hāl	هال
gomrok	گمرک	yon	یون

پاسخ نامه

درس اول

شهر	روستا
فاضلاب شهری	کشاورزی
کارخانه	دره
راهبندان	تراکتور
برج	دامداری
آلودگی هوا	هوای تمیز
	مزرعه

درس دوم

۱. ث ۲. پ ۳. ت ۴. ب ۵. الف

تمرین ۲

الف: الو، ۱۱۸؟

ب: بله، بفرمایید.

الف: ببخشید سازمان صنایع دستی را می‌خواهم.

ب: گوشی دستتان. (چند لحظه بعد) یادداشت

کنید: ۸۹۰۲۱۲۳

الف: الو، شرکت مخابرات؟

ب: بله، بفرمایید.

الف: ببخشید شماره‌ی تلفن ۲۲۲۳۰۰۴۵ یا مرتب بوق اشغال می‌زند یا کسی گوشی را بر نمی‌دارد.

ب: چند لحظه گوشی را نگه دارید. این خط اشکالی ندارد. احتمالاً سیم‌کشی داخل ساختمان یا دستگاه تلفن خراب است.

۱. اشتباه می‌افتد

۲. بوق اشغال می‌زند

۳. وصل کرد

۴. خط روی خط افتاده است

۵. اشکالی ندارد

۱. شهرداری ۲. شهروندان ۳. رفتگران ۴. شهرداری ۵. تراکتورها ۶. رفت‌وآمد

۱. ساخت و ساز ۲. شهرداری ۳. حومه ۴. شورای شهر ۵. کلان شهر ۶. روستا

۱. ت ۲. ب ۳. الف ۴. ث ۵. ج ۶. پ

روستای، شهر، امکانات، آلودگی، راهبندان، باغ، روستایی‌ها، برج‌های، بوق

۱. ب ۲. ث ۳. پ ۴. الف ۵. ت

تلفن می‌کردم، اشغال بود، بوق آزاد زد، اشتباه افتاده بود، شماره، گوش را بر نمی‌داشت، تماس بگیرید، گذاشت

درس سوم

۱. ج ۲. ب ۳. چ ۴. پ ۵. الف ۶. ت ۷. ث

۱. شاعر ۲. نویسنده ۳. مترجم ۴. آثار و نوشته ۵. ادبیات ۶. افسانه

۱. الف ۲. ث ۳. ب ۴. ب ۵. ت ۶. ت ۷. ب ۸. ث ۹. ت ۱۰. پ ۱۱. الف

۱. چاپ می‌شوند ۲. ناشر ۳. رقی ۴. رقی و وزیر ۵. خشتی

۵

علی: نیما، باز هم که یک کتاب شعر در دست گرفته‌ای.

نیما: آره، دیوان اشعار ملک الشعرا بهار است. شعرهای قشنگی دارد.

علی: تو اصلاً به خواندن داستان علاقه نداری؟ نیما: چرا، اتفاقاً آخرین جلد هری پاتر را گرفته‌ام و خوانده‌ام.

علی: جدی، مگر ترجمه شده است؟

نیما: آره، مترجم آن ویذا اسلامی است.

علی: پس من هم حتماً کتاب را می‌گیرم و می‌خوانم.

درس چهارم

۱. ث ۲. پ ۳. الف ۴. ب ۵. ج ۶. ت

۱. درست ۲. درست ۳. نادرست ۴. نادرست ۵. درست ۶. نادرست

۱. روزنامه‌نگار ۲. گزارش ۳. مصاحبه می‌کند ۴. درج ۵. ستون‌های ۶. منتشر می‌شود

۱. سیاسی ۲. اقتصادی ۳. فرهنگی

۴. اجتماعی

۵. ورزشی

۵ خبرنگارها، گزارش‌گر، گزارش‌گر، مصاحبه می‌کند، تحلیل می‌کند، خبر، روزنامه‌نگاری

درس پنجم

۱. نادرست
۲. نادرست
۳. درست
۴. نادرست
۵. درست

۱. اعلام برنامه می‌کند
۲. خانواده‌ها
۳. می‌گیرد
۴. عوض کنید
۵. روشن کنید
۶. شهر یا استان

آ	ن	ت	ن
ف	ی	ل	م
ب	ا	ت	ر
س	ر	ی	ا
ک	ا	ر	ت
	و		ن

۴
۱. پ
۲. ب
۳. ج
۴. الف
۵. ث
۶. ت

۵
۱. سریال
۲. فیلم
۳. موج کوتاه
۴. شبکه
۵. کارتون
۶. مستند

درس ششم

۱. تنیک
۲. نی
۳. تار
۴. کمانچه
۵. گیتار

۱. تئاتر شهر
۲. پلیس جنایی
۳. ترسناک
۴. نمایش‌نامه‌ها
۵. کمدی

۱. درست
۲. درست
۳. درست
۴. نادرست
۵. درست

۱. ت
۲. پ
۳. ث
۴. الف
۵. ج
۶. ب

بلیت، بازیگرها، سینما، خواننده‌ای
گیتار، کمدی، ترسناکی

درس هفتم

۱. الف
۲. ج
۳. ت
۴. پ
۵. ث
۶. ب

۱. آشپز
۲. نقشه‌کش
۳. لوله‌کش
۴. برق‌کار
۵. جراح

۳

۱. خیاط
۲. ماهیگیر
۳. نانوا
۴. آهنگر
۵. نقاش ساختمان

۴

۱. پ
۲. ث
۳. پ
۴. الف
۵. ت

۵

بنایی، برق‌کار، نجار، نقاش ساختمان، لوله‌کش، شیشه‌بر، پزشک

درس هشتم

۱

۱. ج
۲. ث
۳. ت
۴. ج
۵. پ
۶. ب
۷. الف
۸. ج

۲

۱. قلم‌مو
۲. مته
۳. فرغون
۴. پریز
۵. بیل
۶. اره‌ی برقی
۷. پیچ‌گوشی
۸. سیم‌چین

۳

۱. آبیاش
۲. ستیاده
۳. اره‌ی دستی
۴. مته
۵. قلم‌مو
۶. شلنگ

۴

۱. ت
۲. پ

۳. ث
۴. الف
۵. ب
۶. ج

۱. بیلچه
۲. آبپاش
۳. فرغون
۴. متر

برق، بیل، پیچ‌گوشی، میخ، اره‌ای، شغل‌های

درس نهم

۱. برف پاک‌کن
۲. دنده‌ها
۳. هواپیما
۴. کمر بند ایمنی
۵. دنده
۶. خط آهن

۱. پ
۲. ت
۳. ث
۴. ج
۵. الف
۶. پ

۱. خلاص کنید
۲. چراغ راهنما
۳. وسیله‌ی نقلیه
۴. استارت زد
۵. رکاب می‌زنند

ط	ج	ع	ک	خ	د
ف	ک	ز	ل	ه	ن
غ	ا	ش	گ	ض	ظ
س	پ	ر	ی	ق	گ
ص	و	ف	ز	م	ا
ژ	ت	ر	م	ز	س

۵ موتور، اتومبیل، رکاب بزند، وسیله‌ی نقلیه، وسیله

درس دهم

۱. ۱. ت
۲. ۲. ت
۳. ۳. الف
۴. ۴. پ
۵. ۵. پ

۱. ۱. پ
۲. ۲. ج
۳. ۳. ت
۴. ۴. ت
۵. ۵. الف
۶. ۶. پ

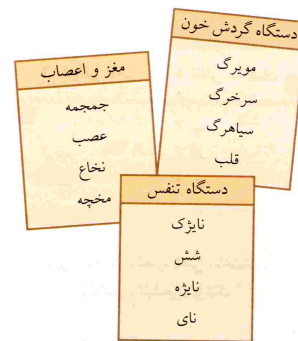
۱. ۱. وام بانکی
۲. ۲. اعتبار
۳. ۳. تولید انبوه
۴. ۴. اقتصاد و بازرگانی
۵. ۵. نرخ

۱. ۱. ت
۲. ۲. الف
۳. ۳. ت
۴. ۴. ب
۵. ۵. پ

۵ توزیع، مصرف‌کنندگان، کالاهای، چک، نقد، مصرف، فروشنده‌های

درس یازدهم

۱. ۱. دستگاه گوارش
کیسه‌ی صفرا
طحال
لوزالمعده

۱. ۱. گوارشی
۲. ۲. سرخرگ‌ها
۳. ۳. بازدم
۴. ۴. روده‌ی بزرگ
۵. ۵. می‌تپد
۶. ۶. ستون مهره‌ها

۱. ۱. بلع
۲. ۲. عصب
۳. ۳. استخوان
۴. ۴. ترشح می‌شود
۵. ۵. کبد

ع	ص	ب
ن	خ	ا
ا	س	ک
م	ا	ی
آ	پ	ا
س	ت	و
ه	ر	ه

۵ بدن، رگ‌های عصبی، روده‌های، می‌جوید، بلعیدن، معده، شیره‌های گوارشی، روده‌ی کوچک، دفع می‌شود

درس دوازدهم

۱. ۱. خردسال
۲. ۲. جوانی
۳. ۳. میان‌سال
۴. ۴. جوان
۵. ۵. نوزاد
۶. ۶. پیری
۷. ۷. میان‌سال
۸. ۸. نوجوانی
۹. ۹. نوجوان

۱. ۱. آشنا شدند
۲. ۲. عاشق می‌شوند
۳. ۳. خواستگاری می‌کنند
۴. ۴. نامزد می‌شوند
۵. ۵. ازدواج کردند
۶. ۶. باردار شد
۷. ۷. به دنیا آمد
۸. ۸. جدا شد

۱. ۱. مجرد
۲. ۲. نامزد
۳. ۳. متأهل
۴. ۴. باردار
۵. ۵. شیرخوار
۶. ۶. طلاق
۷. ۷. بلوغ

۱. ۱. ت
۲. ۲. پ
۳. ۳. ج
۴. ۴. ب
۵. ۵. ح
۶. ۶. الف
۷. ۷. ج
۸. ۸. ت

۵ خوشش آمد، پسندید، ازدواج کردند، راضی، باردار، فرزند، عاشق، موفق

درس سیزدهم

۱. ۱. الف
۲. ۲. پ
۳. ۳. ت
۴. ۴. ث
۵. ۵. پ

۱. ۱. ت
۲. ۲. پ
۳. ۳. ت
۴. ۴. الف
۵. ۵. پ

۱. ۱. می‌شنویم
۲. ۲. می‌بینیم
۳. ۳. بو می‌کنیم
۴. ۴. می‌چشیم
۵. ۵. لمس می‌کنیم

۱. ۱. ت
۲. ۲. پ
۳. ۳. ب
۴. ۴. الف
۵. ۵. ث

حواس پنجگانه، چشم، می‌شنویم، می‌چشیم، بوها، پوست، نزدیک‌بین، سنگین

درس چهاردهم

- حواس پرت = گنج
زود رنج = حساس
خونسرد = آرام
لجوج = سمج
نامید = مأیوس
سنگدل = بی‌رحم

- تنبل = پویا
خونگرم = خونسرد
قانع = بلند پرواز
باهوش = احمق
نگران = آسوده خیال
قاطع = منعطف

- ۲۱
۱. بدبین
  ۲. دلواپس
  ۳. حساس
  ۴. منطقی
  ۵. فداکار

- ۲۲
۱. گنج
  ۲. احساساتی
  ۳. تحت تأثیر
  ۴. بدبین
  ۵. منطقی
  ۶. واقع بین

بلندپرواز ، پیشرفت ، موفقیت ، تنبل ، پول ، خونسردی ، قاطع

درس پانزدهم

- ۱
۱. ب
  ۲. ج
  ۳. ث
  ۴. الف
  ۵. پ
  ۶. ت
- ۲
۱. پ
  ۲. الف
  ۳. ث
  ۴. ب
  ۵. ت

پرشان = سراسیمه
مهربان = با محبت
لیخنند = تبسم

۳

خنده ≠ گریه
ترسو ≠ شجاع
خوشحالی ≠ ناراحتی

۵

تعجب ، می ترسد ، ترسو ، نگران
خجالت می کشد ، صمیمی ، هراسان ، ترس

درس شانزدهم

الیاف مصنوعی

ابریشم مصنوعی
آکریلیک
نایلون
پلی استر

الیاف طبیعی

جبر
چرم
پنبه
جین
پشم
ابریشم

- ۱
۱. دامن پلی دار
  ۲. پیراهن آستین کوتاه
  ۳. بلوز یقه اسکی
  ۴. پیراهن آستین بلند
  ۵. بلوز یقه گرد
  ۶. بلوز یقه هفت
  ۷. بلوز تنگ
  ۸. بلوز آستین حلقه ای

- ۲
۱. ساده
  ۲. راه راه
  ۳. گل دار
  ۴. خال دار
  ۵. شطرنجی
  ۶. چهارخانه

- ۳
۱. پ
  ۲. ج
  ۳. ث
  ۴. ت
  ۵. الف
  ۶. ب

۵

لباس پوشش ، برف ، راه راه ، یقه اسکی ،
نفتی ، پشمی ، چرمی ، پنبه ای

درس هفدهم

- ۱
۱. ث
  ۲. ت
  ۳. ب
  ۴. ج
  ۵. الف
  ۶. پ

- ۲
۱. مدت طبخ
  ۲. سفره ای
  ۳. جا افتاده
  ۴. ادویه
  ۵. آشپزی
  ۶. پیترزا

- ۳
۱. پ
  ۲. ث
  ۳. الف
  ۴. ج
  ۵. ب
  ۶. ت

س و س ی س

ک ا ل ب ا س

ل ا ز ا ن ی ا

م ا ک ا ر و ن ی

۵

آشپزی ، غذاهای ، لذت می برید ، ادویه ،
جا افتاده ، طبخ ، خوشش نمی آید

درس هجدهم

- ۱
۱. دستگاه گوارش
  ۲. پوست و مو
  ۳. روان پزشکی
  ۴. قلب و عروق
  ۵. زنان و زایمان
  ۶. کودکان

- ۲
۱. ث
  ۲. پ
  ۳. الف
  ۴. ت
  ۵. ج
  ۶. ب

- ۳
۱. ضربان قلب
  ۲. ناشتا
  ۳. جراحت
  ۴. فشار خون
  ۵. آزمایش خون

- ۴
۱. سوختگی
  ۲. گزیدگی
  ۳. بیخ خوردگی
  ۴. شکستگی
  ۵. بریدگی
  ۶. کوفتگی
  ۷. ضرب دیدگی

بی حالی ، سرگیجه ، سیاهی ، بوی غذا ، تهوع ،
ناراحتی ام ، معاینه کرد ، گوشی ، فشار خونم ،
اندازه گرفت

درس نوزدهم

- ۱
۱. پ
  ۲. الف
  ۳. ث
  ۴. ج
  ۵. ب
  ۶. ت

روباہ، شکار، طاووس، بی‌رحمی، مار، پوستش، هشت‌پاهای، طوطی، حیوانات، تمساح

درس بیست‌وسوم

۱. چهل و دو ممیز سه دهم
۲. یک ممیز پنج دهم
۳. دو ممیز بیست و سه صدم
۴. هفت دهم
۵. هشت به توان چهار
۶. دو ممیز سه دهم به توان دو
۷. چهار ممیز هشت دهم درصد
۸. بیست و سه درصد

۱ بیست و هشت تقسیم بر چهار مساوی است با هفت

- پنج ضرب در چهار مساوی است با بیست
- بیست منهای ده مساوی است با ده
- بیست به علاوه ده مساوی است با سی

۱. $56 : 7 = 8$
۲. $7 \times 8 = 56$
۳. $12 - 6 = 6$
۴. $12 + 6 = 18$
۵. $25 : 1 = 25$

۱. سایه
۲. کپکشان
۳. جو
۴. فضا
۵. ماه
۶. سیاره‌ی
۷. گردش
۸. نور

منظومه‌ی شمسی، کپکشان، ستاره، سیاره‌هایی، راه شیری، خورشید، زندگی، زمین، تمدن‌هایی

درس بیست‌ودوم

۱. ت
۲. ث
۳. الف
۴. ب
۵. ت
۶. الف
۷. ب
۸. ث
۹. ب
۱۰. الف
۱۱. پ
۱۲. الف

۱. پ
۲. ت
۳. الف
۴. ب

۱. ب
۲. ت
۳. الف
۴. ت
۵. الف
۶. ث

۱. بچه‌زا
۲. جنگال
۳. تولید مثل
۴. دندان‌های
۵. تخم‌گذار
۶. بال

۱. رطوبت
۲. دمای
۳. بارندگی
۴. معتدل
۵. گرمسیر
۶. بارش
۷. سردسیر

۱. ت
۲. پ
۳. ث
۴. الف
۵. ب

شهر	خشک و بیابانی	معتدل و مرطوب	گرم و مرطوب	معتدل کوهستانی
سنندج			X	
رشت		X		
اهواز			X	
طیس				X

درس بیست‌ویکم

۱. ت
۲. ج
۳. ث
۴. ح
۵. ج
۶. ب
۷. الف
۸. پ

۱. ب
۲. ث
۳. ت
۴. ج
۵. پ
۶. الف

۱. سوسو می‌زنند
۲. سیر می‌کند
۳. عمود می‌تابد
۴. طلوع می‌کند
۵. مایل می‌تابد
۶. غروب می‌کند

۱. معذرت می‌خواهم، ببخشید.
۲. سفر به خیر، خوش بگذرد.
۳. امیدوارم موفق شوی.
۴. متأسفم، تسلیت عرض می‌کنم.
۵. خیلی ممنون، متشکرم.
۶. دستت درد نکند، زحمت کشیدی.

- الف. قدم نو رسیده مبارک.
- ب. موفق شوی.
- پ. انشاءالله به پای هم پیر شوند.
- ت. غم آخرتان باشد.

۱. خیلی ممنون، زحمت کشیدید.
۲. اگر زحمتی نیست یک لیوان آب به من بده.
۳. خوش بگذرد، سفر به خیر.
۴. تولدت مبارک.
۵. تسلیت عرض می‌کنم.
۶. قدم نو رسیده مبارک.
۷. امیدوارم موفق شوی.

درس بیستم

۱. پ
۲. پ
۳. ب
۴. ب
۵. الف

درس بیست و چهارم

۱. نمی‌رسم
۲. وقت گرفتم
۳. کمی طول کشید
۴. وقت بدهد
۵. دیر کرده‌است
۶. وقتی بگذارم

۱. آخر وقت
۲. به موقع
۳. دیر وقت
۴. بی‌موقع
۵. سرانجام
۶. الان

۱. وقت‌شناس
۲. نیمه‌وقت
۳. وقت اداری
۴. وقت‌گیر
۵. تمام‌وقت
۶. وقت شرعی
۷. وقت آزاد
۸. وقت ملاقات

۱. نادرست
۲. درست
۳. نادرست
۴. درست
۵. درست

وقت‌شناس، سر ساعت، به صدا در آمد، به محض این‌که، زودتر، دیر وقت، شب، وقتی

درس بیست و پنجم

۱. دو بعدی
۲. سه بعدی
۳. سه بعدی
۴. دو بعدی
۵. سه بعدی
۶. دو بعدی

دو بعدی:

سه بعدی:

۱. هشت ضلعی
۲. نیم دایره
۳. شعاع
۴. دو بعدی
۵. سه بعدی

۱. نادرست
۲. نادرست
۳. درست
۴. درست
۵. نادرست
۶. درست
۷. نادرست

درس بیست و هشتم

۱. همه‌جا
۲. هنوز
۳. مسلماً
۴. کاشکی
۵. هر قدر
۶. مگر

۱. ای کاش / می‌دید
۲. به گمانم / می‌خریم
۳. هرگز / نمی‌روم
۴. سال تا سال / نمی‌کند
۵. چطور / می‌ماند
۶. مگر / نداری

۱. هیچ‌وقت
۲. بی اندازه
۳. کاشکی
۴. واقعاً
۵. این طرف
۶. خیلی
۷. کاملاً

۱. ت
۲. الف
۳. ث
۴. ب
۵. پ

مطمناً، خیلی، هنوز، بیشتر، ناگهان، این‌طرف و آن‌طرف، همان‌جا، همه‌جا، هرگز

درس بیست و نهم

۱. ت
۲. ج
۳. الف
۴. ح
۵. ح
۶. ب
۷. پ
۸. ث
۹. خ

۱. بنابراین پنجره را باز می‌کنم
۲. چون باران می‌بارد
۳. ولی موزه بسته بود
۴. در نتیجه غذا نمی‌خورد
۵. و سوار اتومبیلش شد

۱. یا
۲. تا جایی که
۳. با وجود این که
۴. همان قدر که
۵. برای آن که

جمله‌ها اختیاری است.

که، ولی، یا، اگر، به محض این‌که، و، به همین علت، تا حد امکان، همین‌که، اگرچه، اما

درس بیست و هشتم

۱. بین
۲. با
۳. در
۴. جلوی
۵. روی
۶. کنار
۷. زیر
۸. پشت

۱. از طرف
۲. در زمینه‌ی
۳. برعکس
۴. در مقایسه با
۵. علاوه بر

۱. به محض
۲. در مقابل
۳. به وسیله‌ی
۴. برطبق
۵. به منظور
۶. بر اثر

- ۳
۱. قل قل
  ۲. شالاپ شلوب
  ۳. تق تق
  ۴. جلز و ولز
  ۵. هن هن
  ۶. تالاپ تلوپ

- ۴
۱. واق واق
  ۲. قار قار
  ۳. مع مع
  ۴. فوقولی فوقو
  ۵. ما ما

هو هو ، خش خش ، جیک جیک ، قار قار ، شر شر ، شالاپ شلوب ، جلز و ولز ، جر جر

- ۴
۱. براساس
  ۲. در مقایسه با
  ۳. به نظر
  ۴. درباره‌ی
  ۵. با
  ۶. سی‌سی‌یو
  ۷. غذایی
  ۸. هاری
  ۹. دویت تومانی
  ۱۰. کمدی

۴

پوشاک: زاکت، کت، لیگ، بلوز، بوتین
 غذا: کالباس، سوپ، چیپس، لازانیا، اُتو
 وسایل آشپزخانه: استکان، پوستر، سماور، فاشق، سینی
 وسایل نقلیه: درشکه، جیب، آمبولانس، مترو، ترمینال
 گیاهان: هندوانه، بادمجان، برنج، کنتل، فلفل
 پزشکی: سوغات، آی‌سی‌یو، واکسن، سی‌سی‌یو، پانسمان
 ابزارآلات: واشر، رول‌پلاک، اتویان، سیفون، شلنگ
 ابزار ارتباطی: نوکر، فکس، رادیو، کامپیوتر، تلگراف

۵

روی ، کنار ، به ، در ، از ، به‌طرف ، به‌محض ، به ، کنار ، به

درس بیست‌ونهم

- ۱
۱. ح
  ۲. د
  ۳. ج
  ۴. ت
  ۵. پ
  ۶. ب
  ۷. الف
  ۸. خ
  ۹. ث
  ۱۰. ج

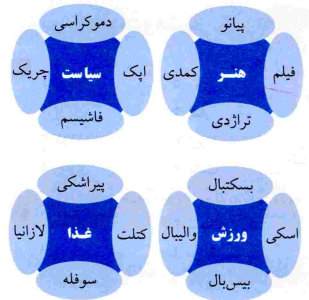
۵

اتوبوس ، تونل ، اتویان ، پلیس ، ماشین ، آمبولانس ، اورژانس ، پیراشکی ، دکتر

درس سی‌ام

- ۱
۱. چک چک
  ۲. تیک تاک
  ۳. گر گر
  ۴. دلنگ دلنگ

- ۲
۱. پ
  ۲. ث
  ۳. الف
  ۴. ج
  ۵. ب
  ۶. ت

- ۳
۱. یونیسف
  ۲. مرغ
  ۳. قرمز
  ۴. آب